Devrimci Yol Mahkemesi'nde son sözler:

Gerçek seçenek DEVRİMCİ YOL'dur

DEVRİMCİ İŞÇİ

Devrimci Yol Merkez Davası'nın son duruşmaları, 24-26 Nisan'da yapıldı. Bu duruşmalarda arkadaşlarımız son sözlerini söylediler.

Son Sözler arka kapakta

Sayı 38 5 Mayıs 1989 2,- DM

1 Mayıs 1989: DİRENENLER KAZANDI!

■ ■ *İstanbul, 1 Mayıs'ta tarihi günlerinden birisini daha yaşadı. Özal'ın kimseyi yürütmeyiz demesine rağmen binlerce kişi 1 Mayıs günü yürüdü. Özal'ın resti sökmedi. 1 Mayıs'ı kutlamak için 3 ayrı koldan Taksim'e yürüyen devrimci güçlerle devlet kuvvetleri arasında çatışma çıktı.*

■ ■ *Yaklaşık 8000 kişi ara sokaklarda ve değişik şekillerde polisin saldırısına karşı direndi. Çatışma saatlerce sürdü. Polisin kitlenin üzerine ateş açması yüzünden çok sayıda yaralanan oldu. Yaralananlardan Mehmet Dalcı (17) öldü, 36 yaralının durumunun kritik olduğu bildirildi.*

Olaylar sırasında polis arabaları tahrip edildi; polislerden de yaralananlar oldu.

Yaklaşık 10 yıldan bu yana Türkiye'de kutlanması devletçe yasaklanan 1 Mayıs, bu yıl İstanbul'da değişik bir şekilde kutlandı. Günlerdir devletin, hükümetin ve basının sürdürdüğü kampanyaya rağmen 1 Mayıs'ta devrimciler ve işçiler sokaklara çıktılar, meydanları zorladılar ve polisin vahşice saldırısına rağmen yürüdüler. Özal'ın "İnönü dahil kimseyi yürütemeyiz" şeklindeki tehdidi sökmedi.

Devamı 14. Sayfada

BU AT BU ARABAYI ÇEKMEZ

26 Mart Yerel Seçimleri, 83'ten buyana yapılan seçim ve referandumlar arasında, **sonuçları itibariyle,** *tekelci sermayeyi ve emperyalizmi en fazla tedirgin eden bir süreç oldu. Son seçimler, bir yönüyle, oligarşinin iktisadi ve siyasi açmazlarını tamamen su yüzüne çıkarır ve bu açmazlarını derinleştirirken, diğer yönüyle de işçi sınıfının ve halkın* **siyasal bir güç** *olabilme imkanlarını artırdı. 27 Mart'tan bu yana Türkiye, artık başka bir havayı teneffüs etmeye başladı. Seçim sonuçlarının ortaya çıkardığı siyasi tablo, Türkiye'nin ciddi ve önemli gelişmelere gebe olduğunu gösteriyor. Özal, kısa bir zaman dilimi içerisinde çaptan öyle bir düştü ki, kendisi hariç, hiç kimse O'nun bu arabayı çekebileceğine inanmıyor.*

ooo

Geçen Mart ayında yapılan yerel seçimlerin sonuçlarını iki ayrı başlık halinde irdelemek mümkündür. Bunlardan birisi, 12 Eylül–24 Ocak Düzeni'yle ilgilidir. Şöyleki:

Devamı 2. Sayfada

İÇİNDEKİLER:

Baştarafı 1. sayfada

Bu at bu arabayı çekmez

12 Eylül Askeri-Faşist Darbesi'yle yürürlüğe konulan programın temel hedeflerinden birisi, egemen sınıf ve güçler arasındaki çatışmaları tekelci sermaye lehine sona erdirmek; sermaye ve mülk sahibi tüm sınıfları yeni bir iktisadi-siyasi program altında birleştirmekti. Tekelci sermayenin kesin hakimiyetini ifade eden bu programın aksatmadan sürdürülmesi içinse merkezde, "sol"da ve sağ'da; **ama hepsi de cunta güdümlü partilerden oluşan bir partiler düzeni tasarlanmıştı. Böylece, burjuva sınıf ve zümreler arasında büyük olaylara sebebiyet veren çatışmalar sona erecek; istikrar sağlanmış olacaktı.(!)**

Son Yerel Seçimler, tıpkı daha önceki seçim ve referandumlar gibi, bu hedefe ulaşılamadığını göstermektedir. 26 Mart Seçimleri, sermaye ve mülk sahibi sınıf ve zümreler arasındaki ekonomik çıkar çatışmalarının bir hayli şiddetli olduğunu; 24 Ocak İstikrar Önlemleri olarak adlandırılan yeni sermaye birikim modelinin çatışmaları daha da yoğunlaştırdığını ortaya koymaktadır. Bu durum, sağ'ı, 80 öncesine benzer bir parçalanma sürecine sokmuştur. Buna ek olarak, "Sosyal Demokrat Hareket" de iki başlı hale gelmiştir.

Türkiye ekonomisinin sorunlarının çözümsüzlüğü, mülk sahibi sınıf ve zümreler arasındaki çatışmaların derinliği, Türkiye toplumsal sürecine emperyalizm ve yerli ortakları adına dayatılan kriz politikalarının maddi temeli olmaktadır. Türkiye'nin bir yönüyle, yeniden 79'a dönmesinin sebebi budur.

24 Ocak Modeli'nin burjuvazinin ekonomik sorunlarına; 12 Eylül Rejimi'nin ise yeni-sömürge siyasi yapının açmazlarına cevap veremediği noktayı ifade eden 26 Mart Yerel Seçim sonuçları, tıpkı 79-80'deki gibi, egemen sınıf politikalarını çatallaştırmıştır. Aynen o günlerde olduğu gibi bugün de burjuvazi, -gelişmiş kapitalist ülkelerde görüldüğü şekilde- sağ ve "sol" iki ayrı bayrak altında birleşememektedir. Buna yol açan olgu, parti liderlerinin kişisel çıkar ve kaprisleri değil, esas olarak, mülk sahibi sınıfların kaynakları paylaşma kavgasıdır.

Yaşadığımız dönemin siyasal oluşumlarını da karakterize eden olgu budur. Bu noktadan bakıldığında, Türkiye'nin yakın geleceğinin gündemini, öncelikle ANAP ile DYP arasındaki, ikincil olarak ise, ANAP-DYP ile SHP arasındaki çatışmalar belirleyecektir.

Emperyalist odaklar ve yerli tekelci sermaye sonbahardaki cumhurbaşkanlığı seçimini de dikkate alarak ve bu sorunun bunalıma yol açmadan çözülmesi için sağda bir uzlaşmayı arzulamakta; kamuoyunu bu yönde oluşturmaktadırlar. Ne var ki, Demirel ile Özal arasında bir birleşme ihtimali zayıftır.

ANAP'ın üçüncü parti durumuna düşmesi, bir hükümet krizine kapı aralamış bulunmaktadır. Seçmenlerin ancak %22'sinin oyunu alan bir partinin normal bir düzende hükümet olma şansı yoktur. Ancak, Türkiye hala 12 Eylül altında yaşadığı için, hükümet değişiklikleri, ya da izlenecek iktisadi ve sosyal politikalarda seçim gibi mekanizmaların fazlaca bir etkisi olmamaktadır. Özal'ın aldığı ağır seçim yenilgisinden sonra istifa etmeyip, iktidarda kalacaklarını açıklamış olması, O'nun 12 Eylül'cü karekterinin doğal bir sonucudur. ANAP, kendisini vareden şartları her yolu kullanarak devam ettirmeyi, mevcut düzeni ne pahasına olursa olsun yaşatmayı kutsal bir vazife saymaktadır.

Bu noktada bir olguya dikkat çekmek zorunlu hale gelmiştir:

ANAP'ın oy oranının %45'lerden %22'ye düşmesi; dolayısile, MDP ve HP'den sonra ANAP'ın da "bitme" durumuna gelmesi, kimi aydın ve solcuların gözünde 12 Eylül'ün sona erdiği yanılsamasına yolaçmaktadır.

Bu gerçekten bir yanılsamadır. Çünkü, 12 Eylül Rejimi'nde, iktidar; meclis gibi seçim mekanizmalarının sonucunda oluşan kurumlarda değil, devletin diğer kurumlarında odaklaşmaktadır. Bu açıdan partiler düzenindeki değişmeler, devletin ve iktidarın karekterinde esaslı bir değişim yaratmamaktadır. Mevcut partiler arasında giderek kızışan çekişme, aslında, 12 Eylül Rejimi ve gerçek iktidar kurumlarını ve bunlarla hesaplaşma gerekliliğini perdeleyen bir işlev görmektedir. Bu durum, devrimci-demokratik güçlere; kitlelere gösterecekleri asıl hedefin ne olduğunu, asıl hesaplaşılması gereken şeyin ne olduğunu ustaca anlatma görevini ve bu görevin yerine getirilmesine uygun düşecek araçların yaratılması zorunluluğunu yüklemektedir.

Partiler arasındaki didişme ve bölünme itibariyle Türkiye 75-80 arasındaki dönemi andıran bir görüntü sergilediği halde, tekelci sermayenin sözü edilen döneme göre oldukça rahat görünmesinin temel sebebi budur. Nitekim, hem Özal hem de önde gelen holding yöneticileri, Yerel Seçimler'den sonra batılı ve Japon işadamlarına, iktisat politikalarında ve siyasi istikrarın devamında değişme olmayacağına dair garanti üstüne garanti vermektedirler. Bu açıklamalara, muhalefet partilerinin hiç birisinden itiraz gelmemiştir. Aksine DYP ve SHP yetkilileri yerli ve yabancı işadamlarıyla görüşme yarışına girerek, Özal'ın sözlerini doğrulamışlardır.

12 Eylül'den sonra devletin hiyerarşik düzeninde yapılan yeni düzenlemeler, hükümet krizlerinin iktidarı sarsmadan atlatılmasını; ya da krizlerin iktidarın merkez üssüne sıçramadan çevre üslerde, (yan alanlarda) boğulup-çözülmesini hedeflemekteydi.

Son iki yılda işçi grevleri ve diğer eylemler yüzünden kaybedilen işgünü 12 Eylül'den önceki dönemden daha fazla olduğu; Türkiye Kürdistanı'nda 4 yıldır savaş sürdüğü; yeniden bombalı pankart eylemleri ve korsan gösteriler başladığı halde, tekelci sermayenin "vatan elden gidiyor" şeklinde feryat etmemesinin ya da askeri darbeyi teşvik etmemesinin sebebi budur. (Tabi bunda, Devrimci Güçlerin ve halk hareketinin siyasi arenayı etkileyememesinin de önemli bir rolü vardır.)

Böyle olmakla birlikte, yine de emperyalizmin ve tekelci güçlerin Türkiye'de gönül rahatlığı içinde yaşadıkları söylenemez. Çünkü, iktisadi krizin şiddeti, burjuvazinin çeşitli kesimlerini ve çeşitli siyasi güçleri beklenmedik ataklara zorlayabilmektedir. Özal'ın önümüzdeki bir kaç ayda erken seçime gitmemesi durumu, ya da cumhurbaşkanlığı seçimi, bu türden atakların yapılabileceği şartları oluşturmuş bulunmaktadır.

Mevcut siyasi yapının, önümüzdeki aylarda meydana gelebilecek kimi yeni gelişmelerin yaratacağı krizin merkez üssünü etkilemeden çözülebilmesine imkan tanıyacak ölçüde esneyip esnemiyeceği henüz belirsizdir. Burjuva partiler arasında giderek gerginleşen rekabetin toplumdaki tepkileri açığa çıkarmadan sürmesi ve partiler arasında belli bir uzlaşmanın sağlanması, siyasi yapının belli bir esneklik göstermesine; asıl iktidar odaklarının bir adım geri atmalarına bağlı görünmektedir. DYP ve SHP'nin demokrasiden anladıkları tam da budur. Onlar iktidar blokunda gerçekleşebilecek nisbi denge değişikliğine ve bunun egemen sınıflar arasındaki bir uzlaşmanın ifadesi olması durumuna demokrasi demektedirler. Bunun, Türkiye'nin hiç bir sorununu çözmeyeceği deneylerle kanıtlanmıştır.

Aslında, nereden bakılırsa bakılsın, egemen güçlerin durumu pek parlak görünmemektedir. 10 yıl sonra aynı dertlerle uğraşan tekelciler ve onların ordusu, her halde kendi kendilerine; "sahi biz bu darbeyi niye yaptık?" diye sormaktadırlar. Tabi, halk hareketini ve devrimcileri ezme başarısını gösterdikleri ve diğer bazı hedeflerine ulaştıkları için el oğuşturarak bu soruyu sormaktadırlar. Ama ardından da, yerel seçimlerin sanki "buyrun cenaze namazına" dercesine açığa çıkarttığı temsil krizini görünce yeniden hayıflanmakta ve yeni kurtarıcı formüller aramaya başlamaktadırlar.

Bakalım, 26 Mart seçimlerinin krize çıkardığı davetiyeyi bu kez nasıl kabulenecekler? Ve, artık, arabayı çekemiyeceği anlaşılan atı, kazasız belasız nasıl değiştirecekler?

Sol ve devrimci güçler açısından son seçimlerin neler ifade etmesi gerektiğini de özetle vurgulayacak olursak:

● Sınıfsal, ulusal, ekonomik, kültürel vb. sorunların ve çatışmaların kaynaklık ettiği siyasi kutuplaşma yeniden eski görünümüne kavuşmaktadır. Sadece tekelci güçlerin istem ve çıkarlarına göre oluşturulan siyasal partiler düzeni yavaş yavaş işlevsizleşmektedir. Devlet partilerine ait özelliklerin çoğuna sahip olan ve bu arada eski AP, MSP, MHP, CGP ve bir ölçüde de CHP'de mevzilenmiş bulunan güçleri bünyesinde barındıran ANAP, bu eğilimlerin kendi yuvalarına dönmeye başlamasıyla birlikte sadece devlet partisi özelliğiyle sahnede yer alacağa benzemektedir. Böylece, Türkiye toplumsal gerçekliğinin bir ürünü olan siyasi kutuplaşma ve çatışma tablosu yeniden belli bir çerçeveye oturmaktadır. Bu tablonun yegane eksiği, Devrimci-Demokratik Güçler'dir. Objektif şartlar, Devrimci-Demokratik Güçler'in siyasal bir odak olarak sahnede yer almalarına hem uygundur, hem de böyle bir gelişmeyi zorunlu kılmaktadır.

Türkiye'nin siyasi haritasındaki bu maddi boşluk, nefes kuvvetiyle değil, ancak ve ancak maddi bir kuvvetle doldurulabilir. Yerel Seçimler'de SHP ve DSP'ye büyük bir yönelişin olmadığı ve bunun yanısıra, bağımsız sosyalist adayların (SP adayları dahil) aldığı oyların çok çok az oluşu ile oy kullanmayanların çokluğu dikkate alınırsa, tablodaki boşluğun ancak devrimci bir hareket tarafından doldurulabileceği ortaya çıkmaktadır.

● Soygun ve sömürü düzenine; baskı ve yasak politikalarına karşı herhangi bir alternatif söylemedikleri; sadece Özal'ı kötülemekle yetindikleri halde DYP, SHP ve DSP'nin oylarını artırmış olmaları, emekçi yığınların değişim özlemini yansıtması bakımından önemli bir işarettir. Bunun pasif bir değişim arzusu olduğu açıktır. 12 Eylül Rejimi'nden ve 24 Ocak Ekonomisi'nden zarar gören ve el yordamıyla çıkış yolu arayan yığınlara, bunların özlemlerine gerçekten doyurucu cevaplar verebilen, onların sorunlarının çözüm yollarını gösterebilen bir seçenek, sunulabilirse, kitlelerdeki değişim arzusu hem radikalleşecek, hem de doğal kanalına akacaktır. Düzen muhalifi güçlerin bir bayrak altında toplanması ancak böyle mümkün olabilecektir.

Özetle, seçim sonuçları, devrimcilerin halklarımızı siyasi bir kuvvet haline getirme yönündeki girişimlerini ve çabalarını yoğunlaştırmaları ve kurumlaştırmaları için yeni şartlar yaratmıştır.

ANAP'ın gerçek alternatifinin Devrimci-Demokratik Güçler olduğu; 12 Eylül dahil burjuvazinin her türlü egemenlik şeklinin gerçek alternatifinin halkın kendi iktidarı olduğu tesbiti, artık Türkiye'de daha sık tekrarlanan ve benimsenen bir gerçeklik olacaktır, olmaktadır. ●

DEVRİMCİ İŞÇİ 'den

Değerli Arkadaşlar ve Okurlar;

Devrimci İşçi, 70'li yılların sonunda F. Almanya'da yayın hayatına başlayan bir derginin adı olarak bilinir. Tabii, bu,Sadece bir dergi adı değildi. Devrimci İşçi, aynı zamanda; yurtdışında bulunan Devrimci Yol'cuların içinde yer aldığı bir hareket, bir örgütlenmeydi de. Dergi, bunun bir ifadesiydi.

Ve Devrimci İşçi bu özellikleriyle 79'dan bu yana Avrupa ülkelerinde (ve Avusturalya'da) hem Türkiye dayanışması, hem de yaşadığımız ülkelerdeki mücadeleler alanında adından söz ettiren bir hareket oldu. 83-86 yılları arasında Devrimci Yol saflarına dayatılan tasfiyeciliğin yarattığı sorunlarla uğraşan Devrimci İşçi, sürdürülen örgütlü çabaların sonucunda yeniden yurtdışındaki Devrimci Yol'cuların ideolojik-siyasal ve pratik alanlardaki faaliyetlerinin bir ifadesi, bir temsilcisi oldu.

Bugün de Devrimci İşçi, yurtdışında bulunan Devrimci Yol'cuların, Türkiye'deki ve Avrupa'daki sınıf mücadelesinin ortaya çıkardığı görevleri örgütlü bir şekilde yerine getirişlerinin bir ifadesidir. Devrimci İşçi yurtdışındaki DY taraftarlarının devrimci temeldeki yegane platformu ve birliğidir.

Ne var ki Devrimci İşçi kapsamındaki ilişkiler, yüklendiğimiz sorumlulukların; önümüzdeki görevlerin yerine getirilmesine uygun düşmemektedir. Devrimci İşçi içinde örgütlenme konusunda sürdürülen tartışmaların ve atılan adımlar bir yönüyle bu sorunu çözmeyi hedeflemektedir.

Öte yandan Devrimci İşçi'nin, yaşadığımız ülkelerdeki sınıflar mücadelesine, (başta yabancılar sorunu olmak üzere bir çok soruna) ilgisiz kaldığı geçtiğimiz süreçte ortaya çıkmıştır. İçine girdiğimiz evrede, bir ilgisizliğin aşılması yönündeki çabalara özel bir önem verilmelidir, verilecektir. Yabancıların Demokratik Kitlesel Birliği'ni yaratma yönündeki girişimlerimiz çeşitli şekillerde devam ettirilmelidir.

Devrimci İşçi dergisi, bundan böyle daha sık aralıklarla yayınlanan bir dergi olacaktır. ÖRgütsel planda atılan bir takım adımlara paralel olarak Devrimci İşçi bundan böyle 2 ayda bir 16 sayfa yayınlanacak; Devrimci İşçi'deki çalışma düzeni buna göre yeniden şekillenecektir.

Devrimci İşçi'yi 2 ayda bir yayınlama durumu ortaya çıktığında, Alman Posta İdaresi posta işlemlerine büyük oranlı bir zam yaptı. 1981'den bu yana 24 sayfa olarak yayınlanan ve 2 Mark'tan satılan Devrimci İşçi'nin son zamlarla kendi masraflarını çıkarması bile mümkün olmayacaktı. Bu durumda, bundan böyle dergiyi yine aynı fiyatla ve bu kez 16 sayfa olarak yayınlama zorunluluğu gündeme geldi. Okurlarımızın bunu anlayışla karşılayacağını umuyoruz.

Impressum:
V.i.S.d.P.: U. Hasselbring
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Devrimci İşçi
Postfach 91 08 43
D- 3000 Hannover 91

ÖDEMELER:
Stadtsparkasse Hannover
Y. Aydın
Konto Nr.: 25307096
BLZ: 250 501 80

Fransa	6.-ff
İsviçre	2.-sfr
Hollanda	2.50hlf
Avusturya	15.-s.
Belçika	35.-bfr
İsveç	5.-skr
Danimarka	10.-dkr

FEDERAL ALMANYA'DA YEREL SEÇİMLER VE YABANCILAR

Federal Almanya'da 1989 yılı siyasal gündemi, özellikle *"yabancılar"* konusunun ağırlıkla tartışılması ile başladı. '89'un Berlin, Hessen, Bayern, Kuzey– Ren Vestfalya ve Baden Württemberg gibi eyaletlerde yerel seçimlerin yapılacağı yıl olması, tartışmaların giderek yoğunlaşmasında önemli etken oldu.

Yabancıların hala kendilerini toplumsal-siyasal bir güç olarak belirleyememiş olmaları, özellikle yabancılar konusunda söz ve karar sahibi olacak yapılanmalardan yoksun bulunmaları, gündemi yabancılar yararına belirlemelerine olanak tanımamaktadır.

Gündemin ana maddesi yabancılar olmasına, tüm toplumsal-siyasal yapılanmalarda yabancılar üzerine tartışılmasına karşin, bizler bu tartışmaların ya dışında kalıyor, ya da kısır, etkileyici olamayan çabalarla yetinmek zorunda kalıyoruz.

Bu yazıda, yabancılar olgusuna ve yabancı düşmanlığına ilişkin belirlemeler yapmayacak, sadece Berlin ve Hessen seçimlerini kısaca değerlendirerek önümüzdeki süreçte yerine getirilmesi gereken görevlere değineceğiz.

BERLİN SEÇİMLERİ

Berlin Seçimleri, gerek Federal Almanya'da, gerekse Almanya dışında oldukça büyük yankılar yaratacak şekilde sonuçlandı. Büyük bir oy kaybına uğrayan iktidar partisi Hıristiyan Demokrat Birliği (CDU) hükümet olma gücünü yitirirken, koalisyon ortağı Liberal Demokrat Parti (FDP) %5 barajını aşamayarak senatoya giremedi. Sosyal Demokrat Parti (SPD) ve Alternatif Liste'nin oyları bir miktar arttı ve böylece Berlin Senatosunda *"kırmızı ve Yeşiller koalisyonu"* salt çoğunluğu elde etti.

Seçimlerin en önemli olayı ise, savaş sonrasından buyana faşist bir partinin ilk kez Berlin senatosuna girmesiydi. Cumhuriyetçiler (REP) adlı parti %7,5 gibi önemsenmeyecek bir oranda oy toplayarak senatoya girmeyi başardı.

Seçim sonuçları, toplumun her kesiminde ve tüm siyasal odaklarda bir şok etkisi yarattı. Tüm parti temsilcileri, kendi oylarının artması ya da azalması kadar bu faşist partinin aldığı oylar nedeniyle şaşkınlığa düştüler.

Nasıl olurdu da, Berlin gibi siyasal yaşamın en hareketli olduğu bir yerde faşist bir parti bu derece etkili olabiliyor, bu denli oy toplayabiliyordu? Bu soruya her kesimden farklı yanıtlar veriliyor, herkes bu sonucu kendince yorumlamaya çalışıyordu. Çoğunluğun vardığı sonuç ise şöyle ifade ediliyordu: BU BİR KAZADIR!..

Gerçekten öyle miydi? Bu sonuç bir tesadüf, beklenmeyen bir olay, bir kaza mıydı? Federal hükümetlerin yıllardır uyguladıkları politikaları doğru değerlendirenler, böyle bir sonucu sürpriz olarak karşılamadılar.

Tüm seçim süreci boyunca en belirleyici sloganları *"yabancılar geri dönsün"* şeklinde somutlaşan Cumhuriyetçiler, televizyonda 'bana ölümün şarkısını çal' fon müziği eşliğinde yabancıları ve özellikle de ilticacıları aşağılayıcı ifadeler kullandılar, bunların Almanya'daki yaşamı, sosyal düzeni nasıl bozduklarını (!) anlattılar. İşsizlik ve konut yetersizliği gibi bir çok sorunun yabancılardan kaynaklandığını vurgulayarak, Alman ırkının, kültürünün giderek bozulduğunu, artık bu duruma bir son verilmesi gerektiğini belirttiler ve başta CDU olmak üzere hükümet partilerinin bu konuda yeterince sert ve kararlı olmadığını açıkladılar. Ve bu propagandalar, eski Nazi artıklarının yanısıra, özellikle de eğitim düzeyi düşük, işsiz ve sosyal bunalım içindeki genç kitleleri de etkiledi.

Böylece, Federal Hükümet'in yıllardır uyguladığı politikalar, nihayet meyvesini veriyordu: Yabancı düşmanlığı, oya dönüşüyordu.

Ancak, hükümet partileri, hesaplamada bir yanlışlık yapmışlardı. Oylar sağı temsil eden iktidar partisine akmamıştı.

Hükümetin yıllardır sürdürdüğü, özellikle de emekçi-dar gelirli kesimleri doğrudan etkileyen uygulamalar (sosyal yardımların kısıtlanması; sosyal konut yetersizliğine çözüm getirilmemesi; hastalık sigortası ödemelerinin yükseltilmesi, buna karşın sigortadan yararlanmada kısıtlamalar getirilmesi; yeni vergi yasası; giderek artan işsizliği önleyici önlemlerin alınmaması v.b.) geniş kitlelerin tepkisini çekiyordu. Bu uygulamalardan etkilenen sağcı, tutucu kesim, giderek CDU'dan kopuyor başka alternatifler arıyordu. Yine, yıllardır devlet politikası olarak sürdürülen yabancı düşmanlığı ve tüm olumsuzlukların kaynağı olarak yabancıların gösterilmesinden etkilenen kesimler, tercihlerini yabancılar olayına daha sert yaklaşan, sorunu tümden çözmeyi programlarına alan ırkçı-faşist partilerden yana yapıyorlardı.

Berlin'in özel konumundan dolayı (savaş sonrasında müttefiklerin uygulamaya başladıkları özel statü gereği) faşist kimliği deşifre olan Milliyetçi Demokratik Parti (NPD)

▷

Yabancılar, Yabancılar Yasası'nın tümden kaldırılmasını istiyor.

Avrupa Parlamentosu'nda Naziler'e yer verilmemeli

18 haziran Pazar günü yapılacak olan Avrupa Parlamentosu seçimleri ile ilgili olarak Avrupa Topluluğu (AT) üyesi tüm ülkelerde partiler yoğun bir çalışma içerisindeler. Bu ülkelerden birisi de F. Almanya. Alman Neo-Naziler'in Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılmak için seçim kuruluna başvurdular. Anti-faşist güçlerin protestolarına rağmen F. Alman Seçim Kurulu, Alman Halk Birliği (DVU)'nun Avrupa Parlamentosu seçimlerine katılabileceğini belirtti.

Bu yılki Avrupa Parlamentosu seçimlerine öğrenebildiğimiz kadarıyla F. Almanya'nın dışında Fransa ve Belçika'dan da faşist partiler de katılıyorlar.

Bu partilerin hem ülke düzeyindeki hem de Avrupa düzeyindeki seçimlerde kullandıkları temel motif yabancılar ve göçmenler. Neo-Naziler ve diğer bir takım gerici partiler bu motifi kullanarak oy tabanlarını arttırmayı planlıyorlar.

Bilindiği gibi 1992 AT üyesi ülkeler arasında sınırlar tamamen kaldırılacak. Yani Avrupa Birliği gerçekleşmiş olacak. Bu durum, milliyetçiliğin, ırkçılığın ve faşist ideolojinin toplumun geri katmanlarında daha fazla etkili olabilmesinin şartlarını çoğaltmaktadır. Bunun yanısıra, yabancıların/göçmenlerin bulundukları ülkelerde büyük topluluklar oluşturmuş olmaları ve yavaş yavaş da olsa kendi haklarına sahip çıkmaya başlamaları, devlet politikalarını zaman zaman açmaza almaktadır. Avrupa devletlerinin açıktan ve saldırgan bir ırkçılık politikası izleyememeleri, anti-demokratik uygulamaların çeşitli kurumlar içinde gizlenerek ve daha yumuşak biçimlerde şekillenmiş olması Neo-Naziler'in güçlenmesine zemin hazırlamaktadır. İdeolojik gıdalarını, emperyalist, saldırgan, büyük ulus böbürlenmesi, diğer halkları ve azınlıkları küçük görme gibi aslında tekelci sermaye ve devlet politikalarında içerilmiş olan uygulamalardan alan yeni-faşist hareketler, sağcı ve muhafazakar partilerin koruyucu şemsiyeleri altında giderek güçlenmektedir.

Fransa'dan sonra Almanya'da da güçlü örgütlenmelere yönelen ve kitle tabanını artıran Neo-Nazi Hareketler, görünürde göçmenlere/yabancılara; aslında ise demokrasiye saldırmaktadırlar. Gerçekten de, bu güçlerin asıl hedefleri, Avrupa Halklarının kanlı ve acılı mücadeleleri sonucunda egemen sınıflara kabul ettirdikleri demokratik devlet düzeninedir. Bu gerçeğin kavranamaması, bu güçlere karşı izlenecek mücadele çizgisinde ve uygulanacak politikalarda iki temel yanlışlığa yolaçmaktadır. Birincisi; Avrupa'da yaşayan Türkiyeli ve T. Kürdistanlı topluluğun büyükçe bir bölümü ile T.C.'nin buradaki resmi kurumları ve bazı "sol" çevreler, Neo-Naziler'e karşı mücadeleyi Türklük–Müslümanlık çemberi içerisine hapsetmektedirler. Yurtdışında da yayınlanan büyük gazeteler, (Hürriyet, Tercüman, Milliyet, Türkiye ve Milli Gazete gibi) her gün okuyucularını bu yönde şartlandırmaktadırlar. Türklük-Müslümanlık; ya da içeriği belirsiz "göçmen" zemini üzerine oturan politikaların, Naziler'in saldırılarını püskürtme, dolayısıyla yabancıların Avrupa'da rahat yaşama şartlarını yaratma ve buradaki demokrasi mücadelesine aktif bir güç olarak katılma şansı yoktur.

İkinci yanlışlık şudur; Avrupa sol ve demokrat güçlerinin bir bölümü, Neo-Nazizmin yükselişi ile yabancılar arasında bire bir bağ kurmaktadır. Böyle olunca da Naziler'e karşı mücadele yabancılara havale edilmektedir. Bu düşünüş şeklinin toplumda bir hayli etkili olduğu bilinmektir. Alman tarihinin unutturulmasının bir sonucu olarak oluşan bu düşünüş şekli, sonuçta yabancılara karşı izlenen resmi devlet politikalarına ve fiili saldırılara dayanak oluşturmaktadır.

Türkiyeliler'de rastlanan başka bir yanlış tutuma da burada işaret etmek gerekmektedir. Özellikle kendisini devrimci ya da komünist olarak tanımlayan güçlerin büyük bir bölümü, (bunlara Devrimci İşçi taraftarları da dahildir.) Avrupa'daki sınıf mücadelesine de bunun çeşitli görüngülerine karşı son derece ilgisizdirler. Bu ilgisizlik her konuda kendisini göstermektedir.

Devrimci sıfatını, bulundukları ve yaşadıkları toplumsal süreçlerde sınıf mücadelesini, demokrasi ve sosyalizm mücadelesinin gereklerini ve görevlerini yerine getirenler, evet ancak bunlar hakederler. Kendilerini sadece Türkiye dayanışmasıyla sınırlandıranların eksik bir tutum sergiledikleri, eksik bir iş yapmış oldukları artık kavranmalıdır.

Avrupa Parlamantosu seçimleri sürecinde ne yapılmalıdır?

Avrupa Parlamentosu seçimleri süreci, "Yabancılara Her Alanda Eşit Statü" talebinin mümkün olan her yerde seslendirilmesini, bu talep etrafında yerli-yabancı güçlerin birleştirilmesini, Neo-Naziler'in saldırılarına ve diğer eylemlerine karşı aktif bir savunma pozisyonunun yaratılmasını, Neo-Nazi partilerin politika yapmalarının engellenmesini ve bunların Avrupa Parlamentosu'na giriş koşullarının ortadan kaldırılmasını hedefleyen bir süreç ve mücadele platformu olarak kavranmalıdır.

Eğer seçimler süreci bu içerikte kavranırsa, yukarda sıraladığımız yanlış anlayışlar yerli ve yabancı güçlerde giderek etkisizleşecektir. Diğer Türkiyeli sol gruplarla ve Avrupa sol ve sosyalist güçleriyle bu yönde kurulan ilişki ve yapılan tartışmalar, doğru politikaların hayat bulmasına yardımcı olacaktır. Her bir şehirde ve ülkede, yukardaki hedefler doğrultusunda adım atmak, mümkün ve gereklidir. Önerilen politikanın hayata geçiriliş yol ve yöntemleri bizler adım attığımızda şekillenip ortaya çıkacak ve hatta zenginleşecektir.

Bu yönde şimdiden adım atması gerekenler devrimcilerdir. Yabancıların Avrupa'da toplumsal ve siyasal bir kuvvet haline gelebilmeleri, bu gibi süreçlerin doğru ve zamanında değerlendirilmesi sayesinde ve daha başka faaliyetlerle mümkün olabilecektir.

seçimlere katılamıyordu. Ve bu, Berlin'de yaşayan tüm eski Naziler'in, Hitler özentisiyle ırkçılık-milliyetçilik temelinde yeniden örgütlenen Neo-Naziler'in tüm güçleriyle Cumhuriyetçiler'i desteklemesine neden oldu.

Berlin'deki seçim sonuçları ve Cumhuriyetçiler'in bu denli oy kazanması, bir günde oluşmuş bir mucize değil, yıllardır uygulanan politikaların doğal bir sonucudur. Ve böylece ne yazık ki bu seçim ile ırkçı-faşist bir partiye meşruluk kazandırılması yönünde adım atılmıştır.

SEÇİM SONRASI PARTİLERİN TAVIRLARI

BERLİN seçimlerini değerlendirirken, bir gerçeğe vurgu yapmak gerekiyor: Berlin'de sağ güçlenmemiş; zaten sağ içerisinde yer alıp bugüne dek iktidar partisine (CDU'ya) destek veren ırkçı ve faşistler, CDU'nun daha sağındaki faşist partiyi tercih etmişlerdir.

Bu gerçek, CDU'nun seçim sonrası uğradığı şaşkınlıktan kurtulur kurtulmaz yaptığı tartışmalar ve aldığı kararlarla da vurgulanmıştır. CDU içerisindeki bazı güçler, açıkça şu açıklamayı yapıyorlardı: *"Milliyetçi, tutucu kişilerin partimizi terkederek daha aşırı olanları tercih etmelerine engel olmalıyız. Politikalarımızı sertleştirerek, yabancılar konusunda daha katı davranarak bu insanları yeniden partimizi destekleyici konuma sokmak zorundayız."*

Yani, şu mesaj iletilmek isteniyordu: Faşist partileri seçmenize gerek yoktur. Onların yapmak istediklerini biz yapacağız.

Ve, parti içerisinde bu tartışmalar giderek sonuç vermeye başladı. Liberal olarak tanımlanan parti genel sekreteri Geißler, seçim yenilgisinin sorumlusu olarak gösterildi ve görevden alınması tartışmaları başladı.

Özellikle CDU'nun kardeş partisi Hıristiyan Sosyal Parti (CSU), yenilginin temel nedeni olarak CDU' nun *"yumuşak"* olduğunu vurgulayarak, bundan sonra her konuda daha sert olunması gerektiğini ve kendilerinin daha etkili olarak hükümete müdahale edeceklerini açıkladı. Strauss'un yerine genel başkan seçilen Waigel, üstü kapalı bir şekilde ortağı CDU'yu uyarıyor, istedikleri doğrultuda değişiklik yapılmadığı takdirde (yani yabancılara ve tüm çalışanlara karşı daha sert önlemler alınmadığı takdirde) ortaklığın yeniden gözden geçirileceği tehdidini savuruyordu.

Waigel, yaptığı açıklamalarda başta eski içişleri Bakanı Zimmermann tarafından hazırlanan yeni yabancılar yasasının onaylanması olmak üzere bir çok konunun acil olarak çözülmesi gerektiğini belirtiyordu.

Cumhuriyetçilerin başı Schönhuber'in yabancılar sorununa çözüm olarak önerdiği *"Rotasyon Prensibi"*, yani yabancıların sadece kısıtlı bir süre çalıştırıldıktan sonra ülkelerine geri gönderilmesi ve yerlerine ihtiyaç duyulduğunda başkalarının getirilmesi önerisi de tartışma konusu oluyordu.

İnsanları gerektiğinde kullanılıp atılan bir mal gibi gören bu insanlık onurunu kırıcı uygulama önerisi, paylaşılamıyordu. CSU yetkilileri, bu düşüncenin kendilerine ait olduğunu vurguluyor, şu mesajı vermeye çalışıyorlardı: Biz yeteri kadar milliyetçi ve tutucuyuz. Başka parti aramanıza gerek yoktur.

Ve Berlin Seçimlerinin iki hafta sonrasında CSU, *"biz Federal Parlamento'da temsil edilen bir partiyiz, ırkçılığı daha kolay uygulayabiliriz"* dercesine, sert önlemler alınmasında etkili oluyordu. (Polonya'lı ve Yugoslavya'lılara vize uygulaması; bu ülkelerden gelen ilticacıların derhal geri gönderilmesi; iltica dilekçelerinin başvurudan sonraki 48 saatte değerlendirilerek sonuçlandırılması; reddedilen dilekçelere itiraz hakkının kaldırılması; yabancı işçilerin geri dönüşlerini sağlamak için yeniden 12 bin Mark geri dönüş primi ödenmesi gibi...)

İktidar kanadında bu gelişmeler olurken, muhalefetin başını çeken SPD (Sosyal Demokrat Parti) de özellikle demokrat-ilerici kesimleri etkileyebilmek amacıyla eski olumsuz politikaları yerine yeni öneriler getirmeye başladı. Özellikle yabancılar konusunda eskiye oranla daha olumlu bir tutum içerisine girdi. Geçmişte tartışmadan reddedilen "yabancılara yerel seçimlerde seçme ve seçilme hakkı" tabu olmaktan çıkarıldı. Schleswig-Holstein ve Hamburg eyaletlerinde (Yeşilcilerin-Alternatifçilerin desteğiyle) bu konuda bir adım daha ileri olan yasa çıkardı: Ülkelerinde Alman uyruklu kişilere seçme-seçilme hakkı tanıyan Avrupalılara eyalet seçimlerine katılma hakkı tanınıyordu.

İçişleri (bugünkü trafik) bakanı Zimmermann'ın Anayasa Mahkemesi'ne bu kararın iptali için başvurmasına rağmen, karar, ilk adım oluşu nedeniyle önem taşıyor ve neler yapmamız gerektiği konusunda bazı ipuçları veriyor.

Liberal demokratlar konusunda en olumlu yaklaşım, yine Yeşiller ve Alternatif Liste programlarında yer alıyor. Yerel seçimlerde yabancılara seçmeseçilme hakkı konusu, bu yapılanmaların gündeminde. Ama buna rağmen, tarafları arasında halen bu doğal hakka karşı olanlar da var.

Yeşiller de, yabancılar arasında bir ayrımcılık yaparak, seçme-seçilme hakkı verilmesini bazı koşullara sınırlandırıyorlar.

Liberal demokratlara gelince, bir çok konuda olduğu gibi, yabancılar konusunda da tutarsızlıkları sürüyor. Olumlu bazı yaklaşımları, önerileri olmasına rağmen, koalisyon ortağını kızdırmamak, ya da hükümet ortaklığını kaybetmemek için her konuda taviz veriyor, karşı çıktıklarını ileri sürdükleri bir çok uygulamayı onaylıyorlar.

Önümüzdeki süreçte FDP'nin varolan etkinliğini giderek kaybedeceğini, siyasal arenadan yavaş yavaş kaybolacağını söylemek bir kehanet olmaz.

VE HESSEN SEÇİMLERİ

Özellikle CDU, Berlin yenilgisinden sonra beklenen adımı Hessen'de attı. Cumhuriyetçiler, NPD gibi faşist partilerin temel sloganlarını içeren bir seçim kampanyası sürdürdü. Yabancıların geri gönderilmesi, yabancı işçi ve ailelerinin gelişinin durdurulması, iltica konusunda da yeni ve sert uygulamaların bir an önce başlatılması, CDU propagandası faaliyetlerinin ve afişlerinin ana temasını oluşturuyordu. Yani CDU, kendisinden daha sağa kayarak faşist partilere gidebilecek oyları önleyebilmek için tüm gücüyle "bize gelin" çağrısı yapıyordu.

Bu da istendiği gibi sonuçlanmadı. Frankfurt merkezinde CDU önemli ölçüde oy kaybedip belediye başkanlığını SPD'ye kaptırırken, ırkçı-faşist NPD % 6,5 oranında oy alarak belediye meclisine girmeyi başardı.

Çeşitli ilçe merkezlerinde de durum daha farklı değildi. Gerek NPD, gerekse Cumhuriyetçiler bir çok yerde küçümsenmeyecek oranda oy alarak belediyelere girdiler. (Bazı yerleşim birimlerinde Cumhuriyetçiler'in oy oranı %10'ların da üzerindeydi.)

İşte bu sonuçlar, Berlin seçimleri sonrasında yapılan "iş kazası" açıklamalarının ne kadar gerçek dışı olduğunu kanıtlıyordu.

Hükümet partilerinin şaşkınlığı iyice artmış, kim ne söyleyeceğini, ne yapacağını bilemez bir konuma düşmüştü. Toplantı üstüne toplantı yapılıyor, sürekli oy kaybına engel olacak yeni çözümler aranıyordu. Başbakan ve CDU genel başkanı H. Kohl ile genel sekreter Geisler, yaşanan yenilgilerin baş sorumlusu olarak hedef haline geliyorlardı. Bir çok parti yetkilisi, genel başkanlarına açıkça tavır alamıyor, onu dolaylı olarak eleştiriyor, fakat genel sekreterin mutlaka değiştirilmesi gerektiğini, partiye yeni bir strateji belirleyecek kişilerin iş başına gelmesini talep ediyorlardı.

Tartışmalar, bugün parti yönetiminin iş başında kalmasıyla sonuçlandı ama, artık partinin yeni yeni içerisinde olduğu ve önümüzdeki süreçte yönetimde köklü değişiklikler olacağı gerçeği açığa çıktı.

Hükümetin ilk tavrı, başta içişleri bakanı Zimmermann olmak üzere bir çok bakanın yerlerini değiştirmek oldu. CDU'nun en önde gelen kişilerinden biri olan maliye bakanı Stoltenberg'in de bu görevden alınarak savunma bakanlığına geti-

RUHR BÖLGESİ'NDE NAZİ MİTİNGLERİ ENGELLENDİ

Alman Halk Birliği (DVU) adındaki Nazi partisinin Ruhr bölgesinde bir dizi miting ve toplantı yapacağının öğrenilmesi üzerine bu bölgedeki anti-faşist güçler sözkonusu toplantıların engellenmesi için kendi aralarında birlik oluşturdular. Devrimci İşçi taraftarlarının da içinde yer aldığı bu birlik, Castrop-Rauxel, Bochum, Herne, Gelsenkirchen, Essen-Stelle gibi yerlerdeki Nazi toplantılarının yapılmasını çeşitli şekillerde engellemeyi başardılar.

Castrop-Rauxel şehrinde polisin izin vermemesi yüzünden DVU toplantı yapamadı. Bochum'da ise anti-faşist güçler Nazilere miting yaptırmadılar. Miting yerinde konuşma megafonu tahrip edilince Neo-Naziler eylemlerinde başarısız kaldılar.

Herne'de ise Nazilerin miting yapacağı yerde 150 dolayında yerli ve yabancı anti-faşist bir araya gelerek Nazilerin meydana gelmesini beklediler. YAN-YANA adlı folklor grubu meydanda halay çekti. Topluluk hep birlikte halay çekmeye başlayınca, eylem bir yürüyüşe de şenliğe dönüştü. Bu arada, "Faşizme Karşı Omuz Omuza", "Yaşasın Uluslararası Dayanışma", "Naziler Dışarı-Yabancılar İçeri" sloganları Türkçe ve Almanca hep birlikte söylendi. Akşama doğru Nazilerin Herne'ye gelmeyecekleri öğrenilince, meydanda toplananlar hep birlikte Gelsenkirchen'e gittiler. Nazilerin Gelsenkirchen'de eylem yaptıkları alan polis tarafından kordon altına alınmış olmasına rağmen Nazilerin minibüsünün eylem alanına girmesi engellenmeye çalışıldı. Minibüsün içindekilerin dışarıya çıkması; yumurta, un, şişe gibi şeyler atılarak engellendi. Anti-faşistlerin güçlü protestosu karşısında Naziler, bir süre sonra meydanı terketmek zorunda kaldılar.

Daha sonra Nazilerin Essen'e gideceği öğrenilerek hep birlikte oraya gidildi. Nazilerin oraya gelmemesi üzerine anti-faşistler eylemlerine son verdiler. Neo-Nazilere karşı Ruhr Bölgesi'nde gerçekleştirilen protestolar bölgede sevinçle karşılandı.

Nürnberg'de ırkçılık protesto edildi

Geçtiğimiz Mart ayında Nürnberg'de yapılan bir yürüyüşle ırkçılık, yabancı düşmanlığı ve Zimmerman yasaları protesto edildi. Yürüyüşe 6 bin kişi katıldı. Yürüyüş de Devrimci İşçi de aktif bir şekilde yer aldı. Devrimci Yol ve Devrimci İşçi pankartları arkasında toplanan yaklaşık 400 kişilik topluluk, bütün yürüyüş boyunca faşizme karşı ortak mücadeleyi ifade eden sloganlar attılar.

11 Mart'ta yapılan ve büyük ilgi toplayan yürüyüşün hazırlıkları çok önceden başlamıştı. Devrimci İşçi de bu hazırlıklar içerisinde yer aldı. Nürnberg DGB'nin yanısıra Türk Danış gibi kuruluşların katılımıyla yapılan hazırlık toplantılarında Dİ, Türkiyeli ve T. Kürdistan'ından diğer grup ve derneklerle demokrat Alman kuruluşlarının da hazırlık toplantılarına katılmalarını ve mitingde herkesin üzerinde anlaşabileceği Türkçe bir konuşmanın yapılmasını önerdi. Mitingden sonra bir kültür gecesinin yapılması da Dİ'nin önerileri arasındaydı. Bazı Alman kuruluşları bu önerilere karşı çıktı. Yabancılarla ilgili bir yürüyüşte yabancı grupların yer almaması, alabilenlerin ise etkisizleştirilmesi gibi amaçlar güdenlere karşı Dİ, ısrarla, yürüyüşün içeriği, amaçları ve düzenlenmesinde asıl söz sahibi olması gerekenlerin yabancılar olduğunu vurguladı. Yabancılarla ilgilenen bazı resmi ya da yarı resmi kuruluşların ve sendikaların yürüyüşe Türk faşist ve gericilerini de katmak isteğine sürekli karşı çıkıldı.

Öneriler dikkate alınmamakla birlikte eylem, genel çizgisi itibariyle doğru olduğu için Dİ, bu eyleme örgütlü bir şekilde katılma kararı aldı. Yürüyüş hem Dİ açısından hem de kalabalık bir kitlenin ırkçılığa karşı ortak bir eylemi olması yönünden oldukça başarılıydı.

Federal Almanya'da Yerel Seçimler ve Yabancılar

rilmesi, artık onun da parti içi etkinliğini kaybettiğinin göstergesi olarak yorumlanıyordu.

Yeni bakanlar, göreve başlar başlamaz ilk işleri kitlelerin geniş tepkisine yol açan eski uygulamaların değiştirileceği, yeniden düzenleneceği şeklinde açıklamalar yapmak oldu. (Bu arada CSU genel başkanı Theo Waigel, maliye bakanlığı görevine getirildi ve bundan böyle CSU'nun Bonn'da daha etkili olacağı konusundaki açıklamalarını yineledi.)

Yeni içişleri bakanı (eski devlet bakanı) Schäuble, yaptığı ilk açıklamada Zimmermann tarafından hazırlanan Yeni Yabancılar Yasası'nın en kısa zamanda görüşüleceğini ve sonuçlandırılacağını açıklayarak, önümüzdeki süreçte bizleri nelerin beklediğini bir kez daha belirtmiş oldu.

Yabancı düşmanlığı ve ırkçı-faşist hareketlerin gelişmelerine engel olacak güçlü birliktelikler mutlaka yaratılmak, güçlü eylemlilikler mutlaka örgütlenmek zorundadır.

Yabancı düşmanlığına karşı mücadele, başta Alman emekçileri olmak üzere tüm devrimci-demokrat güçlerin (günümüzde henüz cılız olan) demokratik hak ve özgürlüklerin savunulması, mücadelesi ile iç içe olmak zorundadır. Yabancı düşmanlığına karşı mücadele, faşizme karşı demokrasi mücadelesinin vazgeçilmez bir parçasıdır. (Türkiyeli örgütler, ne yazık ki faşizme karşı mücadeleyi genel anlamda Türkiye'deki rejime karşı mücadele dar kapsamı içerisinde ele almakta, bu nedenle de yaşadığımız ülkedeki gelişmelere karşı oldukça duyarsız kalmaktadırlar.)

NELER YAPMALIYIZ?

Tüm bu gelişmeler, başta bizler olmak üzere bütün devrimci-demokrat kişi ve kuruluşların bundan sonra neler yapması gerektiği konusunda bazı ipuçları veriyor.

Belediye meclislerine girerek meşru bir kimlik kazanma yönünde adım atan ırkçı-faşist partilerin giderek sokakta etkinliklerini arttıracaklarını söylemek için zaman hiç de erken değil. ve giderek Federal Almanya'da politik yaşamın alevleneceği; yabancı düşmanlığının artık insanlara saldırılar şeklinde gelişeceği de doğru bir belirleme olsa gerek.

Bu yöndeki gelişmelerin, çeşitli partilerin iyi niyetli açıklamalarıyla önlenemeyeceği de bir başka gerçek.

Oysa faşizme ve ırkçılığa karşı mücadele, nerede olursa olsun, bütün devrimci ve demokratların vazgeçilmez görevidir.

Bu nedenle, giderek yoğunlaşan faşist eylemliliklere karşı aktif bir mücadelenin örgütlenmesi görevini yerine getirmek zorundayız. Faşistlerin toplantılarını engellemek, onların eylemlerine karşı eylemler örgütlemek zorundayız. Sessiz kalmak, duyarsızlığın göstergesi olacak, ırkçıların giderek güç kazanmasını kolaylaştıracaktır.

Yabancıların, ilk aşamada Türkiyeliler'in demokratik kitlesel birlikteliğinin yaratılması, bu süreçte yabancı düşmanlığına, Yeni Yabancılar Yasası'na karşı sürdürülecek ortak eylemliliklerle kolaylaşacak; kendimizi toplumsal-siyasal bir varlık olarak kabul ettirebilmemiz bu süreçte mümkün olacaktır. Irkçılığa ve faşizme karşı faaliyetlerde yer almak, siyasallaşmayı da kolaylaştıracaktır.

●

"Herne'de Seçme-Seçilme Hakkı Komitesi" Kuruldu

1989 yılının Sonbahar mevsiminde NRW-Eyaleti. mahalli seçimlerin yapılacağı bölge olmasından dolayı Herne'de "Komunales Wahlrecht für Auslaender" adında bir çalışma gurubu kuruldu.

Bu çalışma gurubu 22 Aralık 1988'de yaptığı basın açıklaması ile birlikte çalışmalarına başladı.

Herne'de bulunan demokrat kuruluş ye partilere çağrıda bulunan çalışma gurubu istenilen desteği almıştır.

Misafir işçi olarak değerlendirilen yabancılar süreç içinde aile bireylerini de yanlarına alarak misafir işçi konumundan çıkmış ve burada bir sosyal güç olmuşlardır. Yabancıların sosyal bir güç olma gerçekliği Alman toplumunda azınlık hakları ve bu azınlığın yasal statüsünü son dönemde tartıştıran önemli bir konu olmuştur.

Yabancılara seçme ve seçilme hakkı da bu anlamda güncel bir konu olmaktadır. Bölgemizde bu güncelliği taze tutmak için çalışma gurubu şimdiye kadar bir dizi eylem yaptı. Bunlar, bölgemizde bulunan anti-faşist guruplarla beraber anti-yabancı bütün sloganlar silindi, ayrıca afişlerle Nazilerin pullamalarının üstü kapatıldı.

Açtığımız imza kampanyası halen devam etmekte. Şimdiye kadar 400'e yakın imza toplandı.

12 Mayıs günü yapacağımız tartışma toplantısına bölgemizde bulunan parti temsilcileri davet edilerek, seçme ve seçilme hakkını tartışacağız. Bu toplantıya Hollanda'dan çağıracağımız kişi bu hakkın Hollanda'da nasıl verildiğini anlatacak ve bu süreç hakkında bize bilgi verecek.

Eyalet düzeyinde SPD partisine bu konuda gerekli adımların atılması doğrultusunda bir mektup yazılmış ve Johanes Rau'nun (NRW-Eyaleti Başbakanı) Parlementoda konuyu gündeme getirmesi için ricada bulunulmuştur.

Kamuoyuna yönelik yaptığımız çalışmalar bölge basını tarafından ilgi ile izlenmiş ve bu konuda yazılar yayınlanmıştır.

"VDO" işçileri 1-0 önde

Frankfurt'ta Şubat ayı sonunda işten çıkartılan iki Türkiyeli işçi Zafer Taşkın ve Mevlüt Pek'in yaptığı açlık grevi 20. gününde başarıyla sonuçlandı. Haklarındaki haksız işten çıkarma kararı iptal edilen iki işçi, 1 Mart'ta başladıkları eylemi 20 Mart akşamı sona erdirdiler ve Nisan başından itibaren yeniden aynı işyerinde çalışmaya başladılar.

Çeşitli basın-yayın organlarında geniş bir biçimde yer alan eylem, aynı işyerinde çalışan işçiler başta olmak üzere bir çok kişi ve kuruluşun desteğini aldı. Eylemin kamuoyunda artan prestiji karşısında, Alman İşçi Sendikaları Birliği (DGB) ve Metal İşçileri Sendikası (IG-Metall) da grevcileri ve taleplerini desteklediğini açıklamak zorunda kaldı.

Hessen eyaleti yerel seçimlerine rastlayan eylem, aynı zamanda yükselen yabancı düşmanlığını protesto eylemlerinin de ilham kaynağı oldu, açlık grevi çadırı çeşitli yürüyüşlerin başlangıç ve bitiş yeri haline geldi. İşverenin geri adım atmasında, fabrika içinde ve dışında açlık grevi ile başlayan ve çeşitli biçimlerde süren dayanışma eylemlerinin büyük rolü olduğunu söyleyen işçiler, kararlı tavırlarıyla DGB, IG-Metall gibi başlangıçta eylemi hafife alan sendikal kuruluşları da yetersiz de olsa destek vermek zorunda bıraktıklarını açıkladılar.

NE İSTİYORLARDI?

İkisi de işten çıkarıldıkları firma VDO (Vereinigten Deuta-Ora) da sendika (İG Metal) işyeri temsilcisi olan Zafer Taşkın (23) ve Mevlüt Pek (22) 8 yıldır Almanya'da yaşıyorlar. Eylemi başlangıçta açıkladıkları talepler kabul edilinceye kadar sürdüreceklerini söyleyen Taşkın ve Pek, 14. gün işverenden gelen uzlaşma teklifini tüm talepleri dikkate alınmadığı gerekçesiyle reddetmişlerdi.

İşyerinin taşınma kararının iptali, çıkışı verilen tüm işçilerin derhal geri alınması, yeni iş çıkışları planlarının durdurulması, fazla mesai ve haftasonu çalışmalarının kaldırılması, işyerindeki baskılara son verilmesi, talepleriyle başlayan eylem, diğer işçiler tarafından yürüyüşten, yemek boykotuna kadar, birçok eylemle desteklendi.

VDO'DA NELER OLUYOR?

Frankfurt'ta altmış yıllık binasında otomotiv alanında faaliyet gösteren VDO'da 1000'i Türkiyeli olmak üzere, 2500 işçi çalışıyor.. Ç alışanların büyük çoğunluğu yabancı olan işyerinde otomobil ve kamyon, Airbus uçakları ve Leopard tankları icin takometre gibi elektronik göstergeler üretiliyor.

İşyerindeki huzursuzluk 7-8 ay önce fabrika binasının kent dışına taşınacağı söylentileri ile başladı. Başlangıçtan beri böylesi bir gelişmeye, çocuklarının kreş sorunundan, yeni bir konut bulmava, ulaşım zorluklarına kadar birçok olumsuzluğu düşünerek karşı çıkan işçilerin huzursuzluğu, tartışılan "taşınmanın" geçtiğimiz ay fabrika binasının 105 milyon mark'a bir İsveç firmasına satılması üzerine kesinleştiği duyulunca daha da arttı.

"Fabrikanın yeni binasında 1500 işçinin istihdam edileceği" söylentisi sözkonusu huzursuzluğu daha da artırdı. Firma personel şefinin bir konuşmasında "işçi sayısının 1500'e indirileceği"ni açıkça söylemesi üzerine huzursuzluk kıpırdanmalara yol açtı. Ve küçük gruplar halinde işten çıkartılmalar başladı.

Şubat ayı sonunda da işyeri sendika temsilcilerinden Zafer Taşkın ile Mevlüt Pek, "iş huzurunu bozuyorlar, işçileri kışkırtıyorlar, bölüm şeflerine karşı geliyorlar" gerekçesiyle işten çıkartıldılar. Bu gerekçelerin doğru olmadığını söyleyen Taşkın ve Pek, bu karara yargı yoluyla itiraz ettiler.

İŞYERİ İÇİN AÇLIK GREVİ

İşten çıkarılmalarının asıl nedeninin "taşınmaya ve işten çıkarılmalara karşı çıkmaları" olduğunu ileri süren iki arkadaş, bu kararı protesto ederek 1 Mart'ta fabrikanın ve aynı zamanda "Frankfurt Goethe Üniversitesi" merkez binası karşısına bir çadır kurarak "süresiz açlık grevine başladılar.

İlk günden itibaren başta işyerinde çalışan Türkiyeli kadın işçiler olmak üzere iş arkadaşları ve Türkiyeli ve Alman çeşitli kişi ve kuruluşlardan yoğun destek gören açlık grevi süresince fabrika işçileri iki büyük protesto yürüyüşü düzenledi. Son bir haftadır işyerinde yüzde doksana varan bir katılımla sürdürülen yemekhane boykotuyla da desteklenen eylem, Frankfurt'u da kapsayan Hessen Eyaleti'nde yapılan yerel seçimler sonrasında, politik bir boyut kazandı.

İki işçinin üç haftayı bulan açlık eylemi, seçimlerde ciddi bir oy patlamasıyla şehir parlementosu'nda 7 sandalye kazanan yabancı düşmanı Neo-Nazi Parti "NPD"yi ve artan yabancı düşmanlığını protesto eylemlerinin simgesi haline geldi. Düzenlenen yürüyüşlerde başlangıç ve bitiş noktası grev çadırı oldu. Ç adırı ziyaret edenler arasındaki Alman ve diğer yabancıların oranı gün geçtikçe yükseldi. Öte yandan Neo-Nazi oldukları tahmin edilen grupların iki kez saldırı girişiminde bulundukları çadırın önünde gece-gündüz nöbet tutan Almanlar'ın sayısı hızla arttı.

İşyerinde örgütlü olan "İG- Metal" Sendikası, Açlık Grevi'nin ilk haftasında eylemi desteklemedi, ancak eylemcilerin açıklamasına göre gerek olayın kamuoyunda geniş yankı bulması, gerekse de sendika üyesi işçilerin baskısı sonucu tavır değiştirmek zorunda kaldı. İG-Metal Sendikası 7 Mart'ta yaptıkları bir basın açıklamasıyla, eylemi ve eylemcilerin taleplerini desteklediklerini kamuoyuna duyurdu.

Konuya geniş yer veren sözlü ve yazılı basın kuruluşları grevi haklı bir eylem olarak nitelemek zorunda kaldılar. Bu arada "Bild" Gazetesi her zamanki gibi eylemi işverenden yana yorumlayan bir haber yayınladı. Ama Açlık Grevi kamuoyunda olumlu destek buldu. Grev çadırı bilgi almak, eylemi desteklemek isteyen insanlarla doldu, taştı.

Öte yandan yerel seçimlerden sonraki gün, Neo-Nazileri protesto için düzenlenen büyük yürüyüşte bir konuşma yapan Alman Sendikalar Birliği eyalet sorumlusu Jungmann sözlerine "Açlık Grevi'ndeki iki Türk işçisini desteklediklerini" açıklayarak başladı.

Jungmann VDO işvereninin bu konuyla ilgili olarak herhangi bir girişimde bulunmaması halinde, konfederasyona bağlı en büyük sendika olan, (aynı zamanda VDO'da örgütlü olan) İG-Metal'e hafta sonunda uyarı grevi çağrısında bulundu. Sonradan kelimenin tam anlamıyla "foş": çıkan bu tehdit, yapıldığı anda etkili oldu ve yabancı düşmanlığını protesto için toplanmış bulunan binlerce kişi tarafından coşkun bir biçimde alkışlandı.

VDO İşyerinde eylemin ikinci haftasının son gününde işveren tarafından dağıtılan bir yazılı açıklamada, "eylemin işyerinde huzursuzluğa neden olduğu belirtilerek, Taşkın ve Pek'in açtıkları itiraz davası sonuçlanıncaya kadar işten çıkarılma kararının iptal edildiğini açıklayan yönetim, ayrıca işyerinin yakın bir yere taşınacağını ve işten çıkarılmaların durdurulduğunu duyurdu. Gelinen bu aşamayı bir "zafer" olarak değerlendiren iki işçi, amaçlarının sadece kendilerinin işe geri alınmalarının olmadığını, diğer taleplerininde ciddi bir biçimde tartışılmasını istediklerini söyleyerek, eyleme devam etmeye karar verdiler.

Açlık Grevi süresince özellikle kadın işçilerin geniş katılımıyla gerçekleşen iki yürüyüş ve fabrika içindeki pasif direniş 20 Mart'ta yükseldi. İşyeri personel bölümünü işgal eden işçiler, yönetimi açlık grevindeki arkadaşlarının taleplerini dikkate almaya çağırdılar bir kez daha ve işveren venilgiyi kabul etti. İşverenin iki grevcinin işe geri alınacağını açıklaması üzerine eylemin bu birinci aşaması da noktalandı.

İşveren iki direnişçinin geri alınması, planlanan toplu işten çıkarmaların sözkonusu olmadığı konusunda resmi bir açıklama yaptı.

Açlık Grevi süresince fabrika içine ve kamuoyuna yönelik bilgilendirme çalışmalarındaki bazı zaaflara, dayanışma komitesi'nin çoğu zaman katılımcı olmaktan uzak itici tavırlarına rağmen eylemin ilk aşaması başarıyla sonuçlandı.

●

AVUSTURYA'da Eyalet Meclisi Seçimleri

12 Mart 1989'da Avusturya'nın üç eyaletinde (Tirol, Salzburg, Kaernten) yapılan seçimler tıpkı Türkiye'de olduğu gibi Avusturya'da da politik bir kargaşa getirdi. Sonuçlar gerçi Türkiye deki gibi bunalım hükümeti ANAP'ın yönetemez hale gelişinin açık yansıması olmadı ama, büyük koalisyon ortaklarından SPÖ (Sosyalist Parti) ve ÖVP (Avusturya Halk Partisi - Hristiyan Demokrat) de deprem yarattı. 1970'lerden beri iktidarda bulunan Sosyalistler (1970-1983) Kreisky çoğunluk hükümetleri 1983'ten sonra koalisyon ortaklığı sürekli oy kaybediyorlar. Kreisky'den sonra Sosyal demokrat yanları iyice törpülenip sağcılaşan bu parti Nazi eskisi Waldheim'e karşı 1945'ten beri ilk kez Cumhurbaşkanlığını kaybettikten sonra onun tüm dünyada tartışılan geçmişinin örtbas edilmesine yardımcı oldu. Yöneticilerinin birçoğunun yolsuzluklara karıştıkları ortaya çıkarılınca istifa etmek zorunda kaldılar. Diğer parti ÖVP'ye gelince, 12 Mart seçimleri sonucu kalesi olan eyaletlerde çoğunluğu kaybetmesi dışında % 15 oranında genel olarak oy kaybetmesi, partinin üst yapısında cuntavari değişikliğe sebep oldu. On yıldır parti başkanı olan şu an ki koalisyon hükümeti Başbakan Yardımcısı istemese bile, işadamları derneğinin baskıları sonucu, köylüleri yeniden kazanmak için köylü organizasyonlarından gelen bir bakan parti başkanı ve başbakan yardımcısı yapıldı. Ama asıl önemlisi sürekli oy kaybeden Hür Demokrat Liberal Partiyi (FPÖ) 1986 parti kongresinde ele geçiren ve partiyi Nazi-milliyetçi yöne kaydıran Jörg Haider. Partinin başına geçtikten sonra 1938'de Avusturya'nın Almanya tarafından işgal edilmesinden önceki, Nazilerin seçim propagandası '400.000 işsiz, 450.000 yahudi çözüm kolay" sloganını "140.000 işsiz, 150.000 yabancı, işsizlik sorunu çözümlenebilir" diye çevirerek kullanan bu faşist, daha sonra diğer partilerden ve kamuoyundan tepki gelince açıkça söylenmemesine rağmen, Yahudi katliamını hatırlatan bu sloganı gizlice kullanmakta ve yabancı düşmanlığı körüklemekte. İşin ürkütücü yanı ise gençliği nedeniyle ve atak, saldırgan politikalarıyla sürekli oy kazanması ve oylarını % 15'lere çıkarması. Hatta kendi eyaleti Kaernten'de yaşayan Sloven azınlığa karşı politikalarla ikinci parti durumuna gelerek oyunu % 29'a ulaştırdı. Yapılan koalisyon görüşmelerinde Hristiyan Demokratlar'ın desteğini alarak Kaernten de eyalet valisi olma ihtimali çok büyük.

Burjuvaziye güven vermemesi, anahtar parti pozisyonunda olmasına rağmen Haider'in hükümet ortaklığını engellemekte. Bu nedenle şimdilerde daha ılımlı görünmeye, böylelikle de Avusturya hükümet ortaklığına gelmeye çalışmakta. Biz yabancılara düşen görev,

Tüm Avusturya'da sempatisini günbegün artıran bu partiye karşı kamuoyunda propaganda yapmak ve ırkçı milliyetçi ve yabancı düşmanı gerçek yüzlerini sergilemeye çalışmak olmalıdır.

Biz Tirol Devrimci İşçi olarak seçimler boyunca tüm eyalet çapında olmasa bile bulunduğumuz alanlarda afiş, bildiri ve toplantılarla yabancıların seçme -seçilme hakkının propagandasını yaptık. Başbakan Vranitzky'nin (SPÖ) geldiği mitinge kalabalık olarak katıldık. Mitinge katılan kitle arasında tartışma açılmasını sağlamamıza rağmen, yöneticilerin bizimle ilgili belki tek oy kaybederiz korkusuyla tek cümle konuşmamaları onların gerçek yüzlerini gösterdi.

İŞÇİ ODALARI (ARBEITER KAMMER) SEÇİMLERİ

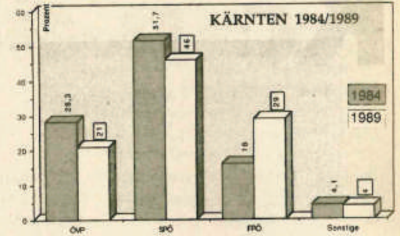
Tüm Avusturya genelinde tek tek eyaletler olarak 11-12 Haziran 1989 tarihlerinde yabancılar için önemli bir yeri olan işçi Odaları (Arbeiter Kammer) seçimi yapılacak. Avusturya'da yabancıların işyerlerinde sendikal temsilci seçme hakkıyla birlikte Arbeiter Kammer (AK) seçimlerinde de seçme hakkı var. (Tabii seçilme hakkı her ikisinde de yok.) AK seçimleri yapılacak olan Avusturya'nın dokuz eyaletinden birçoğunda yabancılar büyük rol oynayacaklar. Öncelikle bulunduğumuz eyalet Tirol'de yabancılar anahtar rolü oynayacaklar. AK nedir? Görev ve yetkileri nelerdir? Bir bakalım.

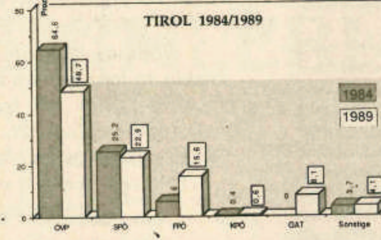
AK'ler 1918'den beri Avusturya'da işçi hareketinin yasalarla güvence altına alınmış, kurumlaşmış bir mücadele aracıdır. İçinde ayrıca memur-hizmetliler ve ulaşım sektörü çalışanları bölümleri de vardır. Her eyaletteki merkezleriyle birlikte Viyana'da genel merkezi vardır. AK'ler tüm ülke genelinde 400'ün üzerindeki komisyonlarda katılım haklarını kullanırlar. AK'lerin hükümetin hazırlayacağı yasa tasarılarına görüş bildirme ve parlementoya yasa tasarısı sunma hakları vardır. AK'lere seçilen temsilciler ilgili komisyonlarda çalışarak ülkenin ekonomik ve Sosyo-Politik sorunlarında kararlara varırlar. Ayrıca sendikalarda, belediyeler-yerel yönetimlerde, parlementoda ve bakanlar kurulunda söz söyleme yetkileri vardır. Bunun dışında AK'ler iş hukuku dalında, yöneticileri kurma ve benzeri dallarda danışmanlık yaparlar. Etkinlikleri mühendis odaları, barolar gibi kuruluşlara oranla daha fazladır.

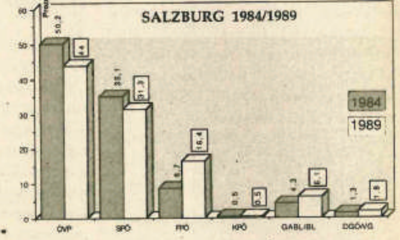
Çeşitli partilere bağlı sendikal fraksiyonların aldıkları oy oranında temsilci gönderdikleri işçi odaları seçimi, yabancıların söz söyleme hakkının olduğu tek platformdur. Beş yılda bir yapılan seçimler boyunca hatırlanan yabancılar, ellerindeki bu şansı örgütlü bir şekilde iyi kullanmak zorundadırlar. Bu anlamda seçimler yabancıların eylem birliğinin oluşmasını sağlayıcı bir ortam yaratmaktadır.

Biz Tirol'deki Devrimci İşçi'ciler olarak tüm yabancılara yönelik bir program çıkardık. Önümüze görev olarak koyduğumuz hedefler tüm anti-faşist, demokrat Türkiyelilere ve Yugoslavlara programı götürmek ve onları tartıştırmak. Şimdiye kadar hitap ettiğimiz kitlelerin dışındaki kitlelere ulaşmak, oralarda da tartışılmasını sağlamak. Bunun dışında seçimlere katılan tüm partileri bir tartışmaya davet ederek, onlarla kitlenin önünde progrmın tartışılmasını sağlamak.

Sonuçta, programı kabul eden yazılı olarak seçim programına alan partinin desteklenmesi, ama eğer progrmımızın kabul edilmemesi yabancıların sorunlarına gereken ilginin gösterilmemesi durumunda ise boykot kararı almak hedeflediğimiz eylem türleri. Bunların yanısıra geçmişte yaşanan gerek bilinçsizce, gerekse bazı çıkarları peşinde koşan yabancıların propagandası sonucu yabancı düşmanı partilere oy verilmesini engellemeye çalışmak hedefimizdir. Bu anlamda şimdiye değin aşağıda çıkardığımız programı Türkiyeliler arasında dağıttık ve tartışılmasını sağladık.

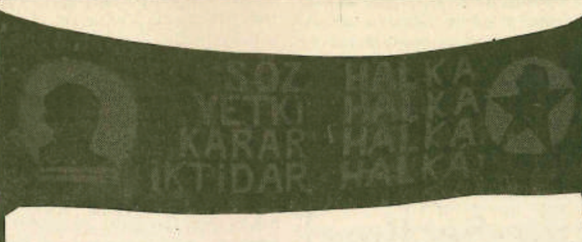

Diğer Faaliyetliliklerimiz

Yeni yılla birlikte daha düzenli bir programla ve disiplinle yaptığımız çalışmalara gelince, yılbaşında Türkiyelilere yönelik 200 kişilik bir kitlenin katıldığı kültür-eğlence gecesi yaptık. Gecede iki adet kısa skeç, halk ozanları ve yabancılar sorunu üzerine tartışma vardı. Innsbruck dışındaki bölgelerde çalışmalarımızı yoğunlaştırmamız sonucu Imst bölgesinde Avusturyalılarla ve şimdiye kadar ilişkiye geçemediğimiz Türkiyelilerin büyük bir bölümüyle ilişkiye geçtik. 100 kişilik kitlenin katıldığı bir tiyatro gösterisi tertipledik. Tiyatro Sonunda Avusturyalıların geniş bir şekilde ilgisini çeken yabancılar sorunu üzerine tartışma yaptık. Önümüzdeki günlerde yine aynı bölgede yabancılar sorunu ve Türkiye'deki demokratik mücadeleyi tartışacağız. 30 Mart Kızıldere'yi Anma Toplantısı seminer-tartışma şeklinde yine kalabalık bir katılımla başarılı geçti. Semineri daha önce bu konuda hiçbir çalışmaları olmayan arkadaşların vermesi ve başarılı olmaları kitleye güven verdi. Ayrıca yine yoğun bir şekilde 30 Mart, Kızıldere ile ilgili bildiri dağıtıldı, afişleme ve pullama yapıldı. Bu yıl yine 1 Mayıs çalışmalarını sürdürüyoruz. Değişik Avusturyalı ilerici gruplarla 1 Mayıs platformu hazırladık. Ayrıca bu yıl 1 Mayıs'ın daha renkli geçmesi ve yabancıların seçme seçilme hakkının daha yoğun bir propagandasının yapılması ve sürekli aktüel tutulmasını sağlamak için Avusturya'daki tüm Devrimci İşçi birimlerinin işbirliği ile üzerinde almanca "Yabancılara seçme seçilme hakkı" sloganının yazılı olduğu Devrimci İşçi amblemli tişörtler yaptırdık, 1 Mayıs'a onları giyerek katılacağız.

Uzun yıllardan beri Partizan taraftarlarının anlaşmaz tutumları nedeniyle 1 Mayıs'ı Avusturyalılarla yapmak zorunda kaldık. Geçen yıl Türkiyeli devrimcilerin eylem birliğini sağlamak için yaptığımız yoğun çalışmalar sonucunda Türkiyelilerin 1 Mayıs'ta birlikte yürümesini sağladık. Ancak bu beraberinde Avusturyalıların ayrı bir yürüyüş yapmasına sebep oldu. Geçen yıl bozulan Avusturyalı Türkiyeli ilericilerin eylem birliğini yeniden sağlamak ve beraberinde Türkiyelilerin de birliğini sağlamak için çalışmalarımıza başladık. Ancak Partizan taraftarları geçen yıl Türkiyeli devrimcilerin eylem birliğinin önüne sorun olarak çıkarmadıkları "Sosyal emperyalizm" sorunu"nu bu yıl içlerindeki bölünmenin sıkıştırması sonucunda önplana çıkardılar. Ve platform tartışmalarının daha başından anlaşmaz tavırlarıyla eylem birliğini engellediler.

Tirol Devrimci İşçi

PROGRAM

SEÇME SEÇİLME HAKKI:

a) A.K. de seçilme hakkı,
b) ÖGB'de seçilme hakkı,
c) Yerel Seçimlerde seçme seçilme hakkı.

AVUSTURYA YASALARINDAKİ YERLİ YABANCI AYRIMININ KALDIRILMASI:

a) Polis Yasası:

1 - Avusturya'da yasal olarak çalışma ve oturma izni olan yabancılara koşulsuz süre ve oturma izni verilmelidir.
2 - Trafik yasasındaki yerli yabancı ayrımı kaldırılmalıdır.
3 - Yabancılara politika yapma hakkı verilmelidir.
4 - Polisin yabancılara karşı yasadışı keyfi uygulamalarına son verilmelidir.

b) Çalışma Yasası:

1 - Avusturya'da belirli bir süre çalışma izni alarak çalışan yabancılara süresiz ve koşulsuz istediği iş dalında çalışma izni verilmelidir.
2 - Sezon olarak verilen çalışma izni kaldırılmalı, yerine kalıcı güvenceli çalışma izni verilmelidir.
3- Çıraklık yasasında ve uygulamalarında yabancı gençlerin istedikleri iş dalında çıraklık eğitimi görmeleri sağlanmalıdır.

c) Eğitimde Eşitlik :

1 - Yabancı çocuklarının dil sorunu nedeniyle Sonderschule (Özürlü Çocuklar Okulu) 'ye gönderilmeleri durdurulmalıdır.
2 - Tüm eğitim kurumlarında yerli yabancı ayırımı kaldırılmalı, eğitimde fırsat eşitliği tanınmalıdır.
3 - Okullarda Anadil dersinin yabancı çocukları için zorunlu yabancı dil olarak okutulması sağlanmalıdır.
4 - Öğretmenlik hakkı Almanca bilen yurtdışına işçi olarak gelmiş, mesleği öaretmenlik olanlara da verilmelidir.

d) Konut Sorunu:

1 - Yabancılara belediye evlerinde oturma hakkı verilmelidir.
2 - Yabancılara ev satın alma hakkı verilmelidir. Beraberinde her türlü konut kredisi de verilmelidir.

e) Sosyal Haklar:

1 - Kira yardımı yabancılara da verilmelidir.
2 - Zor durum yardımı (Notstanshilfe) yabancılara da verilmelidir.
3 - Eğitim alanında Avusturyalılara verilen her türlü sosyal yardım yabancılara da verilmelidir.
4 - Tüm kurumlardaki resmi dilekçe ve formların Türkçe-Almanca yazılması sağlanmalı, ayrıca bu yerlerdeki tercüman masraflarının da kurumlar tarafından ödenmesi sağlanmalıdır.
5 - Avusturya'da uzun süreden beri çalışan yabancı işçilerin ülkelerine dönüşlerinde, tüm kesinti paralarının iadesi sağlanmalıdır.
6 - Resmi dairelerde yabancılardan alınan yüksek harçların düşürülmesi sağlanmalıdır.
7 - Yabancılara çifte vatandaşlık hakkı sağlanmalıdır.
8 - Avusturya yasalarında emekli olan yabancıların, Avusturya vatandaşı emeklilerine verilen tüm haklardan yararlandırılması sağlanmalıdır.

NOT: Yukardaki isteklerden A.K.' in yetki alanına girenlerin bizzat yerine getirilmesi, diğerlerinin de gerçekleşmesi için seçime giren parti tarafından gerek parti içinde, gerekse Avusturya kamuoyunda destek bulmasına çalışmak, yabancıların oyunu almak isteyen partinin görevi olmalıdır.

TÜM YABANCILARI KENDİ SORUNLARI ETRAFINDA BİRLEŞMEYE DAVET EDİYORUZ.

YABANCILARLA İLGİLİ TÜM KURUM VE KURULUŞLARDA YABANCILARA SÖZ VE KARAR HAKKI VERİLMELİDİR.

Köln'den Mektup

Ülkede çeşitli toplumsal kesitler arasındaki çatışmalar daha bir yoğunlaşıyor. Hakim sınıflar arasındaki çatışmalardaki yoğunlaşma önlerini açmak yerine tıkanıklığa doğru bir eğilim gösteriyor. Ülke genelinde gittikçe yaygınlaşan kitlesellik kazanan demokratik direnişlerle, daha bir sıkışan yönetenler kendi aralarında 'Erken Seçim'i daha çok tartışmaya başladılar.

Devrimci-demokratik istemlerin kitleler nezdinde daha yalın biçimleriyle billurlaşmaya, haklılık kazanmaya başladığı şu günlerde, yurtdışında yaşayan bizlere, devrimcilere, demokratlara önemli görevler düşmektedir.

En genel anlamıyla, ülkede öne çıkan her bir demokratik-devrimci istemin buralarda daha güçlü yankılandırılmasıdır, denilebilir bunlara. Devrimci-demokratik istemlerin buralarda yankılandırılması ve güçlü dayanışma hatlarının kurulması görevi yıllardır inişli çıkışlı da olsa, ya da başka bir ifadeyle birçok eksiği barındırsa da süregelmiştir. Ülkedeki düne oranla daha bir canlanan demokratik muhalefetin kitleler nezdinde güçlenen istemleriyle buralarda dayanışma hatlarının güçlendirilebilmesine önemli kolaylıklar kazandırdığı söylenebilir. Çabalarımızın, birikimlerimizle birleşen bu kolaylıkla daha bir ivme kazanacağı, yükseleceği açıktır.

Cezaevleri, gençlik, öğretmenler, memurlar ve diğer kesimlerde hareketliliğin yükselmesiyle daha bir canlanıp netleşme sürecine giren toplumsal mücadelenin içeriği, programı ve alternatifleri üzerine yapılan tartışmalarda büyük oranda belirginleşmeye başlayan saflaşmalar buralardaki insanlara neyle, niçin, nasıl dayanışacağına ilişkin daha bir elle tutulur ipuçları vermektedir. Sonuçta insanlar düşüncelerini bugün daha rahat ifade edebilirler. Örneğin kimileri daha rahat diyebilirler artık; "geçmişten hesap soranlarla birlik olacaklarını" veya "aramalıyız" diyebilirler. Arayış "sevdalılarının" bugün gelinen noktada mücadeleye değil, kararsızlığa, yılgınlığa yaradığını bilerek ya da bilmeyerek; ya da daha rahat yerlerinin devrimci mücadelenin siperlerinde olduğunu , mücadelenin gereklerinin yaşamaktan yana olduğunu söyleyebilirler. Buralardan mücadelenin yanında tavır alanların yeri bir anlamda, yenilgi sonuçları üzerinde yükselen ihanet, döneklik eğilimleri ile vozlaşmanın, çürümenin ürünleri olan liberalizmin her türlüsüne karşı çabaları sürdürenlerin yanıdır. Ve kuşkusuz ki, tüm devrimcilerin demokratların yeri burasıdır.

Yaşanılan şu günlerde Devrimci işçi, mücadelenin yanındaki yerini her geçen gün daha da güçlendiren devrimci bir yapı olarak, yurtdışında bagüne değin olduğundan daha çok, daha yoğun görevlerle karşı karşıyadır.

Bugüne değin ülkedeki devrimcilerle sürdürülen dayanışma çabalarında önemli aşamalardan geçilmiştir. Oluşmuş ya da halen oluşturulmakta olunan demokratik çevrelerle geliştirilen ilişkiler ve dayanışma faaliyetliliklerinde önemli ve kalıcı olumluluklar yaşanmıştır. Bugün rahatlıkla denilebilir ki, bugüne kadarki olumluluklarıyla Devrimci İşçi her bir dost kesime güven vermiştir. Ve bugün yapılması gerekenlerin birçoğu giderek de daha bir elle tutulur hale gelen, getirilen olumlulukların üzerinde yükselecektir. Bir örnek vermek gerekirse;

Cezaevlerindeki devrimcilerle son birkaç yıldır giderek daha bir sistemli ve kalıcı hale gelen dayanışma faaliyetliliği, bünyesine demokrat-devrimci çevreleri ve tek tek insanları içine alacak şekilde genişletilmelidir. Bugüne kadarki çabalar birçok engeli aşan, deneyim ve birikimleriyle yeterli olgunluğa ulaşmışlardır. Böylesi bir olgunluğu yaşayanlar deneyim ve birikimlerini bir araya getirerek daha büyük adımlar atmalıdırlar. Bugüne değin epeyce bir mesafe katetmiş olanlar, henüz yolun başında olanlara, gönüllülük ve ciddi-sistemli bir çabaya katılım düşüncesi ön plana çıkartılmak kaydıyla gerekli zemini sunmalıdırlar. Yeri gelmişken böylesi bir çabanın bir kısım insanca Köln ve çevresinde gerçekleştirilmeye çalışılan kimi cüce girişimlerinde etkisini ortadan kaldıracağını ve dolaylı-dolaysız destek veren devrimci-demokrat insanlara doğrunun adresini daha belirgin bir şekilde vereceğini belirtelim.

Ülkedeki demokratik girişimler ve çevrelerle daha sağlıklı dayanışma faaliyetliliğinin kalıcı, sağlıklı organlarının önemli bir halkasını kuşkusuz buralardaki demokratik yapılanmalar oluşturur. Gerek bu ülkeler halklarının ve gerekse burada yaşayan biz yabancılar tarafından, oluşturulmuş ya da oluşturulmakta olan demokratik yapılanmalarun güçlendirilmesi yönündeki çabaların oldukça eksik olduğu açıktır. Bu noktada denilebilir ki, Devrimci İşçi dahil demokratik dernek ve çevreler denilince ilk akla gelen (aslında çeşitli grup yapıları olan) kesimlerin buralardaki sadece Türkiye'lilerle ilgili bile ilerleme kaydetmiş belirgin bir çabası yoktur. Örneğin BRD'de öğrencilerin ve NRW'de öğretmenlerin bir araya gelme, ortak yayın çıkartma vb. çabalarına destek olunmalı, içinde yer alınmalı, güçlendirilmelidir. Ayrıca çeşitli sendika ve meslek kuruluşlarının gerek buralarda gerekse ülkedeki mücadeleyle dayanışmaya ilişkin çabalarının geliştirilip güçlendirilmesinin sağlıklı yolları kuşkusuz bizzat bu çabalarda yer almaktan geçecektir.

Tekrar konumuza dönersek, Devrimci İşçi bir yandan artan görevlerini yerine getirebilmenin yollarını tartışıp açığa çıkartırken, bir yandan da görevleri yerine getirebilecek organları oluşturmanın çabalarında yoğunlaşmak durumundadır.

Durum böyle iken, içinde bulunduğumuz koşullarda yaşadığımız yaşattığımız olumlulukların artmasındaki en büyük engel yine bu olumlulukları yaratanlardan yani bizlerden gelmektedir.

Esas olarak yenilgi sonrası ortamın koşullarından beslenip güçlenen bir yığın liberal hastalık, yapılabileceklerin bir kısmını engellediği gibi, ileriye gidişin de önemli bir handikapı olma özelliğindedir.

Kollektif üretimin, yaşamın ve denetimin yerine ağırlıkla bireylerin, insanlarının özelliklerinin öne geçtiği ilişkiler haliyle tıkanmalar yaşamaktadır.

Kimi tartışmalarda Demokratik kitle örgütü ilişkilerini küçümseyerek, kendilerini siyasal bir yapının işleyişine, ilişkilerine layık gören insanların varlığına rağmen, işlerin üretilmesi ve kotarılmasında zaman zaman demokratik platformların gerisinde kalınmaktadır. Bu duruma kaynak olarak birçok şey gösterilebilir. Örneğin, iş yapmadan hesap sorulması anlayışını, yurtdışındaki bütün devrimci-demokratik çevreler, özellikle kendi dışına düşen insanlarının bulaştırdığı bir hastalıktır, diyerek vaziyeti izah etmek yerine, kendini, arkadaşını veya bir başkasını öne çıkartma, büyük işlere layık büyük adamlar tanımlarına vb. anlayışlara karşı tutum alınmalıdır. Zira, halihazırda yapılacak pek fazla "büyük iş" olmadığından hem kimi zaman boşluğa düşülmekte, hem de yapılması gereken kimi "küçük" işler ortada kalabilmektedir. Örneklemeleri çoğaltmak, geliştirmek ya da değiştirmek mümkündür. Bu noktada, kaynakların bilinmesi, açığa çıkartılması, üzerine gidilmesi için bugüne kadar sıkça tekrarlanan ve kimi liberal eğilimler adı altında toplanan bir dizi yanlış anlayışların genel eleştirisinden çok, birim birim ve bölge bölge toplanıp tartışılmasının, tartıştırılmasının daha yararlı olacağı açıktır.

Sonuçta bir bütün olarak yurtdışındaki tüm devrimci-demokratik çevrelerde yaşanan bir dizi olumsuzluk, yanlış ve zaaftan kendi payına düşeni Devrimci İşçi süratle çözmek ve devrimci mücadelenin yanında gönüllü yer almanın gereklerini yerine getirecek organlarını, kollektif ve daha örgütlü bir yapıyı elle tutulur gözle görülür hale getirmek zorundadır. Buna adaydır, süratle gerçekleştirilecektir.

ÇAĞRI

Biz buradaki Türkiyeli işçiler olarak faşizmin yeniden hortlamasına karşı mücadelede etkin güç olmaya başladık. Almanlar faşizmi unuttular. Bizler faşizmi unutmadık ve Alman demokratik çevrelere bunları çaka çaka anlatıyoruz.

İlk kez olarak Almanya'da Türkiyeliler politik güç olmuşlardır. Kötü olan Almanların faşizmi ve Hitler'i unutmuş olmaları, güzel olan da bunu bizim hatırlatmamızdır. Gizli Hitlerler vardır, açık Hitlerler vardır. Biz gizlilerini bildiğimiz için açıklarının 100. yılında da olsa açık olarak , OLMAZ diyebilen insanlarız.

Sonuç olarak yabancı düşmanlığı bir devlet politikasıdır. Saldıranların arkasında başka güçler vardır. Sözümona demokrasinin beşiği Almanya'da ikinci bir insanlık suçu işlenmek isteniyor

Sonuçları hafızalardan silinmeyen eski bir film oyuncu değişikliği ile tekrar oynanmak isteniyor. Bu duruma seyirci kalınamaz. Yeter artık deyip öfkemizi örgütlü bir güce dönüştürmenin zamanı gelmiştir. Bu mücadele yerli ve yabancı emekçilerin ortak mücadelesidir. Suskunluk çözüm değildir.

Şarlo ile Hitler'in aynı günde doğmuş olması ne kadar manalı ve abesse, Şarlo gibi büyük bir adamın ruhen küçük, pis bir herifi öldürmesi filmle de olsa o kadar manalıdır.

Yaşasın Şarlo gibiler,
Kahrolsun Hitlerler!

Hamburg D.i.

Bir Kitap

"İKİ, ÜÇ, DAHA FAZLA NİKARAGUA..."

"Yalnız İşçiler ve köylüler mücadeleyi sonuna kadar sürdürecek ve zafer onların örgütlü gücünün eseri olacaktır..."

AUGUSTO CESAR SANDİNO
Özgür İnsanların Generali

Yukarıdaki sözlerle başlıyor elimizdeki kitap.
Adı: "Özgür İnsanların Generali Sandino'nun Ülkesi" ya da kısaca "Sandino'nun Ülkesi". Böylesi daha iyi çünkü topu topu 150 sayfalık bir kitabı bu kadar uzun isimlendirmek bize zor geliyor, yazarı va yayıcısı tarafından affedilmek dileğiyle...

İstanbul'da ilk baskısı bu yıl gerçekleştirilen "Sandino'nun Ülkesi", Sandino'nun ülkesinde yapılan 7-8 aylık bir gezi sırasında tutulan notların, sıcağı sıcağına yazılan mektupların bir-iki dökümanter ekle yeniden toparlanarak bir kitap şeklindeki halinin ismi. Devrimci İşçi okurlarının bir kısmı eğer takip ediyorlarsa hatırlayacaklardır hemen. "Sandino'nun Ülkesi" geçtiğimiz yıl ülkemizde yayınlanan bir gençlik dergisinde (Demokrat Arkadaş) kısmen "Latin Amerika Notları" başlığı altında yayınlanmıştı.

"Sandino'nun Ülkesi" bizim ülkemizde Sandino'nun ülkesi üzerine (yani tüm Orta ve Güney Amerika ülkelerinden oluşan Latin Amerika, dikkat sadece Nikaragua değil...) yayınlanmış olan eserler arasında çeviri olmayan ilk kitap. Yazar, zamanımızın son devrimini, Sandinist Halk Devrimi'ni yerinde görmek, (kitabın üslubundan anladığımız kadarıyla görmenin yanısıra ve daha çok yaşamak, devrimin havasını solumak) için kalkmış Nikaragua'ya gitmiş...

Yazarın bir üyesi olduğu "Coffee Brigade" (Kahve Tugayı, özellikle Batı Avrupa'dan Nikaragua'ya gidip devrim için bir şeyler yapmak isteyen insanların oluşturdukları 20'şer, 30'ar kişilik gruplara verilen ad) ülkede işini bitirip İngiltere'ye geri dönerken, gezimizin rotası Sandino'nun Ülkesi'nin diğer parçalarına, henüz kurtarılamamış diğer parçalarına, Peru'ya, Bolivya'ya, Arjantin'e ve Şili'ye yöneliyor...

Yukarıda kısaca değinmiştik. "Sandino'nun Ülkesi" sonuçta bir gezi raporu. Ama yazarın bunu yazarken, gazetecilik dürtüsüyle hareket etmediği, tarafsızlık iddiasında olmadığı hemen anlaşılıyor. İyi de yapıyor.

Sözün kısası, yazar Latin Amerika'da, yani Sandino'nun ülkesinde demokrasiden, sosyalizmden yana. Biz de... Böyle olunca daha da keyifli oluyor kitabı okumak, hem de öğretici.

Kitabın büyük bölümü, Sandino'nun ülkesinin "kurtarılmış ilk parçası" üzerine. Britanya'dan gelen "No Pasaran Coffee Brigade" (Faşizme Geçit Yok Kahve Tugayı)'nın Türkiyeli üyesinin gözlemleriyle Nikaragua'daki sekiz yıldır süren "Kesintisiz Devrim"i hemen tüm boyutlarıyla yaşıyoruz. Yukarıda yazarın tarafsızlık iddiasında olmadığını sandığımızı ve eğer öyleyse "iyi yaptığını" söylemiştik. Çoğumuz uluslararası gelişmeleri maalesef hala Türkçe kaynaklardan izleyebiliyoruz. Hele günceli dünya çapında etkin basın-yayın tekellerinin denetimindeki iletişim araçlarından yakalayabiliyoruz ancak. Ama "Sandino'nun Ülkesi" bu haliyle mütevazi ama değerli bir delik açıyor, sözkonusu haber ağında. Dikkatli okur, kitabın içerdiği yeni-taze bilgileri, haberleri de yakalayabilir. Biz kendi hesabımıza Sandinist Savunma Komiteleri (CDS) ya da devrimden önceki isimleriyle Sivil Savunma Komiteleri (CDC) ile ilgili bölümü okurken (33-37'nci sayfalar) oldukça keyiflendik. Bu kitle örgütleri Devrimci Hareket'imizin önerdiği Direniş Komiteleri (ya da devrimden sonraki adıyla Halk Komiteleri)'ne teorisi ve pratiğiyle ne kadar yakın...

Devrimini yapmış bir ülkede, iktidarı ele geçiren devrimcilerin karşılaştıkları sorunları, beceriksizliklerini, hataları düzeltme yöntemlerini, devrimi boğmak isteyen emperyalistlerin girişimlerini boşa çıkarırken gösterdikleri atılganlıklarını sıcağı sıcağına somut örnekleriyle öğreniyoruz. Bu arada kitabın sonuna eklenen yaklaşık 20 sayfalık bölümün belgesel önemine işaret etmek gerekli. Bu bölüm biraz karışık, ama dikkatle okunursa eğitici... Bilindiği gibi ülkede devrimden sonra yaşanan "Contra Savaşı" devrimcilerin bazı hatalarından, karşılaştıkları zorluklardan kan aldılar. Ülkenin Atlantik Sahili'nde yaşayan etnik nüfusun sorunları, yani ülkedeki "milli mesele"nin çözümü için devrimci hükümetin yaklaşımını ve attığı devrimci adımları izleyebiliyoruz...

Devam ediyoruz...

Sürgündeki El Salvadorlu yoldaşlarla beraber oluyoruz sonra Arjantin'de Buenos Aires'de "Analar Meydanı"nda oğullarının, kızlarının kayboluşunu protesto eden analarla birlikte oluyoruz, Şili'de devrimcilerle birlikte diktatörlüğe karşı bir korsan gösteriye katılıyoruz, Bolivya'da Che'nin katledildiği köyevinin kapısının eşiğine biz de çiçek bırakıyoruz, "sevgimizi de" yazarla birlikte... Bu arada Peru var. Peru, Senrero Luminosa (SL) ve Abimael Guzman, yani Türkçe'ye "Aydınlık Yol" olarak çevirebileceğimiz SL ismiyle tanınan Peru Komünist Partisi ve onun tarihsel önderi Abimael Guzman (ya da Başkan Gonzala) bilinmeden anlaşılamaz. Kitap sayesinde önce SL'yi, sonra Peru'yu tanıyoruz kısmen...

Şimdiye dek hep övdük "Sandino'nun Ülkesi"ni. Hiç mi eleştirilecek yanı yok. Var, ama eksiklikler var bizce, ama yanlışlar yok. Anlaşıldığı kadarıyla başlangıçta bir kitap yazma hedefi yokmuş yazarın da, yayınevinin de. Yoksa baştan itibaren bir kitap yazma hedeflenmiş olsaydı elbette elimizde daha kapsamlı bir eser olabilirdi. İçinde bulunduğumuz koşullardan dolayı yazarın ya da yayınevinin bizi duyup duyamayacağını bilemiyoruz, ama en kısa zamanda "Sandino'nun Ülkesi" üzerine çok daha kapsamlı, ama aynı sıcaklıkta eserlere aç olduğumuzu haykırıyoruz. "Özgür İnsanların Generali Sandino'nun Ülkesi" sonuçta 150 sayfalık bir kitap, hatta kitapçık ama bu kanuda birçok yayından çok değerli bizce.

Hasan ERDOĞDU

FAT
GERÇ

Son yerel seçimler, bundan sekiz yıl önce ve sekiz ay gibi kısa bir süre yaşayabilen bir deneyimi, Fatsa deneyimini kamuoyunun ilgi odağına bir kez daha getirdi. Haftalık bir dergi (1) Fatsa ve çevresindeki il ve ilçe belediye başkan adayları arasında yaptığı bir araştırmanın sonuçlarını *"Sekiz ayın estirdiği rüzgar"* manşetiyle kamuoyuna duyurdu. *"Sekiz ayın estirdiği rüzgar"*'ın hala o yörelerde etkili olduğu ve hatta kimi sağcı parti adaylarının bile halktan büyük bir onay ve destek bulan bu deneyimden esinlenerek seçim propagandası yapmakta olduğu saptanıyordu.

Tarihte öyle olaylar var ki, etkileri asırlarca devam eder, kimileri de bitiminden hemen sonra unutulur gider. Fatsa deneyimi belki kuşaklar boyu olmasa bile daha uzunca bir süre –ve hatta tüm bir demokratikleşme süreci boyunca– toplumun gündeminde hakettiği yeri alacaktır.

Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesi tarihinde önemli bir kilometre taşı olarak anılacak ve bu deneyimin kaynaklık edeceği tartışmalar sürecektir. Bu deneyimden doğru sonuçlar çıkartmak kadar, sınıf mücadelesi içinde, bu deneyimi yerli yerine oturtmak da son derece önemlidir. Bu noktada muhtemel hatalı yaklaşımları başında vurgulamak gerekiyor. Bir şeye olduğundan fazla misyon yükleyerek onu fetişleştirmek veya bir şeyin taşıdığı misyonu eksik ve tek yanlı kavrayış ister istemez hatalı yaklaşımlara kapıyı aralar. Fatsa deneyimini fetişleştirmeden onu yerli yerinde ve taşıdığı tüm misyonları içerecek şekilde kavramak doğru bir yaklaşım oluşturacaktır.

'Fatsa'da 11 tane halk komitesi kurulmuştu. Her şey bu komitelerde tartışılıyor ve kararlaştırılıyordu...' 'Fatsa farklı iki toplumsal sistemi sembolize eden değer ve anlayışların sergilendiği bir odak oluşturuyordu..'

Fatsa deneyimi yalnızca bugün değil, yaşandığı zaman dilimi içinde de çeşitli güçlerin ilgi odağı haline gelmiş ve çeşitli tartışmalara kaynaklık etmişti. Bu deneyim, iktidar blokunun toplumsal dayanaklarını temelde dinamitleme potansiyeline sahip bir tehlike olarak kısa sürede farkedilmiş ve daha yaygınlaşmadan başladığı yerde boğma girişimlerine maruz kalmıştır. Halk nezdinde güçlü bir meşruiyet ve desteğe sahip olan bu girişim, faşizmin iç savaş taktikleriyle kıskaca alınmaya çalışılmış, meşruiyeti gölgelenerek topyekün bir saldırı için zemin oluşturulmaya çalışılmıştır.

Fatsa'da devrimciler tarafından gerçekleştirilen güzel şeylerin etkileri dalga dalga tüm ülkeye yayılırken, egemen güçlerin bundan rahatsız olması kaçınılmazdı. Ve nitekim öyle de oldu. Çünkü, *"Fatsa'da 11 tane halk komitesi kurulmuştu. Her şey bu komitelerde tartışılıyor ve kararlaştırılıyordu, haksızlıklar ortadan kaldırılıyor, sorunlar kollektif bir çalışma anlayışı içinde çözülüyor ve her şeyden önemlisi halk devrimcilerin önderliğinde ve getirilen etkin ve doğru çözümlerden memnun görünüyor ve benimsiyordu; devlet işlemez hale gelmişti, vb."*

"İşte bütün bu ve benzeri gelişmeler egemen sınıflar, onların siyasi temsilcileri açısından tahammül edilemez bir gelişme ve büyük bir 'tehlike' olarak değerlendirildi ve Fatsa'ya karşı Demirel hükümetinin büyük 'Haçlı Seferi' başlatıldı."(2)

"Nokta Operasyonu" adı altında başlatılan *"Haçlı Seferi"* üzerine büyük basın projektörlerini Fatsa'ya çevirmişti. *"İlk anda, projektörlerin altında, bir haftada çakıllandırılmış sokaklar, halk komiteleri ile, 'Terzi Fikri'si ile, AP, MSP, CHP ilçe başkanlarının ('Huzur içindeyiz') demeçleri ile, çocuk korosu ile özetle herşeyi ile, 'içkinin, kumarın, karaborsanın yokedildiği', 'huzur içinde yaşayan' pırıl pırıl bir Fatsa çıktı ortaya. Bu görüntü 'aydınlığın, iyinin, güzelin' düşmanlarını bir anda duraklattıysa da 'kara maskeler' takarak saldırdılar Fatsa'ya ve 'kara maskelileri', işkenceci polisleri, panzerleri, tankları, komando birlikleri ile 'Devlet Fatsa'ya girdi'"(3)*

Evet devlet böyle *"Fatsa"*'ya girmişti. Ama neden? Çünkü; *"Fatsa"*, farklı iki toplumsal sistemi sembolize eden değer ve anlayışların sergilendiği bir odak oluşturuyordu. Bir yanda mevcut sömürü ve soygun düzeninin kokuşmuş yoz ilişkilerini yansıtan geleneksel sistem içi ilişki ve uygulamalar, öte yanda sistem dışı kanallara taşarak gerçekleşen ve aydınlık geleceği simgeleyen ve yeni toplumsal ilişkiler sistemini hedefleyen kısa ama anlamlı bir deneyim.

"Çamura Son" kampanyasını, D. Yol için değerlendiren bir Fatsalı devrimci, o günler şöyle yazıyordu: *"hakim sınıfların yönetim anlayışı ve işleyişi onulmaz bir yara almıştır."*

Evet, devletin *"Fatsa"*'ya saldırısı özünde ideolojik-politik nitelikte bir saldırıydı. Faşizmin iç savaş politikalarının yolaçtığı ve ülke çapında yaygın çatışmalar biçimini alarak devam eden ve her gün yüzlerce kişinin yaralanmasına, ortalama yirmi kişinin ölümüne neden olan olayların artık yaşanmadığı, değil Maraş, Çorum gibi kitle katliamlarına benzer girişimlerin, faşistlerin artık ciddi hiç bir olay yaratma girişimlerine bile olanak bulunmadığı, bu nedenle kayda değer hiç bir olayın meydana gelmediği, tüm halkın kendini huzur içinde saydığı bir *"Fatsa"*'ya saldırının nedeni başka ne olabilir ki? Devlet güçlerinin tam bir savaş düzeni içinde *"Fatsa'ya"* girişlerinin esas amacı, Fatsa deneyimi ile maya tutmaya başlayan devrimci anlayışın yeni yeni Fatsa'ların ortaya çıkışına meydan vermeden çürütülmesi ve geçersiz kılınmasıydı. Öncelikle Fatsa deneyinin geçersizliği kanıtlanmalıydı, rejimin ve devletin böylesi düzen dışı girişimlere izin vermeyecek kadar güçlü ve sağlam olduğu gösterilmeliydi, dolayısıyla düzen dışı muhalefet güçlerinin artık böyle gerçekleşme şansı olmayan şeylerle gereksiz yere uğraşmaması gerektiği düşüncesinin beyinlerde yeretmesi sağlanmalıydı, vb. Evet *"Nokta Operasyona"*'nun başlıca hedeflerini bunlar oluşturuyordu.

Fatsa deneyimi, yalnızca egemen blokun yönetici güçlerinin şimşeklerini üzerine çekmekle kalmadı, solun çeşitli kesimlerinin kavrayıştan yoksun abuk-sabuk eleştirel saldırılarına da maruz kaldı. *"Reformculuk"*'tan, *"belediye sosyalizmi"* eleştirilerine uzanan çeşitli maruzatlar öne sürülerek, bu tarihsel öneme sahip deneyim gözden düşürülmeye çalışıldı.

Kimine göre, Fatsa deneyimi bir *"belediye sosyalizmi"* idi. Bu deneyimle, D. Yol, devrim gerçekleşmeden sosyalizmin gerçekleşebileceğini savunuyordu. Mevcut rejimin sınırları içinde sosyalizm uygulanamayacağına göre, Fatsa deneyimi ütopik bir deneyim olmaktan öteye gitmezdi. Sosyalizm bugünden uygulanamaz ve kurulamazdı, vb.

Fatsa deneyimi yalnızca bir yerel yönetim deneyi olmanın ötesinde sonuçlar yaratan ve hatta 'Nasıl bir sosyalizm' *tartışmasına kadar uzanan bir pozisyon yaratıyordu.. Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesinde anlayış planında bir kilometre taşıdır.*

Çeşitli sol güçleri, çoğunlukla çarpıtmalara dayalı böylesi hatalı değerlendirmelere yönelten çeşitli nedenler vardı, ancak bunda solun ideolojik zaafları ve hatalı sosyalizm anlayışları başlıca etkendi. Nitekim bu ideolojik zaaf ve hatalı sosyalizm anlayışı, Fatsa deneyini eleştiren sol güçleri, karşı devrim güçleriyle aynı konumda yeralmaya sürüklüyordu. Egemen güçlerin Fatsa'ya yönelen karşı-devrimci saldırıları esnasında, soldan gelen eleştiri ve değerlendirmeler bu saptamayı doğrular yöndeydi: *"D. Yol'un kurtarılmış bölge ütopyaları iflas etti."*, *"iflas eden hayaller"*, vb. şeklinde yapılan eleştiri ve değerlendirmeler sonuç itibarıyla, Fatsa deneyimini geçersiz kılmak için tam bir savaş düzeniyle Fatsa'ya saldıran karşı-devrimci güçlere soldan ideolojik destek sağlama anlamına geliyordu.

Egemen blokun ve koruyucu güçlerinin bu deneyim karşısında irkilerek derin bir endişe ve korkuya kapılması bile bu deneyimin taşıdığı devrimci dinamizmin sol güçler tarafından anlaşılıp kavranmasına yetmemişti. Bu da, o koşullarda solun, kör döğüşü içinde sersemleşen halet-i ruhiyesini tasvire yetiyor.

Sağdan ve soldan gelen bu karmaşık değerlendirmeler ve eleştiriler dolaylı olarak bir gerçekliğe de işaret ediyordu; Fatsa deneyimi yalnızca bir yerel yönetim deneyi olmanın ötesinde sonuçlar yaratan ve hatta *"nasıl bir sosyalizm"* tartışmasına kadar uzanan bir pozisyon yaratıyordu.

Elbette ki, Fatsa'da yaşanan doğrudan sosyalizmin kendisi değildi. Ama gelecekte yaşanacak sosyalizmin ipuçlarını ve ön koşullarını ortaya koymaya başlayan bir deneyimdi. En azından burjuva toplumuna alternatif bir insan ilişkisini, farklı bir yönetim ve kültür anlayışını sergileyebilmişti. Ve bütün bunların bu aşamada anlayış planında belli bir deneyimde somutlanıyor olması, sosyalizm mücadelesinde hiç de küçümsenir şeyler değildi.

Fatsa deneyimi, sosyalizm mücadelesinde anlayış planında bir kilometre taşıdır. Bu deneyimin davet edeceği tartışmalar kendi özgül boyutunun çok ötesine taşar. Sosyalizmi bütünüyle geleceğe ait bir sorun olarak kavrayan, siyasal devrim öncesi süreçteki sınıf mücadelesini yalnızca temel mücadele biçimine, siyasal iktidarın ele geçirilmesinin yol ve yöntemine indirgeyen ve dolayısıyla toplumsal yaşamın diğer alanlarında sosyalizme ait birikimlerin oluşturulmasını önemsiz sayan bir anlayıştan köklü bir kopuştur *"Fatsa"*. Fatsa deneyimine yön veren devrimci perspektif, devrim mücadelesinde iktidar mücadelesi ana ekseni etrafında toplumsal yaşamın tüm alanlarında burjuva ilişki ve anlayışlara alternatifler sunabilen ve bunları koşulların elverdiği ölçüde somut gerçeklikler haline dönüştürebilen bir bakışı içeriyor. Hedeflenen yeni toplumsal ilişkiler sisteminin ancak siyasal devrim öncesi süreçte oluşturulacak birikimlerden güç alarak kurulabileceği, böyle bir birikimin yetersiz olması halinde çok daha büyük zorluklarla karşılaşılacağı gerçeğini, yaşanan sosyalizm deneylerinden ders olarak öğrenen bir devrimci bakış, Fatsa deneyiminin gerçekleşmesine kaynaklık etmiştir.

FATSA deneyimini, oluşturduğu dönemin nesnel koşullarından da soyutlamamak gerekiyor. Bu deneyim, sınıfsal ve toplumsal güçler arasında süren mücadelenin oluşturduğu özgül bir konjönktür içinde gerçekleşmiştir. Bu saptamanın içerdiği; bu deneyimin her bir konjönktürde tekrarlanamayacağı, toplumsal muhalefetin düzen dışı devrimci kanallarda güçlü bir ifade bulduğu ve egemen güçlerin yönetme krizi içinde olduğu, merkezi devlet güçlerinin toplumsal muhalefeti denetlemede acze düş-

Elbette ki, Fatsa'da yaşanan doğrudan sosyalizmin kendisi değildi. Ama gelecekte yaşanacak sosyalizmin ipuçlarını ve ön koşullarını ortaya koymaya başlayan bir deneyimdi...

tüğü belli koşulların oluşmasına bağlı olarak gerçekleşebileceği veri olarak gözönünde tutulmalıdır. Bu yönüyle Fatsa deneyimi, yerel yönetim seçimlerini kazanan her dev-

1980 yılı Nisan ayında yapılan Fatsa Halk Şenliği'ne 7'den 70'e bütün Fatsalılar aktif bir şekilde katıldı.

SA
EĞİ

MAPUSTA ÖLEN BİR DOST İÇİN ANMALIK

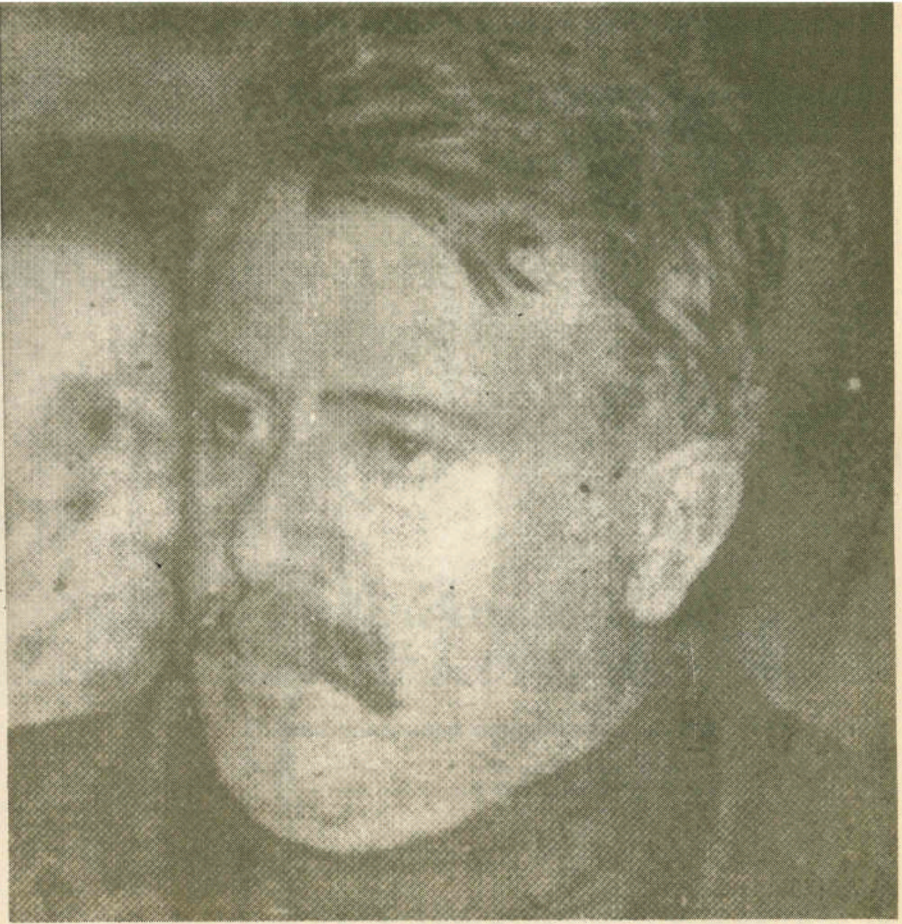
O Nisan
Denizin yanında binlerce insan
İndik yarın bahçesine
Bize aralanmış kapıdan
Cennetti
Gördük

O ne şenlikti o, dağlar yürüdü
Dağlara yürüdük şiirle türküyle
Bir olduk
Terzinin hasıydı bizi teyelleyen

Terzinin hasıydı bizi teyelleyen
Tirşe denizlerden kurşun dağlara
Geçmiş gecelerden gelecek güne

Öyle özgür, öyle özgürlüğe sevdalı
İstese dağları eritirdi soluğuyla
Kıyamet dudağının iki ucundaydı
Mapusta öldü

Gülten AKIN

rimci adayın gerçekleştirebileceği bir deneyim değildir. Kaldı ki, bu deneyim yalnızca, yerel yönetim planında farklı bir yönetme anlayışının sergilenmesiyle sınırlı kalmamış, tüm toplumsal ilişkileri değiştirme ve yeni bir toplumsal düzen adına başlatılmış kapsamlı bir girişim olarak gerçekleşmiştir. Her şeyden önce, Fatsa deneyimine ışık tutan devrimci bir perspektif ve o perspektifin gerekli kıldığı devrimci mücadele içinde oluşmuş ve toplumsal muhalefetin başını çeker hale gelmiş bir devrimci hareketin Fatsa deneyimine sunduğu arka plan mutlaka gözönünde bulundurulmalıdır.

O dönem, sol'dan gelen kimi çarpık eleştirilerde sunulmak istendiği gibi, "Fatsa" ne henüz bir "kurtarılmış bölge", ne de doğrudan bir "soyalizm deneyi" idi. Devrimciler, burjuva egemenliği altında, halkın kendi devrimci geleneklerini yaratma mücadelesinin gidebileceği sınırların bilincindeydi. "Kurtarılmış bölgeler", mücadelenin ileri evrelerinde gerçekleşebilir şeyler olarak düşünülüyor ve doğrudan bir sosyalizm deneyimini esas olarak burjuva siyasal egemenliğinin parçalandığı koşullara denk düşebileceği biliniyordu. Fatsa deneyimine öncülük eden devrimciler, elbette ki, bir ütopya yaratma peşinde değildi. Ama onlar, halkın kendi devrimci geleceklerini yaratma mücadelesini, yalnızca, "burjuva düzenin sınırsız kötülüklerini açıklamak"la sınırlayan bir mücadele anlayışına indirgeyemezdi. Geleceği bugünkü mücadelelerde anlamlandırmak ve onun nüvelerini bugünden yaratmaya başlamak ve koşulların elverdiği ölçüler içinde onların yaşayabilir bir gelenek ve kültür birikimi haline dönüştürebilmek ve her şeyden önce savunusu yapılan geleceği bugün cinsinden yaşanabilmesi ve yaşatılabilmesi, devrimci mücadelenin tutarlı olabilmesinin zorunlu bir gerekliliğidir.

Geleceğin bugün cinsinden yaşanabilir biçimlerinin sınırlarını da bilince çıkartmak gerekmektedir. Bugün yaşanacak olan biçimler daha henüz doğrudan geleceğin kendisi değildir, bugünü geleceğe taşıyan ve bağlayan biçimlerdir. Geleceğin bugünden yaşanamaması, geleceğe ait güzelliklerin bugünden çiçeklenemeyeceği anlamına gelmez.

Fatsa deneyimi, hem mevcut sistem içinde burjuva yasallığını aşan ve onun dışına çıkan deneyimlerin yaşanabileceğini, hem de bunların gidebileceği sınırların çok geniş olmayacağını gösteren bir deneyim oldu. Fatsa belediye seçimlerinin kazanılması üzerine sıcağı sıcağına Devrimci Yol tarafından yapılan şu değerlendirme yerel yönetim planında atılacak adımların sınırlılığına işaret ediyor.

"Ve bugünkü belediye idarelerinin düzene bağlılığı, devletin kesin denetimi altında olduğu ortaya konulmalı, bu nedenle belediye aracılığıyla halkın kendi yönetiminin sağlanamayacağı, bu yolla elde edilebileceklerin büyük bir şey ifade etmeyeceği, ancak halkın kendi kendini yönetmesi doğrultusunda ileri bir adım olduğu açıklıkla ortaya konulmalıdır."(4)

Daha işin başlangıcında uyarı niteliğindeki bu saptama, Devrimci hareketin hiç de ütopya yaratma peşinde olmadığına, burjuva düzeninçok yönlü kuşatması altında elde edilebileceklerin sınırlılığına işaret ediyordu. Dolayısıyla bu saptama, iki yönlü oluşan hatalı değerlendirmelere karşı aynı zamanda bir yanıt oluyor. "Fatsa", hem burjuva düzen sınırları içinde sosyalizm adına somut kazanımların elde edilemeyeceği şeklindeki anlayışlara, hem de toplumsal muhalefeti düzen dışı kanallarda yürütme girişimlerini macera ya da ütopya olarak algılayan anlayışlara karşı hayatın içinden verilmiş kesin bir yanıt oluyor.

Burjuva düzenler kendi içinde bir bütünlüğü taşısa bile, bu düzenler yine de sayısız çatlaklardan oluşan istikrarsız yapılardır. Sözkonusu bu çatlaklar, devrimci girişimlerin filizlenme olanaklarını ve burjuva düzenin sistem dışı girişimleri önleme sınırlılığını gösterir. Geleceğin toplumu sosyalizm, kendi varlığının koşullarını, burjuva düzenin çatlakları arasında besleyerek yaratacaktır.

"Fatsa", 1980 öncesi, ekonomik, politik ve toplumsal planda derin bir bunalıma sahne olan Türkiye koşullarında, devrimci bir anlayışın öncülüğünde, burjuva düzenin çatlakları arasında varolmuş bir deneyimdir. Her tarihsel deneyim gibi, Fatsa deneyimi de kendi varoluş koşulları içinde anlamlıdır ve kendi özgül koşulları içinde değerlendirilebilir.

Bir kez daha özetle, nedir "Fatsa" gerçeği?

Birincisi, "FATSA", emekten yana, halktan yana devrimci bir başkanın bireysel girişimleri olmanın ötesinde değerlendirilmelidir. Her şeyden önce bu deneyim, ilham kaynağını oluşturan dünya görüşünden soyutlanarak açıklanamaz. Bu açıdan "Fatsa", taşıdığı ideolojik çizgiler bakımından belli bir dünya görüşünün, devrim ve sosyalizm anlayışının damgasını taşır.

İkincisi, devrimci politikanın kitleselleşme sürecinde Fatsa, bir köşe taşı olduğu kadar, kitle muhalefetinin devrimci bir politik perspektife kanalize olmasının da özgül pratiğidir. Devrimci politikanın kitleselleşme sürecinde ve kitle muhalefetinin devrimci bir politik kimliğe büründürülmesi sürecinde FATSA somut bir deneyim olmuştur. Bu süreçlerin birbirini tamamlayıp bütünleyecek şekilde ürün vermeye başlaması, hemen egemen güçlerin şiddetini üzerine çekmiş ve bu ürünlerin pekiştirilmesi mümkün olamamıştır.

Üçüncüsü, Fatsa deneyimi, "halka rağmen"ci anlayışlar ile devrimci eylemde kitlelerin yaratıcı ve yapıcı rolüne önem veren anlayışların kesin ayrım çizgilerinin ayrıştığı ve ikincinin doğruluğunun ve gerekliliğinin bir kez daha kanıtlandığı bir zemin olmuştur. Sorunların çözümünde kitleleri özne olarak gören anlayış ile, onları yalnızca birer nesne olarak kabul eden anlayış, farklı sosyalizm anlayışlarına kadar uzanır. Hatta bu ayrım emekçi kitlelerle, halkla kurulacak ilişkinin biçimine de yansır. Türkiye'de 1980 öncesi, halkla kurulan ilişki biçimlerine iki faklı yaklaşıma örnek olarak gösterilebilir. Bazı devrimci kümelerin, halk için çalıştıklarını kanıtlamak ve halkın desteğini almak için gruplar oluşturup ve yanlarına oraklarını, tırpanlarını da alarak köylülere işlerinde yardımcı oldukları bilinir. Bu da halkla kurulan bir ilişki biçimi oluyordu. Ama bir de Fatsa'da "Çamura Son" kampanyası ve "Kültür şenliği" vs. gibi yığınların seferberliğinde gerçekleşen bir ilişki biçimi de vardı. Biri kişisel çıkarlar okşanarak sağlanan bir ilişki olurken ikincisi, yığınsal çıkarlar üzerinde kurulan bir ilişki biçimi oluyordu. Elbetteki ikincisinin devrimci ilişkilere dönüşme özelliği çok daha ön plandadır. Fatsa'da filizlendirilen ilişkiler, gelişen çarpık kapitalistleşme sürecinde, sistemin bireyci çarkları arasında toplumun parçalanmaya başlayan geleneksel dayanışmacı ve ortaklaşacı geleneğinin devrimci bir kollektivizm perspektifiyle farklı bir içerikte yeniden canlandırılmasıdır. Fatsa'da kadını-erkeğiyle, genci-ihtiyarıyla gerçekleştirilen dayanışma yeni insan ilişkilerinin yaratılması mücadelesinde burjuva toplumunun değer yargılarından ve ilişkilerinden bir kopuşu simgeliyordu.

> *"Fatsa Halk Kültür Şenliği halkın devrimci kültürünü yaratma savaşıdır...*
>
> *"...'Fatsa' gerçek bir 'manifesto'dur. Yepyeni bir toplumsal düzen adına yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır."*

Dördüncüsü, Fatsa deneyimi, toplumun kültürel kaynaklarını harekete geçiren *"Kültürel Şenlik"* geleneğinde öncü bir girişimdir. Bu girişim, burjuva sistemin topluma enjekte ettiği yoz ve emperyalizm kaynaklı kültürel değerler sistemine karşı, halkımızın engin kültürel kaynaklarını devrimci bir yorum ve estetikle harekete geçiren, devrimci ve çağdaş bir kültürün yaratılması mücadelesinde alternatif bir girişim ve deney olmuştur. *"Fatsa Kültür Şenliği"*, D. Yol'da şöyle değerlendirilmişti:

"Bu gerçekte, halkın kendi devrimci geleceğini yaratma savaşının bir parçasıdır, halkın devrimci kültürünü yaratma savaşıdır.

Yerleşik burjuva anlayış, sanat ve kültürü burjuva egemenliğinin ve burjuva yaşam tarzının bir parçası olarak geliştirmektedir. O halde devrimci kültür savaşı da bugünkü egemen burjuva kültürüne karşı, **halkın devrimci iktidarının ve yeni bir yaşam tarzını kurma mücadelesinin bir parçası** *olacaktır; bireysel çıkar, bencillik ve emekçi kitlelerin politik pasiflik içinde tutulması gibi burjuva anlayışlarını esas alan bir kültür yerine, her şeyden önce halkın kendi iktidarını kurma (kendisinin ve toplumun yönetimine katılma), halkın yaratıcılığının geliştirilmesi, kollektiflik temeli üzerindeki yeni bir ilişkiler sisteminin (yeni–sosyalist bir yaşam tarzının) oluşturulmasını esas alan Devrimci bir halk kültürünün geliştirilmesi mücadelesi olacaktır."*(5)

Beşincisi, Fatsa deneyimini yalnızca yerel yönetim planında farklı bir yönetme anlayışına indirgeyen, yerel yönetimde halkı söz ve karar sahibi yapma girişiminden ibaret sayan değerlendirmeler bu deneyimin tarihsel önemini kavrayıştan uzak kalacaktır. Deneyim mevcut sistemin yönetme anlayışına köklü bir darbe vurmuş ve halkın çok daha doğrudan söz ve karar sahibi olduğu farklı bir yönetim anlayışının somut bir pratiği olmuştur. Fatsa Deneyimi yalnızca bu özelliğiyle sınırlı kalmamış, yönetme boyutunun dışına taşarak çeşitli toplumsal ilişkileri ve anlayışları dönüştürme potansiyeline sahip bir dinamizmi ortaya koyabilmiştir. Toplumsal yaşamın tüm boyutlarında geleceğin toplumsal ilişkilerinin boy vereceği gerekli ön koşullarının oluşturulması perspektifi bu deneyimin pratiğini belirlemiştir. Hedeflenen ve uğruna mücadele edilen geleceğin toplumunun maddi, manevi, toplumsal değer ve koşullarını burjuva düzenin çatlakları arasında yeşertmek ve gelecekte meyvaya dönüşecek tohumların bugünden kökleşmesini sağlamak ve yeni toplumun varlığı için gerekli koşulları yaratmak... İşte, bir parçası Fatsa' da yaşanan devrimci anlayışın öğrettikleri bunlardır.

Ve sonuç olarak;

"...'Fatsa' (burjuva düzenin tüm kötülüklerine karşı) gerçek bir 'manifesto'dur. Egemen sınıfların her yönüyle çürümüş, yozlaşmış toplumsal ilişkilerine karşı yepyeni **bir toplumsal düzen adına** *yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır. Eşitlik–kardeşlik–özgürlük ve kollektiflik temeli üzerinde kurulu, insanların birbirleri ile sevgi, güven ve dayanışma içinde oldukları, acılarını, sevinçlerini, mutluluklarını ve coşkularını birbirleriyle paylaştıkları yepyeni bir toplumsal düzenin, gerçekleşmesi mümkün olmayan bir ütopya olarak göstermeye çalışanlara karşı (7-8 yaşındaki çocuklarımız, 70 yaşındaki dedelerimiz, ninelerimiz, işçi kızlarımız, gençlerimiz ve aydınlarımız –yani tümüyle o coşkuyu yaşayanlar ve yaratanlar tarafından) yapılmış gerçek bir 'meydan okuma'dır 'FATSA'."* (6)

Dipnotlar:

1.) 2000'ne Doğru
2.) Devrimci Yol
3.) Devrimci Yol
4.) Devrimci Yol
5.) Devrimci Yol
6.) Devrimci Yol

12 Eylül'de kapatılan Demokrat Gazetesi, Fatsa Şenliği'ne geniş yer verdi.

TÜRKİYE'den

YEREL SEÇİMLER VE DEVRİMCİLER

Geçtiğimiz Mart ayında yapılan Yerel Seçimler sırasında devrimciler yerel yönetimlerle ilgili çeşitli çalışmalar yaptılar. Merkezi bir koordinasyondan yoksun şekilde sürdürülen bu çalışmalar çeşitli biçimlerde somutlandırıldı. Bu çalışmalardan bir bölümü bildiri ve broşür dağıtımı şeklinde gündeme geldi. Bir bölgedeki Devrimci Yol taraftarlarının Yerel Seçimler'le ilgili hazırlayıp dağıttığı bir broşürü, okuyucularımıza aynen sunuyoruz.

HALKIN BELEDİYESİ NEDİR?

Emekçiler,

Yıllardır ezildik, sömürüldük, horlandık. Soframızdan hergün bir lokma daha eksiliyor. Karşı çıktığımızda ise zindanlara dolduruluyoruz, işkence görüyoruz, hatta, öldürülüyoruz. Demokrasi diye kocaman bir aldatmaca sunuluyor bize. 5 yılda bir onların partilerinden birini onaylamamızı istiyorlar. Bizim nasıl ezileceğimizi, sopanın nasıl ve kimin tarafından kullanılacağı konusunda fikrimizi soruyorlar. Ama buna rağmen bütün karar mekanizmalarından uzaklaştırılmışız, söz hakkımız yok ve iktidarları denetleyemiyoruz. Devletin şu anki örgütlenme biçimi halkı yönetimden uzaklaştıran, demokrasiyi engelleyen, zulme ve baskıya yol açan bir biçimdir.

Oysa artık emekçiler olarak biz, demokrasi istiyoruz! Onların yalan ve aldatıcı demokrasilerini değil, **halkın demokrasisini** istiyoruz. Zulmün, işkencenin, yoksulluk ve sefaletin egemen olduğu, parababası ve soyguncu patronların Türkiye'si değil; halkın kendi kendisini yöneteceği, sözün, yetkinin, kararın, kısacası iktidarın halkta olacağı bir Türkiye istiyoruz. Bu yüzden, işçi sınıfının ve emekçi halkın kavgası yalnızca Özal'a değil, tüm bu sömürücü düzene karşıdır.

Sömürücüler bu güne kadar, bizim kendi kendimizi yönetemeyeceğimiz, cahil ve kaba bir sürü olduğumuz, başımızda illa ki bir çoban olması gerektiği yalanlarıyla bizi yönettiler. Halkın çobana ihtiyaç duymadan kendi kendini yönetemeyeceği kocaman bir yalandır. Halkımız kendini yönetebilir ve yönetecektir.

Halk kendi demokrasisini kuracaktır! Halkın demokrasisi sömürücü zalimler için bir yumruk olacaktır!

Zalimler yenilecek, halk kazanacak!

Yerel yönetimlerin, '82 Anayasası'yla özerklikleri iyice daraltılmış olsa da, merkezi yönetimden nispeten bağımsız olması, halka yakın olması, demokratik uygulamaların yaşanabileceği bir olanak yaratır. Bu olanak "halkın iktidarı" bakışıyla yoğrulmuş bir HALKIN BELEDİYESİ propagandasıyla zorlanmalıdır. Bu zorlama, bir yandan halkın yararına kazanımların kapısını aralayabilir; öte yandan da halk safları içinde yepyeni bir demokrasi anlayışının tohumlarını atabilir. Bu yüzden de halkın belediyesine ilişkin propaganda halkın iktidarı propagandasıyla birleştirilmeli, emekçileri devrim saflarına çekmelidir. Yoksa yalnızca, hiç bir zaman gerçekleşmeyecek bir reform isteği olarak kalır. Oysa, **Halkın Belediyesi** sloganı, halkın gerçekleşebilecek olanlarla gerçekleşemeyecek olanları kendi deneyleriyle öğrenmesi gerektiği düşüncesinden hareketle, halkın verili politika yapma biçimlerini aşmasına, düzenin sınırlarını tanımasına ve düzeni değiştirme talebinin doğmasına yardım eder.

Halkın yönetimindeki belediye, köklü, sistemin özüne yönelik sorunları çözemez. Halkın belediyesi düzenin değişmesi, emperyalizmin kovulması, kapitalizmin yenilmesi anlamına gelmez. Ama yine de vazgeçilmemesi gereken, halk sınıflarının dayanışmasını güçlendirecek ve demokrasi bilincinin yaygınlaşmasına yarayacak önemli bir mevzidir.

Belediyeleri halkın SÖZ ve KARAR sahibi olduğu direniş mevzileri haline getirerek, halkın iktidarına giden yolda bir okula dönüştürelim. Belediyeler halkın iktidarı değildir tek başına ama, bir demokrasi okulu olabilirler. Bugün biz emekçilerin, hava kadar, su kadar demokrasiyi öğrenmeye ve bir yaşam biçimi haline getirmeye ihtiyacımız var.

Halkın belediyesi, sadece sömürücülerin, eegemen sınıfların belediyecilik anlayışına olduğu kadar, reformistlerin yerel yönetimlere bakışına da alternatiftir. Çünkü reformistlerin anlayışı da egemen sınıf temsilcilerinin anlayışından çok farklı değildir. Halktan yana olduğunu söyleyen bir aday koltuğa gönderilir. Ama sonra halkın katılımından, halkın yönetiminden, söz ve karar hakkından hiç söz edilmez. Oysa belediyede halk yönetimi, belediyeyi halkın emrine verebilecek tek garantili yoldur.

Halkın Belediyesi halkın kaderini bir kişinin insafına terketmeyip, halkın kendi ellerine verdiği için hakim sınıflara karşı çok güçlüdür. Halkın yönetimi, belediyeyi halkın memurluğuna dönüştürerek, asalak, bürokratik, rüşvetçi ve halka karşı saygısız olmasını önler.

Halktan yana bir belediye yetmez, halkın belediyesini istiyoruz!

Her halkın, her kavganın bir tarihi vardır. Bizim de bir tarihimiz var. İşçi sınıfının ve emekçi halkın sömürü ve zulümden kurtulma mücadelesinde yaşanan **FATSA** örneği ve devrimci belediye başkanı **Fikri SÖNMEZ** bugün bize ışık tutuyor. 12 Eylül mahkemelerinde **"Ben ne yaptıysam halkımla birlikte yaptım"** diye haykıran **Fikri SÖNMEZ**, hapishane koşullarına dayanamayarak öldü. Ama onun bıraktığı FATSA düşüncesi hala yaşıyor ve Halkın Belediyesi örneği olarak yolumuzu aydınlatıyor. **FATSA FİKRİ YAŞIYOR!**

HALKIN BELEDİYESİ NASIL İŞLER?

Halkın Belediyesi iki ana organa dayanır:

1. HALK KURULLARI
2. BELEDİYE KONSEYİ

Sırasıyla açıklayacak olursak: Bütün fabrika, işyeri, mahalle, semt ya da sokaklar temelinde, ayrıca bütün halk kesimlerinin kendi içinde (esnaf, gençlik, kadınlar, öğretmenler vb...) örgütlenmesiyle oluşacak Halk Kurulları, halkın belediye yönetimine doğrudan katılımını sağlayacak olan, halkın söz ve karar hakkını yaşama geçirecek olan örgütlenmelerdir. Halkın kendisini ilgilendiren kararlar doğrudan, burada alınır. Belediyeye de uygulatılır. Yani Halk Kurulları sadece

»

«

karar almaz, bunların uygulamasını denetler, hatta katılır. Halk kurullarının hesap sorma ve görevlendirdiği insanları geri çağırma hakkı vardır.

Halk kurullarına sömürücü, halk düşmanı, soyguncu, karaborsacı, tefeci, rüşvetçi, kumarcı olmayan, halktan yana olan herkes, bütün emekçiler katılabilirler. Bir fabrikadaki ya da mahalledeki bütün emekçilerin gizli oy, açık sayım esasıyla seçeceği temsilcilerinden oluşan halk kurulları, aynı zamanda halkın ülke ve yerel düzeydeki sorunlarını tartışıp, saptanan sorunlara çözüm ürettiği yerlerdir. Böylece düşünsel bir üretkenliğe de sahiptir.

Belediye Konseyi ise, belediye içişleyişinde tam yetkili olacak bir örgütlenmedir. Belediye işçileri, memurlar ve temsilcilerinden oluşur. Belediyenin içyönetimini düzenler; halka bilgi ve hesap verir.

Halkın Belediyesi, işte bu organlarla, işçilerin ve emekçi halk kesimlerinin yönetime katılma, söz ve karar sahibi olmasını garanti altına alır. Yalnızca halka karşı sorumludur. Direktifleri doğrudan halktan alır ve bunları uygulamakla yükümlüdür. Halkın hesap soran soluğu sürekli ensesinde olacağı için ufacık bir yanlış uygulamada bile özür dilemeye, halkın fikrini sormaya hazırdır.

Bu organlar yalnızca belediye yönetimine katılmanın değil, düzenin saldırılarına karşı kendini savunmanın da organları olacaktır. İşte bu yüzden diyoruz ki: **Belediyede Halk Yönetimine!**

HALKIN BELEDİYESİ NELERİ SAVUNUR?

Halkın belediyeye ilişkin en büyük sorunları, pahalılık, işsizlik, yol, su ve kanalizasyon vs. gibi sorunlarken, mevcut belediyeler hep ambalaja önem vermişlerdir. Daha çok gecekondu semtlerinde can alıcı hale gelen bu sorunlar görmezden gelinerek, paralar yine parababalarına harcanır. Cebinde kontak anahtarı olanlar için yollar açılır, yalılara köşklere neredeyse halıdan yollar yapılır. Milyarlık ihalelerle müteahhitlere halkın paraları saçılır. Koylara yat limanı yapılır, parklar propagandaya yönelik olarak defalarca döşenir. Halkın parası utanmazca yağmalanır. Kodamanların karşısında kedi gibi olan belediye, halkın karşısında aslan kesilir. Bir yandan da tek göz gecekondusu emekçinin kafasına geçirilir, seyyar satıcılarla uğraşılır, halk sussuzluktan kırılmasına rağmen görmezden gelinir, yol, kanalizasyon sorunları tozlu raflarda çürümeye terkedilir.

Oysa, halkın kararlarına ve katılımına dayanan Halkın Belediyesi, şunlar için mücadele eder:

1. Tüketicinin Korunması

Bu acımasız yaşam koşullarında tekellere ve başıbozuk "serbest piyasa düzeni"ne karşı savunmasız olan yoksul halk, pahalı ve kalitesiz mallarla daha da yoksullaştırılır. Belediyenin görevleri arasında tüketiciyi korumak da vardır. Bu amaçla:

a) Mahallelerde halk kurullarının yönettiği Halk mağazaları açar.

b) Fabrika ve mahallelerde Tüketici Kooperatifleri açar.

c) Sürekli bir fiat ve kalite kontrol denetimi yapar.

2. Halk İçin Toplu Taşımacılık

Otomobil patronları ve petrol tekellerinin karına göre ayarlanmış bir çark içinde, sürekli bir araba sahibi olunması özendirilir. Cebinde üç kuruş parası olanı kandırmaya yönelik bu oyunun sonu, arapsaçı bir trafik ve buna bağlı olarak kazalar, giden canlar, ekonomik sömürü, kaybolan zaman ve yıpranan sinirlerdir. Halkın günde 2-3 saatini çalan trafik sorununun temel çözümü, halktan yana toplu taşımacılıktır. Halk kurullarının denetiminde çalışacak olan toplu ulaştırma araçlarını ancak **Halkın Belediyesi (otomobil sanayicilerini kızdırmayı göze alarak) savunabilir.**

3. Halk İçin Konut

Ülkemizdeki çarpık sanayileşmenin bir sonucu olan köyden kente göç ve buna bağlı olarak, sağlıksız kentleşmenin en acı sonucu gecekondu gerçeğidir. Bütün insanca yaşam koşullarının uzağında oluşan bu konutların tek suçlusu halkı yoksullaştıran, acımasızca sömürüp ezen bu düzendir. "Parayı verenin düdüğü çaldığı" bu düzende yoksul halk, kanalizasyonu, suyu, yolu olmayan, her türlü sağlık koşullarından uzakta yaşar. Bir sel basması, şiddetli bir kış, ansızın oluşan bir ufacık heyelan gecekondu halkı için felaket anlamına gelir. Bütün bunların üstüne bir de halkın karşısına yasalar çıkarılır. Hazine arazilerini yağmalayıp dikilen vilalar, köşkler gözlere görünmezken halkın tek göz kondusu yaz-kış, yağmur çamur demeden emekçinin başına yıkılır.

Gerçekten kaldırılması gereken gecekonduların gerçek çözümü yıkmak değil, emekçiler için sağlıklı ve insanca konutlar yapmaktadır. Kısa vadede gecekonduların iyileştirilmesini, uzun vadede halk konutlarını ancak söz ve kararın halkta olduğu Halkın Belediyesi sağlayabilir. Bunlar için:

a) Halk kurulları bünyesinde örgütlenmiş konut kooperatifleri oluşturur,

b) Halkın kurulları içinde oluşturulacak kredi sandıklarıyla emekçinin kendi evini insanca yaşanır yapmasına yardım eder.

4. Çocuklar ve Gençler

Çocuklarımızı ve gençlerimizi daha güzel bir dünyaya taşıyabilmek, onlara karşı sorumluluklarımızı yerine getirebilmek için:

a) Halkın oturduğu mahallelerde, gecekondularda bütün çocukların yararlanabileceği, kreş ve çocuk bahçelerinin kurulmasını,

b) Bütün mahallelerde "Temel Eğitim Merkezleri" kurulması,

c) Gençliği bugünkü düzenin yoz ve yıpratıcı kültüründen kurtarmak; alternatif kültür ve yaşam olanakları sunmak amacıyla, Halk Kurulları denetiminde gençlik lokallerinin kurulmasını sağlar.

5. Kadınlara Onurlu Bir Hayat

Ev kadınları ve emekçi kadınlar, bu düzende çok çileli ve zor bir yaşam sürerler. Yüzyılların taşıyıp getirdiği gelenekler ve önyargılarda, "eksik etek", "saçı uzun, aklı kısa" olarak gösterilen kadınlar, yaşamın bütün ağır yüklerini omuzlarlar. Feodal geleneklerin onu bir hizmetçi, bir odacı haline getirmesi yetmezmiş gibi, bugünkü kapitalist düzen onu bir mal gibi alınır, satılır hale getirmiş, pazara çıkarmıştır. Düzenin bu tür işlemesi kadınla erkeğin en doğal duygusu olan sevgiyi öldürmüş, yerine bireyci, çıkara dayanan ilişkileri geçirmiştir. Hele hele "kadının karnından sıpayı, sırtından sopayı eksik etmeyeceksin" gibi gerici inanışlar kadın için yaşamı iyice çekilmez hale getirir. Kadınlara onurlu bir hayat hakkını sağlamak, insan olmanın bilincini kazandırmak ve onları hem toplumsal hem ekonomik hem de siyasal yaşamda hak ettikleri yere getirmek halk iktidarının temel görevlerindendir. Bunun ilk adımı bugünden atılmalıdır. Bu yüzden Halkın Belediyesi kadını ev işlerinin ağırlığından kurtarıp, onu sosyal yaşama kazandırmak için:

a) Gecekondularda, bütün mahallelerde kreş, çocuk bahçeleri ve halk çamaşırhanelerinin kurulmasını,

b) Kadınların "Kadın Komiteleri" ve "Anneler Komitesi" halinde örgütlenerek halk kurullarına özgür katılımının sağlanmasını,

c) Belediyede bir "kadın sorunları komisyonu"nun oluşturulmasını sağlar.

6. Sömürüyü Sınırlandırmak...

Halkın Belediyesi, halkı tefecilerin, stokçuların, karaborsacıların, soyguncu ve dolandırıcıların sömürüsünden korumak için gerekli önlemleri alır. Her türlü istismarın üzerine amansızca gider ve şiddetle cezalandırır. Bu konuda dayandığı tek makam halkın kuvvetidir.

7. Yeni Bir İnsana Doğru

Halkın Belediyesi bugünkü düzenin her yönüyle çürümüş, kokuşmuş, yoz ve bireysel çıkarlara dayalı insan ilişkilerini yıkıp, yeni ve insanca bir yaşam biçimini yaratmak için bütün olanaklarını kullanır. Emekçiler arasındaki birlik, kardeşlik duygularını güçlendirmeye, bağlarını sıkılaştırmaya çalışır. Onlara dünyanın değişebileceğini, bu konuda güvenmeleri gereken tek gücün, kendileri olduğunu anlatır. Bugünkü düzenin iki yüzlü ahlak anlayışı yerine, yepyeni ve insanca bir ahlakın gelişmesi için ortam yaratmaya çalışır. Bütün bunlar için:

a) Babalarımızın, dedelerimizin nice acılar ve mücadelelerle yoğurup devrettikleri en demokratik miraslar olan yardımlaşma, dayanışma, imece gibi güzel gelenekleri yaşatılmalı; halk tarafından demokratik alınan kararlar, yine halk tarafından kollektif uygulanmalıdır.

b) Demokratik Halk Kültürü'nün yaratılması, halkın içinden gelen ilerici, demokratik bütün kültür ögelerinin yaşatılması, yeni sanat alanlarının (tiyatro, müzik, sinema vb...) halka ulaşması ve halkla bütünleşmesi amacıyla her fırsatta, gösteri, halk gecesi, konser ve halk şenliği organizasyonlarını üstlenir.

c) Halkı geri, yoz ve yıpratıcı kültür akımlarından korumak, gerici kültür ögelerini temizlemek için eğitim görevleri yüklenir.

8. Çevre Bilinci

Kapitalizm, "kar, daha çok kar" hırsıyla hergün dünyayı biraz daha yaşanmaz hale getiriyor. Yaptıkları sadece sömürü, yoksulluk ve zulümle de bitmiyor. Şimdi de kar hırsları yüzünden, havamızı, sularımızı zehirliyorlar. En son marifetleri de kozmetik sanayinin ürünleri sayesinde ozon tabakasının incelmesi. Ozon tabakasının delinmesi halinde dünyayı korkunç tehlikelerin beklediğini söylüyor uzmanlar. Ama kukla hükümetler, kozmetik patronlarına laf söyleyemiyor. Fabrika açmak, turistik tesis açmak, kısacası daha çok kar etmek için her gün yüzlerce dekar ormanı yokediyorlar. Sadece güzellikleri yoketmekle kalmıyor, dünyanın doğal dengelerini bozup, bütün insanlığın yaşamını tehlikeye atıyorlar. Güzelim kıyılarımızı kapatıp, beton çirkinlikler dikiyorlar.

Oysa, bütün doğa güzellikleri, ormanlar, denizler ve kıyılar, halkın malıdır. Doğal güzellikleri koruyup, daha da güzelleştirecek olan halkın iktidarıdır. Çünkü o, kar için değil, insanca yaşamak için üretim yapar. **Halkın Belediyesi**, hava kirliliği, kıyı yağması, betonlaşma ve ağaç katliamı gibi düşmanca davranışları cezalandırır. Bütün doğa güzelliklerini halkın yararına açar ve onları korur.

9. Halkın Sağlığı

Halkın doğal hakkı olan, sağlıklı yaşama hakkı, bugünkü düzen tarafından sürekli çiğnenir.

Sağlık sorunlarıyla özellikle yoksul halk kesimlerinin karşı karşıya kaldığı bir gerçektir. Yetersiz beslenme, sağlıksız çalışma koşulları, iş kazaları ve hastalıkları, suyu, yolu, kanalizasyonu olmayan gecekondular sürekli bir sağlık sorunu yaratır. Bu problem, bütün sağlık hizmetleri halkın denetimine verilmedikçe çözümlenemez.

Oysa bugünkü düzen, sağlık kurumlarını halkın hizmetine ve denetimine sunmak şöyle dursun, insan yaşamını parayla ölçen, hele yoksul emekçilerin hayatına hiç değer vermeyen bir düzendir.

Bir yoksul hastalığı olan veremin son 8 yıldır hortlaması, parasını ödeyemeyen yoksulların hastanelerde rehin kalması, bakımsızlıktan bir çok hastanın ölmesi, sigorta hastanelerinde bir doktora yüzlerce hastanın düşmesi artık alışık olaylardan oldu. Üstüne üstlük, bugünkü iktidar bütün sağlık hizmetlerini özel sektöre devretmeyi planlıyor. Yani kar hırsı içindeki patronlara yaşantımız teslim ediliyor.

Sağlık hizmetlerini halkın denetimine ve yönetimine verecek tek yol halkın iktidara gelmesidir, düzenin bütün kurumlarıyla yok edilmesidir. İnsanca ve sağlıklı yaşam bir hayal değil; emekçilerin elleriyle gerçekleşecek yarınımızdır.

Halkın Belediyesi bu ortamda halkın sağlığına sahip çıkmasının yollarını yaratır. Bunun için:

a) Halk Kurulları aracılığıyla bir "halk sağlığı sistemi" kurulmasını,

b) Her Halk Kurulu'nda halkın yaşam koşullarını kontrol edip, tedavi görevleri de yüklenecek "mahalli sağlık komiteleri"nin kurulmasını,

c) Halk Kurulları'na bağlı "Halk Eczaneleri"nin kurulmasını sağlar.

10. Spor

Sadece gençliğin değil, bütün halkın ihtiyacı olan spor sahaları ve kapalı spor salonları Halkın Belediyesi tarafından gerçekleştirilebilir. Çünkü Halkın Belediyesi spora bir para kazanma ve uyutma aracı olarak değil, bir sağlık sorunu olarak bakar. Bu yüzden amatör sporu destekler ve geliştirir.

11. Politika

Mevcut düzenin yasaları belediyeyi politika dışı bırakır. Belediyeler halka karşı sorumsuzdurlar ve merkezi idarenin vesayeti altındadırlar. Oysa **Halkın Belediyesi**, bütün yukarda saydıklarımızın üstünde ve en önemli olarak, halkın politikaya çekilmesi, doğrudan ilgilenmesi, kaderini politikacı denen kuklaların değil, kendi ellerine verdiği bir örgütlenme olacaktır. İşçi sınıfı ve emekçi halk kesimleri burada bölge, yurt ve dünya sorunlarını tartışacak, çözümler arayacak ve yarattığı çözümleri yaşama geçirecektir. Halkı politikadan uzak tutan bir belediye halkın belediyesi olamaz!

● Belediye kararlarına katıl, denetle, hesap sor!

● Egemen sınıf adaylarını destekleme, yollarını kes!

● Anti-demokratik uygulamaları teşhir et, engel ol!

● Halkın içinde bambaşka bir demokrasinin tohumlarını nerede olursan ol, (işyerinde, mahallende, sendikada, Halkevi'nde) bugünden at.

● Yaşamına sahip çık! Kaderini kendi ellerine al!

● Halk Kurulları'nı oluştur!

● Halkın Belediyesi, düzenin yerel yönetimlerine emekçilerin devrimci alternatifidir!

● Halkın belediyesi, düzenin demokratikleştirilmesi değil, halkın taleplerinin ve devrimci eyleminin adıdır.

● Gerçek kurtuluş emekçilerin iktidarıdır; sahte kurtuluşlara kapılma!

●

Geçtiğimiz günlerde Türkiye'ye giden ve Ankara'daki Devrimci Yol Davası'nı izleyen Hollandalı senatör Joop Vogt, gezi dönüşü düzenlediği bir basın toplantısında izlenimlerini Hollanda kamuoyuna sundu. Senatör Vogt'un çeşitli basın organlarında yer alan izlenimlerinin bir özetini yayınlıyoruz.

HOLLANDALI SENATÖRÜN TÜRKİYE İZLENİMLERİ

MAHKEME

Bu mahkeme büyük kitle mahkemesiydi. Devrimci Yol taraftarlarına karşı olan ve benim gezimle doğrudan ilişkili olan bir mahkemeydi. Bu ziyaret bana Türkiye'de insan haklarının durumunu tespit ettiren bir olanak sağladı. Benim gibi Türkiye'ye aynı amaçla gelmiş iki avukatla otelde yaptığım görüşmeler de dava ile ilgili önbilgileri aldım. Avukatlar, Uluslararası İnsan Hakları Federasyonu tarafından Devrimci Yol Davası'nı izlemek üzere Cenevre'den ve Paris' ten gelmişlerdi. Bu avukatlardan, Af Örgütü kaynaklarından ve Türkiye'deki bazı kaynaklardan 12 Eylül sonrası duruma ilişkin bir çok bilgi edinme imkanım oldu.

Bir taksi ile mahkemenin yapıldığı askeri kampa gittik. Yoğun bir aramadan sonra ancak içeriye salonundaki hava bende silinmeyecek izler bıraktı. Burada da diğer durumlarda olduğu gibi hoşgörü ile polis devletinin karışıklığının yarattığı acayiplikler var. Daha sonra öğrenciler bana, hoşgörünün olmadığını, olsa olsa sahte bir hoşgörünün sergilendiğini açıkladılar. Belki onlar haklı. Mahkeme herkese açık olduğu için bu durumda bir hoşgörünün olduğundan sözedilebilir. Fakat yapıldığı yer ve içerdeki şartlar çok kötü, bu bende derin izler bıraktı.

Avukatların savunmalarında vurguladıkları şeylere katılmamak elde değil. Şöyle ki; Mahkemeler hala işkence altında alınmış ifadeleri delil olarak kullanıyorlar. Oysa Türk hükümeti, Uluslararası işkence Sözleşmesini imzaladı ve yürürlüğe koydu. 1980 yılından beri normal hapishanelerden çok daha ağır koşullarda yaşayan bu davanın tutukluları, savcının istediği cezaları yat-

Karar aşamasına gelen Ankara Devrimci Yol Davası'nda yargılanan arkadaşlarımızdan bir grup.

girebildik. İsviçreli avukatın fotoğraf çekme planı gerçekleşmedi, fotoğraf makinasını aldılar. Daha hemen girişte hoşgörü ve polis devleti karışıklığına rastlıyorum. Herkes arandıktan sonra düzenli bir şekilde pis bir otobüsle mahkeme salonuna götürülüyoruz. Askeri kamp içerisindeki bu yolculuğumuz sırasında her yüz metrede bir ağır silahlı askerler görüyoruz.

Duruşma salonu eski bir spor salonu. Askeri üniformalı ve bir kısmı da sivil hakimler yerlerini alıyorlar. Avukatlar ve tutuklular da öyle.

Bizi tutuklu aileler için ayrılmış bölüme oturtuyorlar. Salonda ağır silahlı askerler dolaşıyor. Benim yanımda oturan İsviçreli avukat, ayak ayak üstüne oturuyor diye hemen uyarılıyor. Mahkemeye saygısızlık oluyormuş.

Davanın avukatları savunmalarını yapıyorlar. Doğal olarak ben ne dediklerini anlayamıyorum. Duruşma mış olmalarına rağmen hala serbest bırakılmıyorlar. Sıkıyönetim kalktığı halde davalar sivil mahkemelere devredilmiyor.

Avukatların bu konulara ilişkin talepleri mahkeme tarafından her zaman reddediliyor. Bunu çağdaş hukukla bağdaştırmak mümkün değil.

Uygulanan baskı ve sindirme politikaları siyasi bir davanın görüldüğü bu salonu depolitize etmiş. Basın, sıkıyönetimden kalan alışkanlığı ile siyasi davalara ilgi duymuyor. Bir çeşit oto sansür uyguluyor gazeteler.

Duruşmanın sonunda mahkeme başkanı ile görüşme talebinde bulunduk. Mahkeme Başkanı, Avrupadan gelmiş iki avukat ve bir parlementer ile görüşme ihtiyacı duymadığını açıkladı.

Cuma namazına çağıran ezan sesi ile seçim arabalarının seslerinin karıştığı bir anda askeri kampı terkettik.

İNSAN HAKLARI

Türkiye insan hakları konusunda birçok bildirgelere imza attı. Anayasada işkenceler yasaklandı, örgütlenme özgürlüğü kabul edildi. Görüldüğü gibi herşey mükemmel. İngilizce yayınlanan Turkisch Daily News Gazetesi'nde bay Özal, Türkiye'nin en demokratik ülke olduğu şeklinde demeç veriyor. Ne yazık ki, herkesten yasada olan ile pratik uygulamada olanın farklı olduğunu, yasa ile uygulamanın birbirine uymadığını duyuyorum.

Dernek kurma özgürlüğü, sadece devlet tarafından yasaklanmayan derneklere tanınıyor. Bunu sadece solcu öğrenciler söylemiyor. Örneğin, bir restorantta Almanca ve biraz İngilizce bilen bir beyefendi ile konuşmamda bu beyefendi de aynı şeyi söylüyor. O bana bir Hollandalı olarak Ankara'da ne yaptığımı iş olduğunu söyledi ve benim bir daha Ankara'ya geldiğimde kendisinin yanında kalabileceğimi söyledi. Böylece hem otel masraflarımdan kurtulacağımı, hem de geniş konuşabileceğimizi söyledi...

adamımı yoksa, turist mi olduğu mu sordu. Ben ona Hollanda Parlementosu üyesi olduğumu ve Türkiye'ye bir politik dava ve genel olarak insan hakları hakkında daha geniş bilgi almak için ve izleyici olarak geldiğimi söyledim. Uzun konuşmadan sonra bu kişi Türkiye' de insan haklarının kısıtlanması gerektiğini söyledi. İki taraftan Sovyetler Birliği ve İranlı moruk adam tarafından tehdit edildiklerini söyledi. Kendisinin üst düzeyde subay olduğunu tahmin ettim. Ben ona karşı örneğin öğretmenlerin bir derneğe, sendikaya üye olmalarının, sözümona bu "tehlike" ile hiçbir ilişkisinin olmadığını söylediğimde; o, böylesi bir organizasyonun öylesi bir anda Humeyni tarafını mı yoksa komünizm tarafını mı seçeceğinin önceden bilinemeyeceğini söyledi. O'nun gözünde öğretmenlerin tüm haklarının kısıtlanması gerekir.

Tamamen faşist içerikli konuşmasının sonunda, kendisinin albay uzun süreli bir gelecekten umutlular. Herhalde mücadeleye devam edecek yeterli cesarete sahip olmak için umut gerekli. Aile üyeleri geçmişte yapılanların üzerinde durmuyorlar, ama kendi üyelerinin yaptıkları işlerden gurur duyuyorlar. Tutuklu aile üyeleri ve tutuklular ile dayanışmada bulunmak. Türkiye'de olanları Avrupa kamuoyuna açıklamak, bizim sözümona NATO'daki arkadaşlarımızın insan haklarını savunmalıyız.

SENDİKALAR

Türkiye'de kaldığım sırada aktif olmayan öğretmen örgütü temsilcileriyle geniş bir şekilde düşünce alışverişi yapma olanağı buldum. Türkiye'de illegal örgüt olarak değerlendirilmek istemiyorsan göze batar aktif çalışmalar yapmamak gerekli.

Hernekadar örgütlenme ve sendika kurma hakkı anayasada kısıtlı olarak tanınsa da devlet memurlarının sendikalara üye olmaları yasak. Bu tüm devlet memurlarını yani aynı zamanda öğretmenleri de kap-

Tayfun MATER, serbest bırakıldığı duruşma sırasında.

'Örgütlenme hakkı çok kısıtlı.' Hernekadar sözümona serbest seçimler düzenlense de rejim tarafından yasaklanan örgütler -örneğin Devrimci Yol, Komünist Partisi vb.- bu seçimlere katılamadıkları için serbest seçimler rejim içerisinde bir çeşni olarak kalıyor. Mevcut partiler de çoğu gazeteciler gibi oto-sansür uyguluyorlar. Sosyal demokratların bile şu an mevcut olan açlık grevlerini şiddetin bir biçimi olarak yargıladıklarını bana anlattılar. Kendilerine oto-sansür uygulamayan ve (daha?) tutuklanmayan gazetecilerin yazılarının yayınlanması çoğu zaman olanaksız hale getiriliyor. Çünkü sol basın, devletin vereceği ilanları alamıyor ve iktidara yakın insanlar ve gruplar bu gazeteleri almayarak bu basına maddi sıkıntılar veriyorlar. Eğer basın ve örgütlenme özgürlüğü kısıtlanıyorsa demokrasi bir yanıyla sakatlanmış demektir. Eğer, varolan örgütlere (İnsan Hakları Derneği, öğrenci dernekleri, feminist örgütleri) giden insanlara polis tarafından baskı uygulandığını, bunların kısa süreli gözaltına alındığını, sorgulama ile tehdit edildiklerini herkesten duyuyor isek, bunlar demokrasinin çok geri durumda olduğunu gösteriyor.

Fakat en kötüsü tutuklulara işkencenin uygulanması. Önceki paragraflarda genişçe açıkladım ama burada bir daha belirteceğim, çünkü işkence baskı havasının oluşturulması için sistematik olarak uygulanıyor.

Benim konuştuğum bir kişi şöyle değerlendiriyor; "Türkiye'nin büyük bir borcu var. IMF fiyatların artırılması ve ücretlerin düşürülmesi için reçete verdi. Bunun uygulanabilmesi ancak baskıcı araçların kullanılabilmesi ile mümkün olabilirdi. Burada 1980 cuntasına teşekkür etmemiz (!) gerekir. AT Türkiye' nin daha fazla demokratik görünümlü olmasını istiyor. Fakat sistemde köklü değişiklikler olmayacak. Köklü değişiklikler yapsa o zaman IMF'nin emirlerini yerine getiremeyecek. Bu nedenle ülke ABD ve AT arasında sürtüşmeye neden olacak.

Benim konuştuğum insanlar sıyor. Türkiye'de normal okulların yanında özel okullar da var. Yasaya özel bir madde konularak, özel okullarda çalışan öğretmenlerin de sendikalara üye olmaları yasaklanmıştır. Bize göre mantıksız olan bir şey, devlet sektörü dışındaki büyük bir kitle -hernekadar sendikaya üye olsalar da- grev yapamazlar. Bu yasa KİT'lerde çalışanlar ile sağlık alanında çalışanlar için de geçerli.

Devlet tarafından tamamen sınırlı bir alana hapsedilen öğretmen örgütü, tüm olumsuz şartlara rağmen öğretmenlerin çıkarlarını savunuyor, savunmaya çalışıyor. Öğretmenler için sadece sendikaya üye olmak yasak değil. Ne türden örgüt olursa olsun öğretmenler üye olamazlar. Örneğin politik partilere üye olamazlar.

1980 cuntası öncesi ve sonrası olan durumlar bu anlamsız kuralların konulmasının nedenleri. O zaman gözaltına alınan ve işkence altında ifadeleri alınan demokrat öğretmenlerin verdikleri ifadelere dayanılarak öğretmenlerin devlet ve yeni yetişen gençler için tehlike oluşturdukları kabul ediliyor.

Benim konuştuğum insanlar Batı Avrupa'dan insanların gelip Türkiye' deki sorunlar ile ilgilenmelerine seviniyorlar. Onlar Batı Avrupa'dan yapılan baskının (Türkiye AT üyeliğine başvurduğu için oldukça hassas) olumlu etki yapacağını ümit ediyorlar. Birkaç gün içerisinde ben bu konuşma ve görüşmeleri yapan üçüncü kişiydim. Diğer iki avukat (İsviçreli ve Fransız) benden önce bu özel görüşmeleri yaptılar.

Bana göre, bu olaya sahip çıkmak sadece sosyalist cephede olan kişilerin sorunu değildir sonucuna varmalıyız. Benim düşüncem ülkemizdeki tüm politik gruplar doğrudan veya Dışişleri Bakanlığı aracılığıyla Türkiye'ye baskı uygulamalıdır. Bu çok önemlidir. Çünkü biz sonuç olarak bir birlik içerisinde demokrasinin amaçlarını savunma mücadelesi veriyoruz.

Devrimci Yol Davası'nı izleyen heyetlerin izlenimleri:

"İşkencelerin başlangıç yeridir polis karakolları, merkezleri..."

Avukat savunmalarıyla devam eden Devrimci Yol Merkez Davası'na, Mart ve Nisan ayında değişik ülkelerden heyetler gitti. İsviçre, Fransa ve Hollanda'dan birer, Almanya'dan ise iki heyet Ankara'ya giderek davayı izledi. Almanya'dan giden Heyet'lerden birisi Berlin'den, diğeri ise Ruhr Bölgesi'ndendi. Ruhr Bölgesi'nden giden Heyet'te: Essen'den Avukat Axel Nagler, Bochum'dan Avukat Harry Gerson, Dortmun'dan Avukat Michael Mörth, Bochum'dan Doktor Heidrun Veber ile Gazeteci Crnelia Suhan yer almışlardı.

Ruhr Devrimci İşçi'den arkadaşlarımız Heyet'te yer alan Avukat Harry Gerson ile Türkiye izlenimleri üzerine görüştüler. Bu görüşmeyi aşağıda yayınlıyoruz.

Devrimci İşçi: Türkiye'ye gidiş nedeniniz nedir?

Av. Harry Gerson: Bildiğiniz gibi Almanya'da Türkiyeli ve Kürdistanlı bir topluluk var. Bu topluluğun yanısıra 12 Eylül darbesinden sonra buraya siyasi mülteciler geldiler. Bunların bir kısmı bizlerin müvekkilidir. Bunların iltica davalarında ve bizlere verdikleri bilgilerle Türkiye, Kürdistan ve sorunlarını yakından tanıdık.

Bildiğiniz gibi Almanya ve Türkiye arasındaki ilişkiler emperyalist sömürü biçimindedir. Bana göre insan hakları, emperyalistlerce kullanılan, ayrıca sömürü politikalarının önüne konulan bir duvardır.

Bu yüzden bizler Avrupa'dan Türkiye'ye giden insan hakları tüccarları değiliz, böyle de görülmemelidir.

Cezaevinde yatan yoldaşların sorunları, uluslararası dayanışmanın belli alanlardaki görevlerimizin bilinci önemli bir etken olmuştur Türkiye'ye gidişimizde.

D.İ. : Türkiye'ye vardığınızda politik tutuklularla görüşebildiniz mi?

H. G. : Mamak Askeri Mahkemesi'nde yargılanan 723 sanıklı DEVRİMCİ YOL Davası bizim ana ilgi alanımızdı.

DEVRİMCİ YOL Davası haftada; Pazartesi, Ç arşamba, Cuma günleri yapılıyordu. Bu üç günde mahkeme salonundaydık. Ne yazık ki, politik tutuklularla yakından görüşemedik.

Fakat mahkeme salonunda oluşumuz biliniyordu. El sallamaları ile, bağırmalar ile selamlaşıyorduk. Politik tutukluların uzun yıllardan beri tutuklu olmalarına rağmen kişiliklerini kaybetmemeleri ve ruh hallerinin çok iyi olması, bizleri sevindirdi. Bütün bürokratik engellere rağmen mahkeme salonu içinde film ve fotoğraf çekimi yapma hakkını elde ettik.

Ankara'daki Alman Konsolosluğu aracılığıyla cezaevlerini ziyaret etmeyi denedik. Bu girişimimiz gerçekleşemedi. Fakat Adalet Bakanlığı'ndan cezaevleri yetkilisi ile görüştük. Bu şahsiyet bize yarım saat vakit ayırmasına rağmen, hep kaçamak bir tutum içerisine girerek sorduğumuz sorulara cevap vermedi. Tedirginliğini özellikle yanımızda götürdüğümüz muhabire açıklayarak; "Zaten Alman basın mensupları Türkiye hakkında sürekli yalan yazıyorlar." suçlamasında bulundu. Gidin sorularınıza Adalet Bakanlığı'nda cevap arayın önerisini de yaptı. Zaten o gün Özal'ın kabine değişikliği girişimi olmasaydı böyle bir niyetimiz de vardı.

D.İ. : Yukarıda cezaevlerini ziyaret edemediğinizi söylediniz. İzlenimlerinize göre Türkiye'de tutukluların ve cezaevlerinin durumu nasıldır?

H. G. : Türkiye'de bir haftalık süremiz içerisinde çok yönlü görüşmelerimiz ve girişimlerimiz oldu. Özellikle İnsan Haklarını Koruma Derneği, Dava Avukatları, Tutuklu yakınları ve en önemlisi serbest bırakılan tutuklular ile görüşmemiz sonunda bu konu hakkında bilgi sahibi olduk.

Mamak Cezaevi'nin eski bir askeri cezaevi olmasına rağmen, diğer sivil cezaevlerine göre daha iyi bir görünümü vardı. Sanırım Mamak Askeri Cezaevi'nin başkent Ankara'da olması bu görüntüyü veriyordu.

Ankara'ya Devrimci Yol duruşmalarını izlemeye giden heyet.

Örneğin E-Tipi cezaevlerinde yaşam koşulları daha zor.Bu tür cezaevleri Almanya'dan örnek olarak alınmıştır. Bu yüzden de nasıl cezaevleri olduklarını iyi bilmekteyim.

Önemli konulardan birisi politik tutukluların sağlık durumudur. Ç ünkü yılların verdiği kötü yaşam şartları, işkenceler ve sık sık ve uzun yapılan açlık grevleri önemli bir rol oynamıştır politik tutukluların sağlığı üzerinde. Cezaevi doktoru tarafından yapılması gereken tedavi yapılmadığı gibi Asprin ve ağrı kesici ilaçlarla varolan şikayetler tedavi edilmiştir. İnsan Haklarını Koruma Derneği artan sağlık sorunlarından dolayı cezaevlerinde ve serbest bırakılan tutuklular üzerinde araştırma yapmaktadır. Bu araştırma batı cezaevlerinde bitmiş durumdadır. Doğu Anadolu Bölgesi'nde ise önümüzdeki günlerde yapılması düşünülüyor.

Örnek verirsem Nazilli Cezaevi'nde yatan Emir Ali Dizi 1981 tarihinden beri tutukludur. Ciğerinde kurşun olmasına rağmen şimdiye kadar hiçbir tedavi yapılmadığı gibi, Nazilli Cezaevi'nde doktor yoktur.

Bayrampaşa Cezaevi'nde yatan İbrahim Yirik tutuklandığı gün elinden yaralanmış şimdiye kadar hiçbir tedavi yapılmamıştır.

Bu ve benzeri örnekler çoğaltılabilir. Önemli bulduğum bir noktaya daha değinmek istiyorum. Bilindiği gibi politik tutklular uzun yıllar cezaevlerinde, hücrelerde tutulmaktadır. Gözler ya hücrenin ya da cezaevi koğuşlarının uzaklık mesafesine alışmıştır. Bu yüzden tutukluların göz ışıkları belli bir algılanmaya alıştıklarından uzağı ve yakını ayırtetmekte güçlük çekmektedirler. Kişi uzak ve yakını algılarken gördüğü cismi ayırtetmekte zorlanmaktadır. Bırakılan tutuklular bu sorundan dolayı normal yaşama ayak uyduramamaktadır.

İşkence daha halen devam etmektedir. Bizimle gelen bayan doktor arkadaşımız sağlık konusunda geniş araştırmalar yaptı. Bütün bu olumsuzlukların sonucu Türkiye'de bir rehabilitasyon merkezi kurulmak isteniyor. Burada amaç işkence görenleri uzun tedaviler sonucu yeniden yaşama kavuşturmaktır. Ciddiye alınması gereken bir gelişmedir. Bayan doktor arkadaşımızın mesleği gereği, ilgi alanına girmektedir ve bu alanda gereken yapılacaktır.

D. İ. : Peki bir hukukçu olarak Türkiye'de sizi etkileyen ve ilgilendieren neydi?

H. G. : Genel olarak Türkiye'de mahkemelerin iç işleyişi ile ilgili bir bilgi birfkimimiz vardı. Fakat ilgimi çeken şey yasa sisteminin bizim yasa sistemimizle aynı olmasıdır. Bu nedenle Türkiye'deki meslektaşlarımla yaptığım görüşmelerde pek zorluk çekmedim.

DEVRİMCİ YOL Davası'nda şayet bizler avukat olarak savunma yapsaydık bizler de şu anda yapılan savunma şeklini yapardık. Buna rağmen davalarda göze çarpan birkaç önemli nokta var. O da şu: Tutuklu gözaltındayken polis tarafından yapılan hayali ifadeler, hayali şahitler, anlatılan olayların bir kısmının anılan olay yerinde olmaması gibi bir yığın etken mahkemenin gidiş hattını belirlemiş. Avukatların özgürce savunma yapamaması ise, mahkemelerin demokratik bir işleyişe sahip olmadığının ispatıdır.

Bütün bunlara rağmen Ankara Yargıtay Başkanı ile görüştük. Avukatların davalardaki zorluklarını dile getirdik. İfadeleri kişi yerine işkencelerin belirlediğini bu gerçeğin imzalanan işkence sözleşmesine uymadığı gibi sorunlar dile getirildi.

Yargıtay başkanı Türkiye'nin demokratik bir ülke olduğunu, bazı mahkemelerde ufak tefek hataların yapıldığını, fakat yargıtay gibi bir organın ise bu hataları giderdiğini anlattı. Bu anlatılanları ceza sisteminin davalara yansıdığı gibi basit olmadığını kendisi de biliyordu aslında.

Ç ünkü serbest bırakılan tutukluların büyük bir kısmı ceza almış bile olsalar, aldıkları cezanın üstünde cezaevlerinde tutulmuşlardır. Bu kişiler fazladan tutulduklarına karşı yasal olan hiçbir şey yapamamaktadırlar.

Bu konuya yönelik Yargıtay Başkanının dediği küçük hataya! karşı bir işlem yapılmadığı da bir gerçektir. Bu durum varolan davaların tipik bir özelliğidir.

D. İ. : Gözaltına alınan bir kişinin 15 gün hiçbir kimse ile görüştürülmemesi işkenceye yasal bir dayanak hazırlamaz mı?

H. G. : Bu doğrudur. İşkencelerin başlangıç yeridir poliskarakolları, merkezleri. Eskiden 90 gün olan bu süre tutuklanan kişinin sayısı bir ise 48 saate, sayı birden fazla ise 15 güne düşürülmüştür. Tutuklanan kişi zaten örgüte üye olmaktan dolayı gözaltına alınıyorsa sözkonusu kişi sayısı birden fazla olmaktadır. Ve böylelikle kişi 15 gün işkencede tutulmaktadır. Bu da gözaltına alınan kişiye işkence yapılacak demektir.

D. İ. : Türkiye'de kaldığınız bu süre içinde başka neler yaptınız?

H. G. : Ziyaret süremizin kısa olmasına rağmen bizler çok geniş bir çevre ile ilişki kurduk. Yukarıda bazen değindiğim yerlerin dışında EĞİT-DER ile Çağdaş Gazeteciler Derneği ile, varolan öğrenci dernekleri ile, Parlamentoda SHP Milletvekili Cüneyt Canver ile, tutuklu aileleri ve bırakılan tutuklular ile görüştük. Bu görüşmelerimiz sırf insan hakları doğrultusunda geçmedi. Toplumsal sorunları çok yönlü tanıdık ve bu sorunlara karşı toplumsal muhalefetin yeniden örgütlendiğini gördük. Üniversitelerin içinde polis karakollarının olmasına rağmen öğrenci kesiminin kendi derneklerini kurma girişimi, yasal olarak siyasal çalışmanın yasak olmasına rağmen; yürüyüşlerin örgütlenmesi, toplantıların yapılması, öğretmenlerin dernek kurmaları, tutuklu ailelerinin ağlayıp sızlama yerine soruna politik yaklaşımları, işçi grevleri gibi olaylar varolan direnişin habercileridir.

D. İ. : Almanya'ya geri geldiniz, Türkiye sorunlarını yakından tanıdınız, bu birikimi gelecekte nasıl kullanacaksınız?

H. G. : Dayanışma hareketi diye bir sorun önümüzde duruyor. Bu sorunun kendisine göre görevleri var. Ben de bu alanda üzerime düşeni yapmaya çalışacağım. Bilgi birikimimizi kamuoyuna yansıtmayı düşünüyoruz. Heyet içinde bizim de farklı ilgi alanlarımız var. Doktor arkadaşımız rehabilitasyon merkezi ve sağlık sorunu ile yakından ilgilenecektir. Ben daha çok politik alanda bir çözüm arayışına gireceğim.

Yanlış bir anlamaya fırsat vermemek için şunu açıkça söyleyeyim. Anlatımımda kişisel gibi görünen çalışma ilgimız, bizim birlikte çalışmayacağımız anlaşılmamalıdır. Birlikte yapacağımız bir yığın iş var önümüzde. Bu alanda da bir dayanışma içinde olacağız.

Ben ayrıca Kürt ve Türk örgüt ve partilerin çalışmalarını, insan hakları alanından çıkarmak, bu soruna da siyasi bakmak zorunda olduklarını düşünüyorum.

Avrupai ve emperyalist insan hakları mücadele anlayışı bizim arzu ettiğimiz mücadelenin odağına oturtulmamalıdır.

İmza kampanyası:

ASKERİ MAHKEME BAŞKANLIĞINA

Ülkenizde 12 Eylül 1980 darbesinden sonra açılan birçok siyasi davayı demokratik Avrupa kamuoyunun bir parçası olarak büyük bir endişeyle izliyoruz. Bunlardan bir tanesi de devam etmekte olan Ana Devrimci Yol davasıdır.

● *Türkiye'nin içinde bulunduğu Avrupa ve BM işkence sözleşmesine uyulması ve işkencede alınan ifadelerin geçersiz sayılması,*

○ *TCK'nun 146. maddesinin uygulanmaması,*

○ *Çifte standart uygulamasına son verilmesi,*

○ *1402 sayılı yasanın 17/1 maddesinin uygulanmaması,*

○ *Takdiri hafifletici nedenler v.s. bölümlerin dikkate alınması,*

○ *Tutukluların 8 yıllık tutukluluk süresinin de göz önünde bulundurularak tahliye edilmelerini, hukukun üstünlüğü ilkesine uygun davranılarak mahkemenizce en adil kararın verilmesini istiyoruz.*

İsim **Meslek** **İmza**

Lütfen aşağıdaki adrese gönderiniz:
Informationsbüro Türkei, Oranienstr. 159, 1000 Berlin 61

İŞÇİLER MEYDANLARDA ...

Nisan ayı başlarından bu yana Türkiye'de işçiler hareket halinde. Devlete bağlı işyerlerinde çalışan yaklaşık 600 bin işçi, toplu sözleşme görüşmelerindeki tıkanmayı ve hükümetle devlet kuruluşlarının tutumunu protesto için çok çeşitli eylemler düzenliyorlar. Eylemler toplumun geniş bir kesimi tarafından destekleniyor.

Devlete bağlı işyerlerinin işveren sendikası durumundaki KAMU-İŞ ve öteki sendikalar TÜRK-İŞ'in ve bağlı sendikaların zam ve sosyal hak taleplerini kabul etmezken, Özal Hükümeti, hem 26 Mart Yerel Seçimlerinde aldığı ağır yenilginin hem de işçi eylemlerinin gösterdiği kararlılığın etkisiyle geri adım atma hazırlığı yapıyor. ANAP, bir yandan TÜRK-İŞ yetkilileri ile görüşüp uzlaşma sağlamak için çaba harcarken bir yandan da işçi hareketini siyasi ve ideolojik amaçlı olarak gösterip eylemlerin etkisini kırmak istiyor. Bu planların ne kadar başarılı olduğu henüz belirsiz. İşçiler, Özal'ın yaptığı suçlamalara ve TÜRK-İŞ'in uzlaşmacı politikalarına aldırmaksızın eylemlerine devam ediyorlar.

Bu arada, son işçi eylemlerinin 1 Mayıs öncesine ve sırasına rastgelmiş olması 1 Mayıs tartışmasını da yeniden alevlendirdi. Başta ANAP Hükümeti olmak üzere, bütün işverenler, TÜRK-İŞ merkez yönetimi, DYP, RP, MÇP gibi partilerle sağcı-gerici çevreler 1 Mayıs'a karşı çıkarken, bazı TÜRK-İŞ üyesi sendikalar, bağımsız sendikalar, ilerici devrimci güçler, solcu dergi ve derneklerle SHP ve SP, 1 Mayıs'ın kutlanması yönünde tavır aldılar. Devlet kurumları, 1 Mayıs kutlamaları ile ilgili başvuruları anında reddettiler. Özal, son yaptığı bir açıklamada tehdide varan ifadeler kullanarak, "1 Mayıs'ı kutlattırmayacaklarını" vurguladı. Polis, 1 Mayıs öncesi tüm sola yönelik terör havası estirdi. Dernekler, evler, dergi büroları sindirme amacıyla iki de bir aramaya tabi tutuluyor, bir çok kişi sebepsiz yere ve suni gerekçelerle gözaltına alınıyor.

İŞÇİLER NEDEN EYLEM YAPIYORLAR ?

Sakal bırakma, toplu vızıteye çıkma, yalınayak yürüme, toplu saç kestirme, servis arabalarına binmeme, yemek boykotu, mesaiye kalmama, genel müdürlerle toplu şekilde görüşme, toplu ve sessiz yürüyüş gibi yöntemlerle yaklaşık 1 aydır kendilerinden sözettiren işçiler ne istiyorlar ve neden eylem halindeler?

Belirtilmesi gereken ilk nokta şudur: Son işçi eylemlerinin genel hedefi ekonomik taleplerin, yani ücret artışı ve sosyal hakların elde edilmesidir. Bazı işyerlerinde ya da bazı sendikalara üye işçiler arasında, sendikal hak ve özgürlüklerle ilgili bir takım talepler ileri sürülmekle birlikte, işçilerin büyük bir çoğunluğu ekonomik sebeplerle eylem alanına çıkmaktadır, işçilerin eylemleri tamamen haklı sebeplerden kaynaklanmaktadır.

Şöyle ki; 24 Ocak 1980 yılında Demirel Hükümeti tarafından yürürlüğe konulan ve çerçevesi IMF tarafından çizilen "Ekonomik İstikrar Tedbirleri", emek gelirlerinin, yani işçi ücretleriyle diğer çalışanların maaş ve ücretlerinin dondurulmasını ve giderek düşürülmesini hedefliyordu. Bu politika, o sıralarda işçilerin, ilerici-devrimci güçlerin yoğun tepkileri üzerine tam olarak uygulanamamıştı. 12 Eylül 1980 Askeri Faşist Darbesi'nden sonra bu politika zorbalık temelinde ve bütün unsurlarıyla uygulanmaya başlandı. Grevlerin yasaklanması vb. sebeplerle işçiler, ücretlerinde her yıl artan kaybı önleyici herhangi bir tutum alamamaktaydılar. Böyle olunca, işçilerin ve diğer çalışanların ekonomik durumu yıl yıl kötüleşti. Enflasyondaki artış, ücretleri kat kat geçti. Deyim yerindeyse bıçak kemiğe dayandı ve işçiler, bu yılki toplu sözleşmeler sırsında geçen yıllardaki kayıplarının yanı sıra mevcut enflasyonu dengeleyecek bir ücret artışı talep ettiler. Devlete ait işletmelerin bu taleplere yanaşmaması üzerine, toplu sözleşme görüşmeleri henüz sonuçlanmadığı halde, işçiler pasıf direnişe başladılar.

İŞÇİLER NE KADAR ÜCRET ALIYOR VE NE KADAR İSTİYORLAR ?

Şu anda direniş halinde olan ve hepsi de devlete ait işyerlerinde çalışan 600 bin dolayında işçinin büyük bir çoğunluğu 90 bin ile 110 bin Türk Lirası arasında değişen bir ücret alıyorlar Yüzbin dolayında işçi ise 120 bin ile 200 bin Türk Lirası arasında değişen ücret alıyor.

İşçi ücretleriyle ilgili uluslararası düzeyde yapılan bir araştırma şu gerçeği açığa çıkarıyor; Türkiye'de işçi ücretleri Güney Kore'den bile düşük. ABD Çalışma İstatistikleri Dairesi tarafından yapılan bir araştırmada işçilik maliyetinin en yüksek olduğu ülkelerin başında Norveç, Almanya ve İsviçre geliyor. Norveç'te saat başına işçi maliyeti ortalama 19 dolar, İsviçre'de ise 17 dolar. Aynı araştırmaya göre dünyada işçi maliyetlerinin en düşük olduğu ülkeler Güneydoğu Asya'daki bazı ülkelerle Türkiye. Hong Kong'da, Güney Kore'de ve, Taivan'da 1988 yılında saat başına işçilik maliyeti 2,5 dolar olarak saptandı. Türkiye'de ise saat başına işçilik maliyeti 2 dolar.

Öte yandan Türkiye, emeğin milli gelirden aldığı pay itibariyle bütün geri kalmış ülkeler arasında en alt sırada yer alıyor. Emeğin milli gelirden aldığı pay Hindistan'da yüzde 80, Cezayir'de yüzde 51, Kore'de yüzde 48 iken bu oran Türkiye'de yüzde 14'e kadar düşmüş

bulunuyor. Türkiye'de 12 Eylül 80' den önceki dönemde emeğin milli gelirdeki payı yüzde 37 idi. Görüldüğü gibi, darbeden sonra emeğin milli gelirdeki payı büyük ölçüde düşerken sermayenin payı arttı.

Son 10 yıl içinde işçilerin ve emekçilerin uğradıkları ekonomik yıkımı şu örnek daha çarpıcı bir şekilde anlatmaktadır; 1980 yılında ortalama 20 bin Türk Lirası ücret alan bir işçi bu parayla 3500 tane ekmek alabiliyordu. 1989 yılında 150 bin Türk Lirası ücret alan bir işçi, bu parayla ancak 800 ekmek alabilmektedir.

İşte işçileri, sendikacıların pasif tutumuna rağmen sokağa döken sebepler bunlardır. İşçiler, mevcut enflasyon ve pahalılık karşısında hiç olmazsa geçimlerini kısmen rahatlatacak ücret artışları istemektedirler.

Hükümet yetkilileri ve kamu işveren sendikaları ise işçilerin ücret artışı ve bazı sosyal hakları içeren taleplerinin tamamını kabule yanaşmamaktadırlar. Onlar, tepkileri yumuşatacak ve işçi eylemlerinin genişleyip radikalleşmesini önleyecek bir politika izlemektedirler. Ücretlerde az da olsa bir artışa razıdırlar. Ne var ki, taleplerin birçoğunu kabul etmemektedirler.

TÜRK-İŞ merkezi ve bağlı sendikaların yöneticileri ile Hükümet ve Kamu İşveren Sendikaları yöneticileri arasındaki görüşmelerin nasıl sonuçlanacağı henüz belirsiz. TÜRK-İŞ'in uzlaşmacı tutumu işçileri tedirgin ediyor. İşçiler, yürüyüşler ve diğer toplu eylemler sırasında, zaman zaman TÜRK-İŞ'ı de uyaran, ondan işçileri satmamasını isteyen sloganlar söylüyorlar. Bazı şehirlerde ise işçiler, sendikalarının tutumunu protesto etmek için sendika binalarına topluca gidip yöneticilerini zorluyorlar. Tabandan gelen bu tür zorlamalar karşısında TÜRK-İŞ ve bağlı sendikaların yönetimleri geçmişe göre daha aktif bir görüntü sergilemeye özel bir önem veriyorlar. Tabii TÜRK-İŞ'ın en büyük çabası, işçi eylemlerinin radikalleşmesini önlemek. Bunun için mümkün olan her yöntemi kullanmaya çalışıyor TÜRK-İŞ yönetimi. Buna rağmen işçiler oldukça kararlı görünüyorlar.

Şu anda yapılan eylemler, toplu sözleşme görüşmelerindeki tıkanmayı ve işverenle hükümetin tutumunu protesto amacını taşıyor. Eğer toplusözleşme görüşmelerinde ve hükümetle yapılan pazarlıklarda bir sonuç alınamazsa bu kez bütün kamu işyerlerinde grevler gündeme gelecek. O zaman birçok sektörde üretim duracak. Hükümetin böyle bir gelişmeyi göze alıp alamayacağı bilinmiyor. Özal, tıpkı İngiliz Başbakanı gibi, sendikaları ve işçileri dize getirmeyi planlıyor. Ne var ki, Türkiye'deki siyasi durum -en azından ANAP'ın yıpranmış bir hükümet partisi olması- bu planların uygulanabilirliğini tartışmalı hale getiriyor. ■

Başatarafı Kapakta

1 Mayıs 1989: DİRENENLER KAZANDI

Devrimci İşçi'nin bizzat olayları yerinde yaşayıp görenlerden derlediği bilgilere göre 1 Mayıs'ta olayların gelişimi şöyle oldu:

Aralarında Devrimci Yol, Devrimci Sol ve diğer devrimci grupların taraftarlarının yer aldığı güçler, 1 Mayıs için üç ayrı koldan Taksim Meydanı'na yürüyüş yapmak için 1 Mayıs günü saat 10.00 dolayında Taksim Meydanı çevresindeki sokaklarda toplandılar. Sıraselviler, İstiklal Caddesi ve Elmadağ'da binlerce devrimci toplanmaya başladı. Tünel önünde toplanan ve Devrimci Gençlik pankartı arkasında yürüyüşe başlayan ve çoğunluğunu Devrimci Yol taraftarlarının oluşturduğu kalabalık bir topluluk Taksim'e doğru yürüyüşe başladı. Yaklaşık 500 metre yüründükten sonra kalabalık büyük bir polis barikatıyla karşılaştı. Polis yürüyüşçülere müdahale etti. Copların yanısıra özel olarak hazırlanmış sopalarla kitleye saldırıldı. Yaklaşık yarım saat süren bir mücadeleden sonra yürüyüşçüler ara sokaklara dağıldılar. Bir süre sonra devrimciler tekrar Devrimci Gençlik pankartını açıp birleştiler. Ve yeniden yürüyüşe başladılar. Yeniden polisin saldırısı gündeme geldi. Bu kez yürüyüşçüler polise taşlarla karşı koydular. Çevredeki bir inşaattan topladıkları taş ve sopalarla kendilerini savunan devrimciler polisi geri püskürttüler. Ve yürüyüşe devam ettiler. Bunun üzerine polis havaya ateş etti. Kalabalık ateş üzerine yeniden ara sokaklara dağıldı. Ve daha sonra yeniden slogan atarak ana caddeye çıktılar ve yürüyüşe devam etmek istediler. Bunun üzerine polisle gögüs gögüse bir kavga başladı. Bu arada yürüyüşçüler bir kaç polis arabasını tahrip ettiler. Bunun üzerine polisler kitlenin üzerine gelişi güzel ateş etmeye başladı. Mehmet Dalcı adındaki genç, bu arada alnından vuruldu ve yere yıkıldı. Polisin ateşinden çok sayıda yaralanan oldu. Kalabalık ateş üzerine dağıldı, fakat daha sonra yeniden toplanarak slogan attılar. Bir süre sonra ara sokaklara dağılarak küçük gruplar halinde gösterilerine devam ettiler.

ELMADAĞ'DA POLİS DÜKKANLARI KAPATTI

Devrimci Güçlerin bir bölümünün toplandığı Elmadağ tarafında ise polis, çok sayıda arabayı cadde ve kaldırıma yığarak yürüyüşe engel olmaya çalıştı. Yürüyüşçülerin ısrarlı tutumu karşısında polis bu kez önceden hazırlanmış çivili sopalarla yürüyüşçülere saldırdı. Göstericiler dağılıp tekrar toplandılar. Bu arada polis Elmadağ'dan Taksim'e giden yol üzerindeki tüm dükkan ve işyerlerini kapattı. Çevredeki seyyar satıcıları teker teker sokaktan topladı. Bu bölgede polis önüne gelen herkesi gözaltına aldı. Buna rağmen, bu bölgede toplanan devrimci güçler sloganlar atarak toplu şekilde 1 Mayıs'ı kutladılar.

Başta Tünel, Tepebaşı, İstiklal Caddesi, Elmadağ, Sıraselviler olmak üzere Taksim çevresindeki sokaklarda 1 Mayıs günü binlerce insan toplandı. Çoğunluğunu işçilerin oluşturduğu yaklaşık 8-10.000 kişi hertürlü saldırıyı göze alarak Taksim Meydanı'nı zorladı. Polisin barikatları zaman zaman aşıldı; devlet kuvvetleri ile gögüs gögüse mücadeleler yaşandı.

Aynı saatlerde İstanbul'un Kadıköy ve Merter semtlerinde işçiler 1 Mayıs'ı kutladılar. Buralarda devrimciler, Özal'ın tehdidine rağmen sokağa çıkıp gösteri yaptılar. Yine 1 Mayıs günü, işçi semtlerinde çeşitli gösteriler düzenlendi.

Buna karşılık, *"1 Mayıs Kutlama Komitesi"* adı altında biraraya gelen bazı bağımsız sendikalarla TÜRK-İŞ'e bağlı bazı sendikalar, hükümetin tehdidi karşısında geri adım atarak 1 Mayıs'ı kutlamaktan vazgeçtiler. 1 Mayıs günü saat 10.00 dolayında, sendikacıların 1 Mayıs'ı kutlamaktan vazgeçmesi, işçilerin tepkisini topladı. 3000 dolayında Yol-İşçisi, sendikalarının tutumuna rağmen Mecidiyeköy ve Şişli'de sokaklara çıktılar.

YÜZLERCE YARALI

Devrimci Güçler'in 1 Mayıs için yaptıkları direniş sırasında polisin saldırısı sonucunda 400 dolayında kişi çeşitli yerlerinden yaralandı. Yaralılardan 36'sının durumu ağır.

1 Mayıs'ı kutladıkları için 700 dolayında kişi gözaltına alındı. Bunun yanısıra, tehlikeli görülen yüzlerce kişi de gözaltına alındı.

1 Mayıs günü, Ankara, Adana ve İzmir gibi şehirlerde de öğrenciler, işçiler ve devrimciler çeşitli biçimlerde gösteriler düzenlediler.

1 Mayıs nedeniyle sadece İstanbul'da 50 bin dolayında polis, asker ve bekçi görevlendirildi.

Hükümet 1 Mayıs nedeniyle bütün herkesi tehdit etti. SHP, Sendikalar ve diğer bazı güçler, Özal'ın tehdidine boyun eğerken, devrimci güçler bu tehdide rağmen sokaklara çıktılar; Taksim'i zorladılar.

Joplu, sopalı ve silahlı saldırıya rağmen devrimciler, 1 Mayıs'ı kutladılar. Politik olarak kazanan devrimciler oldu.

2 MAYIS GÖSTERİLERİ

Polisin 1 Mayıs'daki saldırısını protesto için 2 Mayıs'da İstanbul'daki birçok okulda gösteriler yapıldı. Yıldız ve İstanbul üniversitelerinin yanısıra birçok okulda, forum ve yürüyüşler düzenlendi. Yıldız Üniversitesi'nde polis karakolu basıldı.

Dergimizin baskıya girdiği 2 Mayıs gecesi, 3 Mayıs'ta bütün okullarda eylem yapılacağı öğrenildi.

Devlet güçlerinin ve Özal'ın tehdidi sökmedi. Devrimciler 1 Mayıs'ı kutladılar ve sonunda, politik olarak direnenler kazandı.

1 MAYIS'I KANA BOĞANLAR DÖKTÜKLERİ KANDA BOĞULACAKLAR!...

Can Yücel'den

SAVUNMANIN

SALDIRISI

Saadettin Kahraman der ki:

İyi bir insan, iyi bir evlât,

İyi bir eş, Küçüklerine karşı iyi bir

Büyük olmaya çalıştım.

Faşizme karşı olmak insanlık göreviydi...

Cânım kardeşim benim,

Gâzan mubarek olsun!...

Cemil

Devrimci Demokrat Kamuoyuna

Avrupa'da yaşamak zorunda bırakılan insanların gidebildikleri ülkelerde emperyalizmin ırkçı-şoven politikalarından doğan eşitsizlikleri gidermek ve burjuva demokratik haklardan yararlanmak için kurulan çeşitli kitle derneklerinden bir tanesi de Londra Halkevi'dir.

Halkevi, kuruluş amacı nedeniyle üyelerinin iltica, ev, doktor, tercümanlık vb. sorunlarını çözmek ve çeşitli sosyal-kültürel etkinlikler yürütmek zorunda olup bütün bu işler için üyelerinden aidat toplamak dışında, belediyeden ve çeşitli kuruluşlardan küçümsenmeyecek miktarda ve düzenli olarak yardım almaktadır.

Ancak, demokratik kitle örgütlerinin görevleri sadece üyelerinin sorunlarını çözmek, sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlemek değil, aynı zamanda ülkede ve dünyada gelişen olaylar karşısında kitleleri aydınlatmak ve duyarlı kılmaktır.

Halkevi, bugün için çalışmalarını sadece TBKP önderlerinin Türkiye'ye dönüşlerini desteklemek ile sınırlamakta, bunun dışındaki faaliyetleri Halkevi'ni yıkmaya yönelik girişimler olarak göstermeye çalışarak politika yasakçılığı yapmakta ve 12 Eylül sonrasında oluşturulmaya çalışılan politikadan soğutma ve uzaklaştırma gayretlerine katkıda bulunmaktadır. Kitlelere ulaşmanın araçlarından olan dergi, broşür ve bildiri dağıtımı yıllardır Halkevi yönetimi tarafından engellenmeye ve provakasyona uygun bir ortam yaratılmaya çalışılmaktadır.

En son yaşanılan olayda ise, bildiri dağıtımı revizyonist-teslimiyetçi anlayış tarafından engellenmekle kalmamış, bunun yanısıra bizzat Halkevi Başkanı "Biz Türkiye'ye mücadele etmek için geri dönüyoruz, mücadele etmek istiyorsanız siz de dönün" gibi ipe sapa gelmez kelimeler sarfederek, sanki 12 Eylül sonrasında halkı baskı ve terör rejimiyle başbaşa bırakıp kaçanlar bizlermişiz gibi kitlelere lanse etmeye çalışmıştır. Türkiye halkları Türkiye'deki mücadelenin kimler tarafından yürütüldüğünü çok iyi bilmektedir.

Cunta'nın devamı olan Özal hükümeti tarafından 141-142. maddelerin kaldırılması ve Komünist Partisinin kurulması konularında halkoylamasına gidilmesi doğrultusundaki demagojileri anti-demokratik bularak karşı çıkan mantık, bu kez aynı demagojiye kendisi başvurmuş ve Halkevi içinde bildiri dağıtılmasını oylamaya sunmayı demokratik bulabilmiştir. Böyle bir demokrasi anlayışı ancak Demirel'in bugün için demokratlığa soyunması kadar inandırıcı (!) olabilir.

İşi daha da ileri götüren Halkevi Başkanı, üyelere "aldığınız karara siz sahip çıkarsınız, biz bunlarla uğraşamayız" diyerek kitlelerle devrimci güçleri karşı karşıya getirmeye ve provakasyon ortamı yaratmaya çalışmıştır.

12 Eylül öncesinde, birçok yerde görülen siyaset yasakçısı ve provakasyon hazırlayıcısı böyle bir mantık affedilemez. Şunu bilmelidirler ki, devrimciler, geçmişte olduğu gibi bugün de provakasyonlara izin vermeyeceklerdir. Halkevi yöneticileri bu tutumlarını ısrarla sürdürmeleri halinde gelişmelerin sorumluları kendileri olacak ve bunun hesabını halka vermek zorunda kalacaklardır.

Biz aşağıda imzaları bulunan siyasi hareket taraftarları olarak Halkevi'nin bu anti-demokratik tutumunu kınıyor ve Halkevi'nin kitlelere özeleştiri yapmasını istiyoruz.

Avrupa'da DEV-GENÇ Londra Taraftarları
Avrupa Türkiyeli İşçiler Konfederasyonu (ATİK) Londra Taraftarları
DEVRİMCİ YOL Londra Taraftarları
Türkiye Devrimci Komünist Partisi-Yurtdışı Örgütü (TDKP-YDÖ) Taraftarları
Türkiye ve Kuzey Kürdistan Kurtuluş Örgütü (TKKKÖ) İngiltere Taraftarları

kardeşlerimin üzerine bomba atılmasın diye, işçi kardeşlerim emeklerinin hakkını alabilsin diye mücadele ettim. Ve bu mücadeleden dolayı da büyük bir onur duyuyorum, devrimci olmak, Devrimci Yol saflarında mücadele etmek her insana nasip olmayan bir şeydir.

Ben, bu mutluluğa eriştim, faşizmi lanetledim, bir kez daha buradan lanetliyorum ve inanıyorum ki, biz kazanacağız, yenilen ordular yenmesini çok kolay öğrenirler.

MUHARREM AKÇA:

Mutluluklarını, emekleriyle geçinen insanların acılarının üzerine oturtanlara karşı emekçilerin verdiği mücadeleye Devrimci Yol saflarında katıldım. Bundan onur duyuyorum, davanın hiç bir aşamasında bir mahkeme kararı ile aklanmayı düşünmedim, düşünmüyorum. Benim için önemli olan emekçi halklarımızın Direniş Mücadelesi'nde yer alan insanların yüreklerinde ve beyinlerinde aklanmaktır.

YAŞAR KAMBUR:

"Son söz hakkımı dışarıda mücadele edenlere bırakıyorum."

Ben de son sözümde adet olduğu üzere anlamlı bir şeyler söylemek istiyorum. Fakat yüzbinlerce işçinin 'açız' çığlıklarıyla sokaklara döküldüğü, üniversite öğrencilerinin kız-erkek diye ayrı otobüslere bindirilmeye çalışıldıkları, insanlara silah zoru ile devlet adına pislik yedirildiği, dağlarda vurulmuş onlarca gencecik bedenin çöplüklere atıldığı, yani iyi ve güzel olan ne varsa insanlıktan sevgiden yana olan ne varsa herşeyin kanla,kurşunla ve vurdumduymazlıkla yokedilmeye çalışıldığı bir ülkede, bu ülkenin bir mahkemesinde söylenebilecek her şey bana anlamsız geliyor. Bunun için ben son söz hakkımı dışarıda her koşulda her şeye karşı özveri ve kararlılıkla direnen namuslu insanlara bırakıyorum.

ÖZGÜR OVACIK:

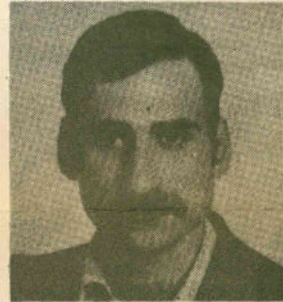
Türkiye halkının ülkesini seven insanların kalbi bugün burada bizlerle birlikte atmaktadır. Dünyanın bütün ülkelerinde faşizme karşı mücadele insanlık için bir onur kaynağıdır. Ben bu onuru ölünceye kadar taşımak istiyorum, şimdiki söylediklerim değil tarihin vereceği karar benim de son sözüm olacaktır. Verilecek karar ne olursa olsun yaşanılan kötülükleri yok etmeyecektir. Bugün burada olmaktan, yüz yüze geldiğim gerçeklerle ve yaşadıklarımla kendimi bir çınar kadar görkemli, bir çocuk kadar mutlu hissediyorum ve inanıyorum ki, sonunda iyiden, güzelden ve doğrudan yana olanlar kazanacaktır.

MAHMUT MEMDUH UYAN:

"Vardık, Varız, Varolacağız"

Biz haklıyız, sizler bizi yargılayamazsınız, gerçekte vereceğiniz her mahkumiyet kararı tarih ve toplum önünde kendinizin mahkumiyet kararı olacaktır. Tarihte hiç bir şey karşılıksız kalmamıştır, hiç bir şeyin üstü örtülememiştir. Zalimlerin yaptıkları yanına kar kalmamıştır. Bizler devrimciler olarak insanlığın, toplumun iyiden, güzelden ve özgürlükden yana bir geleceği için mücadele ettik. Bizler yenilmedik, devrimciler yok olmadı, vardır, varız, varolacağız.

MEHMET AKIN DİRİK:

"Er veya geç özlemi duyulan o güzel Türkiye yaratılacaktır."

Ülkemizde emperyalizme, faşizme, baskı ve teröre karşı onurlu bir direniş mücadelesi veren halkımızın çıkarlarını her şeyden üstün tutan özgür insanların yaşadığı eşitsizliğin, sömürünün ortadan kaldırıldığı bir toplum için mücadelede Devrimci Yolculardan birisi oldum. Bu haklı, doğru ve meşru mücadele içerisinde yer aldığım için onur duyuyorum. Emperyalizme bağlılık sürdükçe, eşitsizlik, haksızlık sürdükçe halkımızın en temel ve haklı istekleri bile şiddetle, terörle bastırılmaya kalkışıldığı sürece her yeni gün bizler gibi binlerce insanın bu mücadeleye katıldığını gösterecek ve inanıyorum ki, er veya geç özlemi duyulan o güzel Türkiye yaratılacaktır.

Devrimci Yol Mahkemesi'nde Son Sözler:

OĞUZHAN MÜFTÜOĞLU:

"Selam olsun aydınlık geleceğe"

Son söz sanığındır, ancak son söz ne mahkemenin ne de bizlerindir. Bence tarihin ve halkların da bir vicdanı vardır ve asıl son söz ve karar orada verilecektir. Eğer halkın ülkemizin çıkarları açısından bakılacaksa, biz ülkemize ve halkımıza karşı asla suç işlemedik. İşçilerin ve yoksul halkın çıkarlarını savunduk. Bağımsızlık ve demokrasiyi savunduk, ülkemizin iyiliğinden ve güzelliğinden başka hiç bir şey istemedik. Bu yüzden tamamen haklı ve meşru bir hareket olan halkın indinde tamamen haklı ve meşru bir hareket olan Devrimci Yol içinde yer almak bir suç konusu değil bence bir onur kaynağı sayılmalıdır. Yıllardır en ağır işkencelere uğratıldık, ezilip yok edilmek istendik, çektiğimiz bunca acılara, zulme ve haksızlıklara karşı içimizin bugün kin ve nefretle karardığı sanılmasın.

İşkencelerin bir amacı da buydu, ama bunu başaramadılar. Bugün bizim içimiz ülkemize ve emekçi yoksul halkımıza karşı sevgi ile en güzel duygu ve dileklerle doludur. Ülkemizin özgür ve aydınlık geleceğine olan sarsılmaz devrimci inançla doludur. Selam olsun ülkemizin özgür ve aydınlık geleceğine.

ALİ ALFATLI:

"Tarih, bizim haklılığımızı gösterecektir"

Ben, ülkemin bağımsızlığı ve emekçi halklarımın mutlu bir şekilde yaşıyabilmesi için mücadele ettim. Bizim bu haklı müca-

delemiz hakim sınıflar tarafından anarşizm, terörizm gibi suçlamalarla karalanmak istenmektedir. Yıllardır bilinçli bir şekilde sürdürülen bu kampanya artık iflas etmiş, ülkemizin değerlerini emperyalistlere peşkeş çeken sömürücülerin ve faşist demagojilerin gerçek yüzü açığa çıkmıştır. Bu gerçek bugün bazıları tarafından görülmeyebilir veya görülmek istenmeyebilir. Ama sonunda tarih bizim haklı bir mücadele sürdürdüyaptıklarımızı dünya halklarının bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm kavramının bir parçası olarak değerlendirecektir. Ve ben son sözün emekçi halklarımız tarafından söyleneceğine inanıyor, bu mücadelede elimden geldiğince yer aldığım için gurur duyuyorum.

ALİ BAŞPINAR:

"Halkımız bizi aklayacaktır"

Emekçi halkımıza karşı yürütülen yoketme ve sindirme politikalarına halkımızın yanında emperyalizme, faşizme karşı mücadele etmenin haklı, doğru ve meşru bir direniş mücadelesinin içinde yer almış olmanın gururu ve onurunu taşıyorum, dünyanın hiç bir ülkesinde faşizme karşı direnenler anarşist ya da teröristlikle suçlanmaz, bizlere karşı yöneltilen bu suçlama ve niteleme de doğru değildir. Devrimci Yol dergilerinde bu gerçeği emperyalizme ve faşizme karşı mücadele yöntemleri çok açık ve net bir biçimde ortaya konulmuştur. Geriye doğru baktiğımızda o teorik tesbitlerin doğruluğu çok açık ve net bir

şekilde ortaya çıkıyor. Bugün burada son sözü bize vermeniz de, gerçekte son sözü sizler nasıl bir karar verirseniz verin, Türkiye halkları verecektir. İnanıyorum ki, halkımız bizi aklayacaktır.

MELİH PEKDEMİR:

"Söz sırası proletaryada ve ezilen halklardadır."

Son sözü söylememiz istenmiştir. Dünya tarihinde ilk sözü Spartaküs ve köleler söylemiştir ve Anadolu topraklarında kendi tarihimizde ilk sözü Şeyh Bedrettin ve yoksul köylüler söylediler. Bu sözler her çağda yankılanarak, vurgulanarak, yetkinleşerek Paris Komünü halklarından Petersburg proletaryasına ve günümüze Filistin'in küçük generallerine dek ulaştı geldi. Çağımızda söz sırası artık proletaryanın ve ezilen halklarındır. Ve uluslararası proletarya söz hakkını bütün dünyanın ezilen halklarına sömürü ve zulme karşı devrim çağrısı yaparak kullanıyor. Türkiye'de Devrimci Yol'cu olmak demek Spartaküs'ün, Bedrettin'in, Marx'ın, Lenin'in

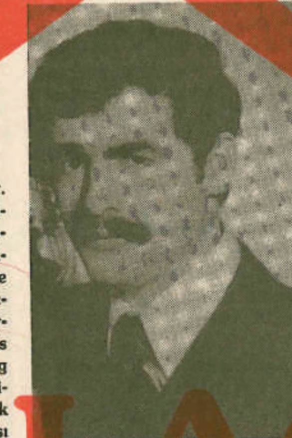
yanın çağrısına uymak demektir. Devrimci Yol'cular iç savaş günlerinde Çeltek'de ve işyerlerinde, Fatsa'da ve Anadolu'nun dört bir yöresinde, Tuzluçayır'da ve tüm gecekondu semtlerinde, ODTÜ'de ve üniversitelerde işçiler ile köylüler ile, öğrenciler ile, Kürdü ile ve emekçi halklarımızla faşizme karşı söylenmesi gerekenleri söylediler ama söyleyecekleri bitmemiştir. Devrimci Yol bu direnişin sözcüsü, Devrimci Yol bu direni-

şin öncüsü oldu. Devrimci Yol bayrak oldu, biz şimdi burada Devrimci Yol'a yürümekle suçlanırken şimdi dışarıda yüzbinlerce işçi Devrimci Yolda yürümeye devam ediyor. Buradaki bir avuç insanı yargılamak, suçlamak, cezalandırmak kolay, ama dışarıdaki yüzbinleri, milyonları yargılamak, suçlamak, cezalandırmak hiç kolay değildir. 1980 sonbaharında bütün gazeteler Devrimci Yolda yürüyenleri çirkinleştiriyor, karalıyorlardı. 1989 ilkbaharında yine aynı gazeteler Devrimci Yolda yürüyenleri güzelleştiriyor, aklıyorlar. Sonuç bir Devrimci Yol düzenlemesidir. Bu çirkinliklerin karşısında gerçek seçeneğin bir Devrimci Yol düzenlemesi olarak ortaya çıkmasıdır. Mahkemenizin kararı ne olursa olsun tarih hükmünü şimdiden bu Devrimci Yol güzellemesi ile vermiştir.

NASUH MİTAP:

"Halkımız bizi devrimciliğimizin gereklerini yerine getiremediğimiz için yargılayacaktır."

Savunmalarımda suçlu değil, haklı olduğumuzu, devrimciliğimden dolayı yargılanıyor olduğumu, anlattım. Evet, ben devrimciyim, halkıma ve bütün insanlara sömürüsüz, baskısız, özgürlük, bolluk ve mutluluk dolu bir gelecek sağlamak için mücadele

etmeyi insanlığın ulaşabileceği en yüce ideal ve dava olarak görüyorum. Ve böyle bir davanın saflarında yer almaktan onur duyuyorum. Mahkemenizin vereceği karar ne olursa olsun, esas olarak tarih önünde devrimciliğimin gereklerini yerine getiremeyecekten dolayı yargılanacağımı biliyorum. Ve bu yargılanmada aklanmayı umut ediyor ve diliyorum.

Sosyalizme, ülkemin ve halkımın özgür, bağımsız ve aydınlık geleceğine olan inancımı tekrar bildiriyorum. İnsanlığın en yüce değerleri için bütün dünya işçilerinin ve ezilen halkların kurtuluşu için mücadele eden bütün devrimcilere buradan selam ediyorum.

NECMETTİN ÖZDEMİR:

Geçmişte tüm değerlerin kokuşturulmak istendiği bir ortamda devrimciler faşizme, emperyalizme ve çürümeye karşı mücadele ediyorlardı. Böylesi bir mücadelede bir Devrimci Yol'cu olarak bulunmaktan yalnızca onur duyuyorum. Bugün de aynı kokuşmuşluk, çürüme sürüyor. Ve buna karşın güzellikleri ve insan onurunu savunanlar mücadelelerini tüm zorluklara karşı sürdürüyorlar, güzellikler için, aydınlık günler için, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm için mücadele eden ve gerçekten son sözü söyleyecek olan emekçi halklarımızı selamlıyorum.

TEVFİK GÜNEŞ:

Ben, ne anarşistim, ne teröristim, Marxizm, Leninizm her iki kavramı da reddeder, ben devrimciyim, Devrimci Yol'cuyum, faşizme ve emperyalizme karşı halkımızın özgürlüğü ve mutluluğu için mücadele ettim. Bu mahkemeden nasıl bir karar çıkarsa çıksın ben tarihin şaşmaz yargısına inanıyorum, ve inanıyorum ki, tarih bizi haklı çıkaracaktır. Tarihte öyle olaylar vardır ki, bunlar gelişmenin ve değişımın mutlak dinamiği olarak karşımıza çıkarlar. İşte Devrimci Yol böyle bir olaydır.

NEVZAT CÖMERT:

Ben, devrimci olduğum için bu davada yargılandım, devrimcilik haklı bir mücadeledir. Vereceğiniz karar bu haklılığı değiştirmeyecektir, hukuksal yönden de söyleyeceklerim vardır. Bana yöneltilen suçlamalar gerçek değildir, heyetinizdeki tek tek hepiniz bu durumu çok iyi biliyorsunuz, zaten şimdiye kadar ki yargılamanızla borçlu durumdasınız, vereceğiniz en iyi karar bile bu borçluluğunuzu kaldırmayacaktır. Son kararı tarih verecek denecektir, hukuksal yönden de bir son karar vardır, bu ise bu kararı siz ister kabul edin ister kabul etmeyin işkencecilerin vereceğidir. Çünkü bu davayı işkenceler açtı ve kararda da işkencecilerin etkisi olacaktır, ben kişi olarak buna karşı çıktım, siz de yargıç olarak umarım çıkarsınız.

MEHMET ENGİN HÖKE:

Faşizme ve emperyalizme karşı halkımın yanında yer alıp Devrimci Yol'da mücadele ettim. Bundan onur duyuyorum, yaşasın mücadelemiz.

ABDULLAH ŞENGÖRENOĞLU:

Sizler belki işkence ile yüklenmiş suçlardan dolayı beni suçlayacaksınız, fakat tarihin ülkenin bağımsızlığı ve halkımın mutluluğundan başka bir şey düşünmediğim için beni aklayacaktır.

İSMAİL TÜMAY:

Suçsuzum, sizin vereceğiniz karar ne olursa olsun kendi bilincimde ve vicdanımda suçsuzum, halkımın bilincinde ve vicdanında da aklanacağıma inanıyorum.

YUSUF YILDIRIM:

Ben devrimciyim, faşizme ve emperyalizme karşı emekçi halkımızın haklı mücadelesi yanında yer almaktan dolayı gurur duyuyorum. Ve bu mücadeleye katılmak, Devrimci Yol'da ilerlemek, 12 Eylül öncesi ülke koşullarının bir gereği ve insanlık onurunun bir sorunu olduğuna inandım ve bu doğrultuda mücadele ettim, bundan sonra da bu mücadele devam edecektir ve tarih bu mücadeleye katıldığımdan dolayı beni aklayacaktır.

OSMAN MEHMET KATLANDUR:

Yargılama süresi boyunca bugüne kadar söylediklerimi tekrar ediyorum. İnsanlık tarihinin bir özgürlük ve eşitlik mücadelesi olduğu bilinir. Sosyalistler de tarihte özgürlük ve eşitlik yoluyla baskı, sömürü ve zulme karşı olan mücadelenin daima en önünde yer almışlardır. Sosyalistler bu mücadelelerini yalnızca tarihe karşı sorumlu oldukları inancıyla yürütmüşler ve yürütmektedirler. Başta işçi sınıfı olmak üzere tüm halkımızın eşitlik ve özgürlük yolundaki mücadelesi baskı, sömürü ve zulme karşı mücadelesi bundan sonra da durmayacak, sürecektir.

SAADETTİN KAHRAMAN:

"Yenilen ordular yenmesini öğreniyorlar"

Bu davanın sanığı durumuna getirilmem gerekçesiyle göz altına alındığım günden bu yana beynimde ve yüreğimde yargıladım kendimi ve bugüne kadar başımı önüme eğecek utanç duyacağım hiç bir şey yapmadığıma inancım sonsuzdur. Belki şu anda dünyanın çok başka yerlerinde faşist diktatörlük altındaki bir Şili'deki veya Güney Kore'deki mücadele eden öğrenci kardeşlerimle, El Salvador'daki ülkelerinin bağımsızlığı ve özgürlük mücadelesi için savaşan özgürlük savaşçıları ile Güney Afrika'daki siyah kardeşlerimle yüreğim birlikte çarpıyor ve belki onlarda şu anda benim gibi mahkemelerde son sözlerini söylüyorlar. Ve ben aynı şeyleri onlarla birlikte duyabiliyorum. İyi bir insan, iyi bir evlat, iyi bir eş ve küçüklerine karşı iyi bir büyük olmaya çalıştım. Faşizme karşı olmak bir insanlık görevi idi. Ve ben daha dünyaya gözlerini açmamış analarının karnındaki bebeler faşist katillerce öldürülmesin diye, öğrenci

Devamı 15. sayfada